

การพัฒนาบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สารนิพนธ์

ของ

รักตาภา ธนาวรรณิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2549

การพัฒนาบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

บทคัดย่อ

ของ

รักตาภา ธนาวรรณิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รักตาภา ธนาวรรณิต. (2549) การพัฒนาบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัด
นครปฐม. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุมานิน รุ่งเรืองธรรม.

การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างบทเรียนโมดูล วิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความของนักเรียนที่
เรียนด้วยบทเรียนโมดูล

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random
Sampling) เลือกมา 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน ใช้เวลาในการทดลอง 16 คาบ คาบละ 50 นาที
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ บทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความ
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย และแบบทดสอบประเมินผลบทเรียน
โมดูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ t-test for Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยหลังการเรียนรู้สูง
กว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE DEVELOPMENT OF MODULE LESSON IN THAI SUBJECT
ABOUT THE INTERPRETING READING OF MATHAYOM SUKSA IV
STUDENTS AT JOSEPH UPATHAM SCHOOL
AMPHOE SAMPHAN NOKORNPATTHOM

AN ABSTRACT
BY
RUKTAPHA THANAWANNIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

May 2006

Ruktapha Thanawannit. (2006) The Development of Module Lesson in Thai Subject

About the interpreting reading of Matthayomsuksa. IV Students at Joseph Upatham school Ampoe Samphran Nakornpathom. Master Project M.Ed (Secondary Education). Bangkok : Graduate school Srinakarintherawiroth University. Project Advisor : Asst. Prof. Sumanin Rungruangtham.

The purpose of this research was to develop the instructional module interpreting reading Thai for Matthayomsuksa IV Students, and to compare the students, interpreting reading ability

The samples was a class of 44 students of Matthayomsuksa at Joseph Upatham school, Ampoe Samphran Nakornpathom in second semester of the 2005 academic year, They were randomly selected by Cluster Random Sampling as on experimental group. They were taught by the instructional module for sixteen 50-minute periods.

The instruments used in this study were the instructional module achievement tests. T-test dependent sample was used. Statistically data analysis.

The result of the study indicated that the interpreting reading ability of the experimental group was significantly higher before the experiment at the 0.01 level.

การพัฒนาบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์
อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม

สารนิพนธ์

ของ

รักตาภา ธนาวรรณิต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

พฤษภาคม 2549

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาในการให้คำปรึกษา คำแนะนำและความช่วยเหลือตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์อัฉรา สุชาบุรณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์ ผู้วิชัยชาญซึ่งในความเมตตาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ จังหวัดนครปฐม อาจารย์ศิริพร เอกอุ ที่ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก ตลอดระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง และขอขอบใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 และ 4/5 ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินการทดลองในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคุณแม่ พี่น้อง เพื่อนๆ และศิษย์เก่าทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน ให้กำลังใจในการวิจัยเสมอมา จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้เป็นผู้วางรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัยกระทั่งประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ด้วย

รักตาภา ธนาวรรณิต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมุติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน.....	10
การอ่านตีความ.....	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย	46
ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	47
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	47
การเก็บรวบรวมและจัดทำข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	52

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
ความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาการวิจัย.....	58
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผลการวิจัย	60
ข้อเสนอแนะ.....	62
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก.....	71
ภาคผนวก ข.....	154
ภาคผนวก ค.....	170
ภาคผนวก ง.....	180
ภาคผนวก จ.....	192
ภาคผนวก ฉ.....	197
ภาคผนวก ช.....	204
ภาคผนวก ซ.....	212
ประวัติผู้ทำสารนิพนธ์.....	214

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ความเชื่อมั่นชอบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความและแบบทดสอบประเมินผล.....	50
2	ผลการทดลอง (Try – out) การหาประสิทธิภาพบทเรียนโมดูล.....	56
3	เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูลการอ่านตีความ.....	57

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 องค์ประกอบและขั้นตอนของบทเรียนโมดูล.....	27
2 ขั้นตอนการสร้างบทเรียนด้วยบทเรียนโมดูลของบุญชม ศรีสะอาด.....	34
3 ขั้นตอนการสร้างบทเรียนด้วยบทเรียนโมดูล.....	35
4 กระบวนการในการพัฒนาบทเรียนโมดูลของ ชมพันธ์ุ ฤกษ์พร ณ อรุณยา.....	36

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญสำหรับมนุษย์ในการใช้เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อความหมาย ความรู้สึกนึกคิดให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ภาษาเป็นสื่อเสียงและสื่อสัญลักษณ์ที่เกิดจากการสร้างสรรค์และสั่งสมของบรรพบุรุษสืบทอดสู่ลูกหลาน ดังนั้นภาษาจึงเป็นสิ่งที่บ่งบอกวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าของมนุษยชาติ

ชนชาติไทยเป็นชนชาติที่มีอารยธรรมเก่าแก่ซึ่งมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชน เป็นเครื่องแสดงเอกลักษณ์ประจำชาติและเชื่อมโยงให้คนในชาติเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ ภาษาไทยจึงเปรียบเสมือนเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่คนไทยทุกคนควรอนุรักษ์และสืบทอดไว้ต่อไป

ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความงดงาม มีการจัดวางระเบียบแบบแผนไว้อย่างประณีตบรรจง ทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน ซึ่งทักษะทั้ง 4 นี้เป็นหัวใจสำคัญของการสื่อสารในชีวิตประจำวันที่ทุกคนจะต้องใช้กระบวนการสื่อสาร คือการส่งสารและรับสารตลอดเวลา ภาษาจึงเป็นเครื่องมือของคนไทยที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการถ่ายทอดความคิด การศึกษาแสวงหาความรู้ ตลอดจนถึงการประกอบอาชีพ ซึ่งผู้มีความรู้ความสามารถทางภาษาสูงสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมทั้งการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน จะสามารถใช้ประสิทธิภาพทางการใช้ภาษาให้เป็นเครื่องมือนำไปสู่ประโยชน์ด้านอื่นๆ เกิดการพัฒนาทั้งตนเองและสังคมส่วนรวมในที่สุด วิชาภาษาไทยจึงได้รับความสำคัญเป็นอันดับแรกในการจัดการศึกษาและกำหนดให้เป็นวิชาบังคับของหลักสูตร โดยมีการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นการเรียนรู้

ภาษาไทยนอกจากจะมีความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ยังมีความสำคัญในฐานะเป็นเครื่องมือในการศึกษาเพื่อแสวงหาความรู้ดังที่ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรหม (2538: 3-4) กล่าวไว้ว่า “ภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสดงเอกลักษณ์ประจำชาติ และเป็นส่วนหนึ่งของ วัฒนธรรมไทย” นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาเพื่อแสวงหาความรู้ในสรรพวิทยาการในสาขาต่าง ๆ และใช้ในการประกอบอาชีพทุกสาขาและตรีศิลป์ บุญขจร (2535: 681) กล่าวไว้ว่า โลกทุกวันนี้เป็นโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งในทางวิทยาการทางวัตถุ และทางความรู้สึกนึกคิด เราในฐานะสมาชิกของสังคมคนหนึ่ง จึงควรติดตามความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคมและในโลก เพื่อที่เราจะได้เป็นผู้ที่ทันสมัยทันเหตุการณ์อยู่เสมอ การอ่านเป็นวิธีการที่ดีที่สุดวิธีการหนึ่งในการติดตามเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้น ขณะนี้เทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปมากทำให้เรามี

สื่อสารมวลชนในลักษณะอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หนังสือ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วีดีโอ-เทป และ อินเทอร์เน็ต มากขึ้นตามไปด้วย แต่การอ่านดูเหมือนจะเป็นการรับข่าวสาร เหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่ละเอียดรอบคอบ รู้ลึก และรู้ทันเหตุการณ์ ทั้งยังเป็นพื้นฐานการเรียนรู้รายวิชาการต่าง ๆ การอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมของตนเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต และช่วยพัฒนาตนให้มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถวิเคราะห์เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

การสอนภาษาไทยในปัจจุบันเน้นการสอนภาษาในฐานะเครื่องมือของการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง เน้นการสอนภาษาเพื่อพัฒนาความคิด ผู้เรียนที่มีความคิดนั้นจะต้องมีประสบการณ์ และประมวลคำมากพอที่จะสร้างความคิดได้ลึกซึ้ง ขณะเดียวกันก็เน้นให้ผู้เรียนรักภาษาไทยในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมของชาติ (กรมวิชาการ 2544: 2) ด้วยเหตุนี้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจึงได้นำแนวคิดดังกล่าวมาพัฒนาหลักสูตรและจัดทำเป็นสาระการเรียนรู้มาตรฐานวิชาภาษาไทย โดยกำหนดคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้นไว้อย่างชัดเจนตามโครงสร้างของหลักสูตรนั้นได้กำหนดให้การอ่านเป็นสาระที่ 1 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้และในมาตรฐานที่ 1.1.1 ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้อย่างลึกซึ้ง วิจรรณ์ วิเคราะห์ ประเมินค่าที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การอ่านเป็นรากฐานสำคัญในการศึกษา อ่านแล้วต้องรู้จักคิดพิจารณา การอ่านมิได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่จะเกิดได้จากการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ได้รับการฝึกฝนจนเกิดทักษะ การอ่านถือเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่สำคัญ เป็นการช่วยให้มนุษย์ได้เพิ่มพูนความรู้จากข้อเขียนของผู้รู้ในแต่ละสาขาวิชา สามารถสร้างความคิดรวบยอด วินิจฉัยและแก้โจทย์ปัญหา นักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาต่าง ๆ สูงตามไปด้วย สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทร์มพรรย์ (2536: 139) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการอ่านว่าเน้นทักษะที่ใช้ในการแสวงหา วิทยาการ ความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจ และการที่ผู้อ่านจะเข้าใจได้นั้น ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการตีความข้อความที่อ่าน ต้องเข้าใจภาษาของผู้เขียน เพื่อที่จะตีความหมายของข้อความให้ตรงกับความหมายที่ผู้เขียนได้วางไว้ แต่ในปัจจุบันสภาพจริงของการเรียนการสอนทักษะการอ่านในระดับมัธยมศึกษาชั้นนั้นยังประสบปัญหาอยู่มาก

ดังที่ ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์ (2538: 50) ได้กล่าวไว้ว่าปัญหาการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนที่อ่านแล้วไม่เข้าใจความหมายแยกใจความสำคัญหรือสรุปใจความสำคัญไม่ได้ ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจรรณ์ ตีความจากเรื่องที่อ่านได้ อีกทั้งไม่มีนิสัยรักการอ่าน ทำให้ขาดโอกาสในการแสวงหาความรู้จากหนังสือ เป็นผลให้ความรู้ทางวิชาการและด้านอื่น ๆ ด้อยลงไป

นั้นมีสาเหตุมาจากการที่นักเรียนไม่มีพัฒนาการทางความคิด อ่านได้ไม่ลึกซึ้ง ทั้งนี้เพราะขาดการตีความ การตีความจึงเป็นส่วนสำคัญของการอ่านเพราะการอ่านนอกจากจะต้องการรายละเอียดของเรื่องแล้วควรต้องตีความให้ได้สาระที่ผู้เขียนส่งมาด้วย จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน

เจตนา นาควัชระ (2521: 12) กล่าวไว้ว่า ถ้าผู้อ่านส่วนมากใส่ใจที่จะตีความ และสนใจที่จะแสดงความคิดเห็นกับวรรณกรรมที่ตนอ่าน วรรณกรรมก็จะตื่นตัวตามไปด้วย

การตีความจึงมีความสำคัญต่อการอ่าน เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดมีขึ้นกับทุกคนเพราะงานเขียนทุกชนิดเกิดขึ้นจากการที่ผู้เขียนได้สื่อสารโดยใช้ตัวอักษรเป็นเครื่องมือส่งสารบางประการที่ต้องการมายังผู้อ่าน ไม่เฉพาะแต่เนื้อหาความรู้เท่านั้น ยังรวมถึงการส่งสารที่เป็นความคิดและอารมณ์ของการเขียนงานประพันธ์ที่ซับซ้อนกว่างานศิลปะอย่างอื่น ๆ ด้วย

จากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ดังที่ สุรีย์มาศ บุญฤทธิ์รุ่งโรจน์ (2544: 6) ได้แสดงค่าเฉลี่ยทางการอ่านวิชาภาษาไทยของโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ในช่วงปีการศึกษา 2537-2542 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยเฉลี่ยจากระดับคะแนน 4.00 ไว้ว่า ปีการศึกษา 2537 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 1.82 ปี 2538 มีค่าเฉลี่ย 2.52 ปี 2539 มีค่าเฉลี่ย 1.56 ปี 2540 มีค่าเฉลี่ย 1.85 ปี 2541 มีค่าเฉลี่ย 1.97 และปี 2542 มีค่าเฉลี่ย 1.82 จากข้อมูลพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.92 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 2.00 ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในปีการศึกษา 2546 ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยเฉลี่ยจากคะแนนเต็ม 100 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 68.90 ในปีการศึกษา 2547 มีระดับคะแนนเฉลี่ย 47.09 ซึ่งผลคะแนนอยู่ในระดับที่ไม่น่าพึงพอใจนัก ส่งผลให้คะแนนในรายวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอ่านไม่ดีเท่าที่ควร

การที่นักเรียนในโรงเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดนั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุปัญหาต่างๆ เช่น เนื้อหา ครู นักเรียน และสื่อการเรียนการสอน ซึ่งปัญหาเหล่านี้สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยหลากหลายวิธี เช่น ผู้สอนแสวงหาเทคนิคทางการสอน การจัดกิจกรรม ฝึกปฏิบัติให้นักเรียนอ่านบ่อยๆ จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ เหล่านี้ก็จะสามารถช่วยพัฒนาทักษะทางการอ่านของนักเรียนให้เพิ่มขึ้นได้

นวัตกรรมที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนนั้น มีหลายประเภท เช่น ชุดการสอน บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการสอนมินิคอร์ส ศูนย์การเรียนรู้ บทเรียน โมดูล เป็นต้น ในจำนวนนวัตกรรมดังกล่าว บทเรียนโมดูล เป็นสื่อนวัตกรรมหนึ่งที่ได้มีผู้พัฒนา มาช่วยในการสอนเกี่ยวกับการอ่านมากมาย และเป็นที่น่าสนใจ จากผลการวิจัยของ ยุวดี บุญญาวานิชย์ (2530: 81) วิภาวรรณ

สุขตระกูล (2535: 45) สุพิชญ์พร เพียรวิริยะ (2540: 59) และดาวรุ่ง เถียรทวี (2543: 92) พบว่า บทเรียนโมดูลสามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยได้ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของบุญลักษณ์ พิมพ์ (2530: 46) พนิดา พ่วงชูศักดิ์ (2531: 73) ศรีผกา เจริญยศ (2533: 51) อาวุธ พรหมมานอก (2538: 133) ศศิวิมล เนืองนิตย์ (2543: 31) ที่พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียน เพราะบทเรียนโมดูลเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติหรือเรียนด้วยตนเอง

บทเรียนโมดูล เป็นสื่อนวัตกรรมที่ได้รับความสนใจกันมากในปัจจุบัน เป็นบทเรียนที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง นักเรียนสามารถศึกษาได้ตามความต้องการ เวลาที่ศึกษาอาจเป็นตอนหนึ่งตอนใด ทั้งในหรือนอกชั้นเรียนก็ได้ นอกจากนี้บทเรียนโมดูลยังมีลักษณะกำหนดให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทุกชั้นตอนนักเรียนจะเป็นผู้ปฏิบัติเองมีความรับผิดชอบและความเป็นผู้มีวินัยในตนเอง สนองความต้องการความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้โอกาสนักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างจริยธรรมที่ดีงามให้เกิดขึ้นในสังคมไทย สรุปได้ว่าบทเรียนโมดูลช่วยให้นักเรียนมีอิสรภาพในการแสวงหาความรู้ในเนื้อหา โดยใช้เวลาเรียนน้อยกว่า นักเรียนมีความสามารถตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบปกติสามารถพัฒนาตนด้วยตนเอง

นักเรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล (ศศิวิมล เนืองนิตย์. 2543: 31)

ด้วยคุณสมบัติที่ดีของบทเรียนโมดูลดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาบทเรียนโมดูล เรื่องการอ่านตีความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้เป็นสื่อพัฒนาการอ่านของนักเรียน และสนองจุดประสงค์ของหลักสูตรมาตรฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถก่อนและหลังเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในการอ่านตีความให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2548 จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 270 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยเลือกมา 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน จากทั้งหมด 6 ห้องเรียน

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใช้เวลาในการทดลอง 16 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ
2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการอ่านตีความ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บทเรียนโมดูล หมายถึง บทเรียนสำเร็จรูปในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มย่อย มีกิจกรรมบังคับและกิจกรรมเลือกให้นักเรียนได้เลือกทำตามความสามารถและความสนใจของตนเอง บทเรียนโมดูลมีองค์ประกอบ 7 ประการ คือ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมความรู้พื้นฐาน การทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลหลังการเรียนรู้ และการเรียนซ่อมเสริม

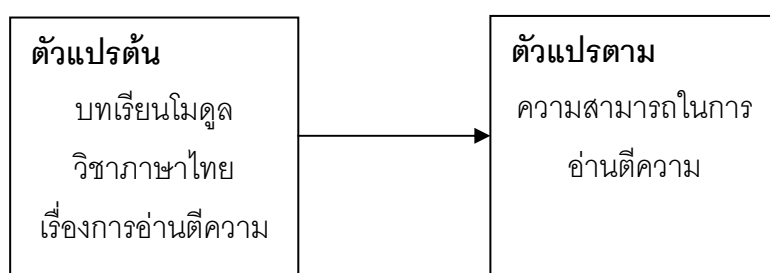
2. การอ่านตีความ หมายถึง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนมีได้กล่าวไว้โดยตรง ผู้อ่านจะต้องใช้การประมวลเรื่องราว แปลความ ขยายความในการเสาะแสวงหาความหมายที่ซ่อนเร้น อยู่ในข้อความที่ปรากฏ เพื่อจะทำความเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้อย่างสมเหตุสมผล

การอ่านตีความเป็นสมรรถภาพในการอ่านขั้นสูงสุดซึ่งมีลำดับขั้นการอ่านไว้ดังนี้

- 1) อ่านออก
- 2) อ่านคล่อง
- 3) อ่านเข้าใจเรื่อง
- 4) อ่านแล้วแยกแยะข้อความชนิดต่างๆ ได้เช่น ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น อารมณ์ที่อยู่ในสิ่งที่อ่าน
- 5) อ่านแล้วตีความได้ เช่น สารที่ผู้เขียนส่งมายังผู้อ่าน ให้ความรู้ ยั่วยุให้สังเกต ยั่วยุอารมณ์ขัน ชักชวนให้เกลียดชัง ชักชวนให้นิยมสิ่งใดหรือบุคคลใด

3. ความสามารถในการอ่านตีความ การอ่านตีความ หมายถึง พัฒนาการด้านการอ่านตีความของนักเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น หลังการฝึกโดยใช้บทเรียนโมดูล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมุติฐานในการวิจัย

ความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนด้วยบทเรียนโมดูล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่าน
 - 2.3 ความมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.4 ระดับความเข้าใจในการอ่านในระดับมัธยมศึกษา
3. การอ่านตีความ
 - 3.1 ความสามารถในการตีความ
 - 3.2 องค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านตีความ
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล
 - 4.1 บทเรียนโมดูล
 - 4.2 การสร้างบทเรียนโมดูล
 - 4.3 การพัฒนาบทเรียนโมดูล
 - 4.4 ประโยชน์ของบทเรียนโมดูล
 - 4.5 การหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล
 - 4.6 ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาการเรียนรู้เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล
 - 4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล

1. หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรถือเป็นหัวใจ และแม่บทในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน ครูภาษาไทยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ได้ถูกต้อง โดยในการจัดทำชุดการสอนการอ่านจับใจความสำคัญมาละเอียดดังนี้

โครงสร้าง

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดเป็น 4 ระยะ ตามระดับพัฒนาการเรียนรู้ โดยจัดแบ่งเป็นช่วงชั้นคือช่วงชั้นที่ 1 ได้แก่ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ได้แก่ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ช่วงชั้นที่ 3 ได้แก่ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 4 ได้แก่ ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการการเรียนรู้และคุณลักษณะ หรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนเป็น 8 กลุ่ม ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา และพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กำหนดขึ้นเพื่อเสริมสร้างศักยภาพทางการเรียน และส่งเสริมให้เกิดแนวความรู้ที่กว้างขวางขึ้น จัดแบ่งเป็นกิจกรรม 2 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว และกิจกรรมนักเรียน

มาตรฐานการเรียนรู้

จัดเป็นส่วนที่ใช้กำหนดคุณภาพผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น เวลาเรียน หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ ดังนี้ ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนปีละ 80 -1000 ชั่วโมง ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละ 800-1000 ชั่วโมง ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 มีเวลาเรียนปีละ 1000-1200 ชั่วโมง และช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 มีเวลาเรียนปีละไม่น้อยกว่า 1200 ชั่วโมง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกรมวิชาการ (2544: 17) กำหนดไว้ส่วนเฉพาะที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้สาระและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดสาระของการเรียนรู้ภาษาไทยไว้คือ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรสมรรถฐาน (Competency Based Curriculum) กล่าวคือ หลักสูตรจะมีสาระการเรียนรู้ (Standard) เป็นตัวกำหนดคุณภาพการจัดการศึกษาแต่ละมาตรฐานการเรียนรู้จะมีมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นตัวกำหนด (Benchmark) มาตรฐานการเรียนรู้จึงเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนที่ครูจะจัดการเรียนรู้ใช้กำหนดสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ภาษาไทย

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย

สาระที่ 1 : การอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

สาระที่ 5 : วรรณกรรม และวรรณคดี

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มภาษาไทย ประกอบด้วย

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : ความสามารถในการเลือกฟัง และดูอย่างที่มีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

มาตรฐาน ท 4.2 : สามารถใช้ภาษาแสวงหาความรู้ เสริมสร้างลักษณะนิสัยบุคลิกภาพ และความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรม อาชีพ สังคม และชีวิตประจำวัน

สาระที่ 5 : วรรณกรรม และวรรณคดี

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทย อย่างเห็นคุณค่า แล้วนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดสาระการเรียนรู้ และมาตรฐานของวิชาภาษาไทยไว้ในรายวิชา ที่ผู้วิจัยดำเนินการตรงกับสาระที่ 1 มาตรฐาน สาระการเรียนรู้ที่ ท 1.1 โดยมีเนื้อหาในสาระที่ 5 มาตรฐาน ท 5.1 ในลักษณะของวรรณกรรมอยู่ ภายในชุดการสอนด้วย

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการของการแปลความหมายของตัวอักษร สัญลักษณ์ ออกมาเป็น ความคิดหรือคำพูด ดังที่ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2537: 5) กองเทพ เคลือบพณิชกุล (2540: 88) มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การอ่าน หมายถึง กระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้าในขณะที่ย่าน โดยผู้อ่านใช้ประสาทสัมผัสทางตา รับภาพ ตัวอักษร หรือสัญลักษณ์อื่นใดผ่านกระบวนการทาง ความคิด เพื่อทำความเข้าใจในเรื่องรานั้น แล้วตีความหมายออกมาอย่างถูกต้อง ตรงตาม วัตถุประสงค์ของผู้เขียน แล้วยังสามารถสรุปความหมาย แนวความคิดตามขั้นตอนโดยใช้สมรรถภาพ ของการอ่านตามลำดับ จนสามารถนำความหมายมาประยุกต์ใช้ วิเคราะห์หรือประเมินคุณค่างานเขียน ได้โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน ผู้อ่านที่ดีนั้นจะเข้าใจข้อความที่ตนอ่านได้อย่าง รวดเร็วและถูกต้อง ผู้อ่านที่อ่านไม่ค่อยเข้าใจสิ่งที่ตนอ่านจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขตนเองโดยรีบด่วน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะในสังคมโลกยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน ซึ่งมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างยิ่งและรวดเร็วเช่นทุกวันนี้ ทำให้การอ่านยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น ดังที่ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535: 31) ได้กล่าวถึงความสำคัญของ

การอ่านไว้ว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญทักษะหนึ่งต่อชีวิตของคนเรา เพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งปวง ทำให้ได้รับรู้ข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ และช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินต่างๆ ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นประโยชน์ที่สุดสำหรับแสวงหาความรู้เพื่อนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

วีระชัย มีชอบธรรม (2536: 98) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินชีวิต เพราะการอ่านมีส่วนช่วยสร้างความสำเร็จ ผู้ใดมีความสามารถในการอ่านหนังสือเป็นพิเศษ มักจะมีโอกาสได้รับความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและในชีวิตมากกว่าคนที่อ่านหนังสือน้อยหรืออ่านได้ช้า โลกเราในปัจจุบันเป็นโลกของการอ่าน กิจกรรมทุกอย่างทุกประเภทและทุกแห่งทั้งในสถาบันการศึกษาและสถาบันอาชีพ ย่อมมีการอ่านเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเป็นอันมาก

ศิริพร ลิ้มตระการ (2537: 6) กล่าวสรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านหนังสือทำให้ได้เนื้อหา สารความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่นๆ เช่น การฟัง

2. ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำติดตัวไปได้

3. หนังสือสามารถเก็บไว้ได้นานกว่าสื่ออย่างอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด

4. ผู้อ่านสามารถฝึกการคิดและสร้างจินตนาการได้เองขณะอ่าน

5. การอ่านส่งเสริมให้มีสมองดี มีสมาธิมากกว่าและมากกว่าสื่ออย่างอื่น เพราะขณะที่อ่านจิตใจจะต้องมุ่งมั่นอยู่กับข้อความพินิจพิเคราะห์ข้อความ

6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเอง จะอ่านคร่าวๆ อ่านอย่างละเอียด อ่านซ้ำๆ หรืออ่านทุกตัวอักษรก็ได้ ตามใจของผู้อ่าน หรือจะเลือกอ่านเล่มไหนก็ได้ เพราะมีหนังสือให้เลือกมากมาย

7. หนังสือมีหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่ออย่างอื่น ทำให้สมองผู้อ่านเปิดกว้าง สร้างแนวคิดและทัศนะได้กว้างกว่า ทำให้ผู้อ่านไม่ติดอยู่กับแนวคิดใดๆ โดยเฉพาะ

8. ผู้อ่านเกิดความคิดเห็นได้ด้วยตัวของตัวเองในขณะที่อ่าน สามารถวินิจฉัยเนื้อหาสาระได้ หนังสือบางเล่มสามารถนำไปปฏิบัติได้ด้วยและเมื่อปฏิบัติแล้วก็เกิดผลดี

9. ผู้รักการอ่านจะรู้สึกมีความสุขเมื่อได้สัมผัสหนังสือ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีหนังสือในรูปแบบของการเก็บข้อมูลในแผ่นดิสก์ที่ใช้กับคอมพิวเตอร์ก็ตาม

ขวัญดี อัคราภูมิชัย และคณะ (2538: 18) มีความเห็นเกี่ยวกับการอ่านว่า ในยุคปัจจุบันนี้การอ่านเพื่อหาข่าวสารข้อมูลคือ “ปัจจัยที่ 5” ของคนในเมืองหรือในสังคมเมืองไปเสียแล้ว ถ้าวันใดไม่ได้อ่านหนังสือพิมพ์เลย เขาอาจรู้สึกว่าการชีวิตขาดสิ่งสำคัญไป เพราะการอ่านเป็นส่วนสำคัญยิ่งสำหรับการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ แม้แต่ในเรื่องซื้อสินค้าและเครื่องบริโภคก็ยังคงอาศัยการอ่าน

เสริมศรี หอทิมาวรกุล (2540: 348) ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นพื้นฐานของการเรียนวิชาอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการหาความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ จำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านเป็นเครื่องมือ
 2. การอ่านเป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้สึกและความต้องการระหว่างบุคคลกับบุคคล
 3. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เพราะได้อ่านเอกสารที่ให้ความรู้ในการปรับปรุงงานของตนเองอยู่เสมอ
 4. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพราะถ้าเราอ่านได้ ก็สามารถทำความเข้าใจร่วมกับคนอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้ผ่านไปได้ อย่างราบรื่น
 5. การอ่านเป็นเครื่องมือในการรับทอดมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยสู่คนรุ่นหลังๆ ต่อไป
 6. การอ่านเป็นเครื่องมือที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลินได้ ความรู้และมีประสบการณ์กว้างขวาง
- สร้อยสน สกลรักษ์ (2542: 178) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า ทักษะการอ่านนั้นมีส่วนสำคัญต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่มีมากมายในโลกยุคข้อมูลข่าวสาร และมีความสำคัญต่อการเรียนสรรพวิชาต่างๆ ในห้องเรียนและในชีวิตการทำงานอีกด้วย

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำรัสในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 27 ประจำปี พ.ศ. 2542 ในวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2542 ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2542, อ้างถึงในไทยรัฐ 2542: 16) มีใจความตอนหนึ่งว่า หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งพลังปัญญา คือ ความรอบรู้อันมีพลังผลักดันให้เกิดความคิดอ่านที่จะพัฒนาพื้นฐานจิตใจ และความรู้ของตนเอง ให้รู้จักคิดและทำสิ่งที่ดีที่มีประโยชน์แก่ตนเองและสังคมส่วนรวม โดยอาศัยความรู้ทั้งหมดที่ได้จากการอ่านหนังสือเป็นแนวทาง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546: 917) ได้ให้ความหมายว่า อ่าน ก. ว่าตามตัว ตามตัวหนังสือ, ออกเสียงตามตัวหนังสือ ดูหรือเข้าใจความจากตัวหนังสือ การอ่านจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ความเพเพลิดเพลิน ช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพให้เป็นที่นิยมนับถือจากบุคคลอื่นว่าเป็นผู้รอบรู้กว้างขวาง ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ ผู้ที่อ่านมากมักจะได้รับความเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากกว่าผู้ที่อ่านน้อย และยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุข เพราะสามารถทำความเข้าใจร่วมกับผู้อื่นได้ดี ได้รับความคิด ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตน จรรโลงใจ และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

2.3 ความมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านไม่ได้จำเพาะตัวอักษรเท่านั้น แต่อาจรวมถึงการอ่านจากภาพหรือสัญลักษณ์อื่นๆ ก็ได้ นั่นก็คือ “การอ่าน” เป็นการแปลสัญลักษณ์ออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่านนำความหมายที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ในยุคปัจจุบันมนุษย์ในสังคมมีสิทธิและเสรีภาพที่จะกระทำการต่างๆ ได้อย่างอิสระพอสมควร การอ่านเป็นทักษะหนึ่งของชีวิตที่สามารถจะเลือกได้ตามความต้องการ และตามความมุ่งหมายของแต่ละบุคคล ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านให้แนวคิดเกี่ยวกับความมุ่งหมายในการอ่านไว้ดังนี้

2.3.1 การอ่านเพื่อความรู้

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534: 9) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ว่า การอ่านเพื่อให้ได้ความรู้นั้นอาจจะแบ่งวัตถุประสงค์ย่อยออกเป็น 5 ประเด็น คือ

1. เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ ได้แก่ การอ่านคำแนะนำ การอ่านเพื่อตอบปัญหาที่ยังข้องใจอยู่
2. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ต่างๆ ทั้งโดยละเอียดและโดยย่อ
3. การอ่านเพื่อการรับรู้ข่าวสาร ข้อเท็จจริง
4. การอ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือเพื่อเขียนตำราวิชาการ
5. อ่านเพื่อรวบรวมข้อมูลเอามาทำรายงาน ทำวิจัยเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ ผู้สนใจทั่วไปอันเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2539: 85) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ไว้ว่า อ่านเพื่อความรู้หรืออ่านให้รู้ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเรื่องใดก็ตามจุดประสงค์แรกคือ อ่านเพื่อให้รู้ เช่น อ่านสลากยา ก็เพื่อให้รู้วิธีการยาได้ถูกต้องตามคำแนะนำของการใช้ยา อ่านหนังสือตำรา ก็เพื่อให้รู้เรื่องราวเพื่อประเทืองสติปัญญาของผู้อ่าน การอ่านจึงเป็นการสะสมความรู้ ทำให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ (2539: 48-49) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความรู้ไว้ว่าความรู้ที่ได้มักปรากฏในหนังสือหลายลักษณะ เช่น ความรู้เกี่ยวกับศาสตร์แขนงใดแขนงหนึ่งโดยตรง เช่น วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฯลฯ ความรู้ในลักษณะนี้มีมากในหนังสือประเภทตำรา การอ่านหนังสือเหล่านี้ผู้อ่านจะเลือกอ่านหนังสือหลายๆ เล่ม เพื่อทดสอบความถูกต้องและแม่นยำ การอ่านหนังสือประเภทนี้นับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้รักความก้าวหน้า นอกจากนี้ยังมีหนังสือบางเรื่องที่ทำให้ความรู้ประเภทเสริมให้คนรอบรู้ช่วยให้การประกอบอาชีพสัมฤทธิ์ผลยิ่งขึ้นช่วยให้เข้าใจผู้อื่นและงานของคนอื่นดีขึ้น ช่วยให้สะดวกในการวางตัว

และรู้จักตนเองดีขึ้น การอ่านหนังสือประเภทนี้จึงเป็นเครื่องส่งเสริมให้ผู้อ่านมีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ ที่น่าสนใจ

2.3.2 การอ่านเพื่อความคิด

สมพร มั่นตะสูตร แพ่งพิพัฒน์ (2534: 10) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า ในกระบวนการอ่านที่สำคัญนั้น ความรู้ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง แต่ความคิดยิ่งสำคัญกว่า โดยเฉพาะความคิดแปลกใหม่ซึ่งจะเป็นชนวนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในตัวผู้อ่านด้วย เช่น การอ่านผลการทดลอง การค้นคว้าวิจัย และการเสนอความคิดใหม่ในหนังสือต่างๆ ซึ่งอาจหาได้ทั้งจากหนังสือสารคดีและบันเทิงคดี

นิติมา พรหมเกษตรินทร์ (2538: 45) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า การอ่านหนังสือบางประเภทก็ช่วยให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยเสริมความคิดให้กระจ่างขึ้น มีเหตุผลในสิ่งแปลกใหม่ หรือช่วยชี้แนะให้ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ และคณะ (2539: 48) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความคิดไว้ว่า ความคิดของคนจะเจริญงอกงามได้ต้องอาศัยการกระตุ้นเตือนให้เฝ้าคิด การที่ได้มองเห็นอะไรรอบด้าน จะช่วยให้ทรรศนะของเรากว้างขวางขึ้น ช่วยให้การแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจ มีความบกพร่องน้อยลง ดังนั้นการที่ได้อ่านความคิดของคนหลายๆ คน ที่พูดในเรื่องเดียวกัน แต่มีประสบการณ์ต่างกัน จะสร้างแนวความคิดให้กับผู้อ่านได้กว้างขวางและถูกต้อง หนังสือประเภทที่แสดงความคิดเห็นได้แก่ บทความ บทวิจารณ์ บทสรุปของบทวิจัย หรือบางครั้งแสดงออกในแง่เชิงศิลปะ เช่น แสดงออกมาเป็นโครงเรื่องในรูป นวนิยาย เรื่องสั้น บทละคร ฯลฯ การอ่านความคิดเห็นที่ปรากฏในรูปแอบแฝงเช่นนี้ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ของผู้แต่ง ซึ่งอาจผิดพลาดได้ง่าย จำเป็นต้องศึกษาให้ละเอียดและรอบคอบ ดังนั้นจะต้องจำไว้ว่า ความคิดที่ดีต้องมีเหตุผลและความรู้เป็นพื้นฐาน

2.3.3 การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน

ในชีวิตประจำวันของคนเราเกี่ยวข้องกับการอ่าน สิ่งตีพิมพ์ที่เผยแพร่ออกมาหลายรูปแบบ ซึ่งให้สาระความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเพลิดเพลิน ซึ่งเป็นการอ่านเพื่อพักผ่อนหย่อนใจหรืออ่านให้เกิดความสนุกสนาน เกิดความซาบซึ้ง เช่น การอ่านนวนิยาย การอ่านสารคดี ท่องเที่ยว เป็นต้น

รัญจวน อินทรกำแหง (ม.ป.ป.:36) กล่าวถึงการอ่านเพื่อความบันเทิง หรือเพื่อความเพลิดเพลิน สรุปไว้ว่า การอ่านด้วยจุดประสงค์ข้อนี้ค่อนข้างได้รับความนิยมจากผู้อ่านอยู่ไม่น้อย เพราะเป็นการอ่านเพื่อความสำเร็จอารมณ์ของตนโดยไม่ต้องฝืนใจอ่าน จึงมีผู้นิยมอ่านกันมาก การจะได้รับรสของความเพลิดเพลินอย่างเต็มที่ ผู้อ่านควรมีแนวทางการอ่านหรือวิธีการอ่านดังต่อไปนี้

1. มีความแน่ใจว่า หนังสือที่กำลังอ่านนี้เป็นหนังสือประเภทใดและมีลักษณะอย่างไร
2. ถ้ายังไม่รู้จัก ควรทำความรู้จักเสียก่อน เพื่อที่ขณะที่อ่านจะรู้สึกสนุก ชาบซึ่งเข้าถึงเรื่องได้ดียิ่งขึ้น
3. ขณะที่อ่าน ปล่อยใจให้รับความเพลิดเพลินอย่างเต็มที่ แต่เมื่อจบแล้ว ควรถามตัวเองว่าความเพลิดเพลินที่ได้รับนั้นเกิดจากอะไร สิ่งนั้นมีเหตุผลที่ควรแก่การเชื่อถือ เพราะมีความเป็นไปได้หรือเพราะเป็นการเสนอความคิดที่ควรแก่การนิยมยกย่อง
4. พิจารณาว่า ในความเพลิดเพลินที่ผู้อ่านอาจจะอุทานว่า”สนุกจริง” นั้น ได้รับรสอะไรบ้างจากหนังสือนั้น รสแห่งความอímเอิบซาบซ่าน รสแห่งความปิติ รสแห่งความเศร้าที่ตรึงใจ รสแห่งความไพเราะของถ้อยคำภาษา หรืออื่นๆ
5. พิจารณาว่า ในความเพลิดเพลินนั้นมีแก่นสารสาระอันใดที่แฝงเร้นอยู่บ้าง หรือไม่เป็นแก่นสารสาระที่ยังประโยชน์แก่จิตใจ แก่สังคม แก่มนุษยชาติความเพลิดเพลินนั้นชวนให้หลงใหลง่าย ฉะนั้นจึงควรอ่านด้วยการพินิจพิจารณาประกอบไปด้วย จะช่วยให้ผู้อ่านได้รับรสและแก่นสาร และยังเป็นแนวทางให้เกิดการวิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินค่าของหนังสือนั้นไปในตัว ซึ่งเป็นวิธีการที่จะยกระดับมาตรฐานการอ่านของตนเองได้อีกวิธีหนึ่ง

ทัศนีย์ ศุภเมธิ (2536 : 89) ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านเพื่อความเพลิดเพลินไว้ว่า การอ่านแบบนี้เป็นการอ่านอย่างรวดเร็ว ไม่จำเป็นต้องศึกษาหารายละเอียด เราอ่านเพื่อต้องการรู้เรื่องราวของเรื่องนั้นๆ เพื่อความบันเทิงใจ แต่ในขณะเดียวกันผู้อ่านอาจจะได้รับความรู้แนวความคิดจากผู้เขียนได้สอดแทรกไว้ในความรู้สึกนึกคิดของตัวเอง และเป็นการให้ความรู้และการอบรมคำสั่งสอนโดยผู้อ่านเองก็ไม่ต้องรู้ตัว เป็นผลพลอยได้จากการอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน บางทีจะได้คติ ได้ความงดงามทางภาษาได้ บทสนทนาโต้ตอบที่เราสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ การอ่านเพื่อความเพลิดเพลิน ควรอ่านต่อเมื่อเรามีเวลาว่าง จิตใจปลอดโปร่ง เป็นการอ่านเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ไม่ควรหักโหมอ่านเพื่อติดตามเรื่องราวต่อไป โดยใช้เวลาในการอ่านนานเกินไปก็ทำให้เสียสุขภาพได้

2.4 ระดับความเข้าใจในการอ่านในระดับมัธยมศึกษา

อุทัย ภิรมณีน (2533: 5-8) กล่าวถึงระดับความเข้าใจในระดับชั้นมัธยมศึกษาไว้ดังนี้

1. การรับรู้ค่าและเข้าใจความหมายของคำในระดับมัธยมศึกษา ซึ่งต้องอาศัยบริบท โครงสร้างของคำ การพบเห็นคำต่างๆ ในชีวิตประจำวันและการค้นคว้าจากพจนานุกรม
2. การอ่านเพื่อจับใจความ การทำความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่อ่านจากประโยคข้อความหรือย่อหน้าต้องอาศัยการวิเคราะห์โครงสร้างประโยค ข้อความ ย่อหน้าหรือเรื่องราวนั้นๆ จึงจะเข้าใจ

ความหมายจากตัวหนังสือ การอ่านประเภทนี้เป็นการอ่านที่เพื่องบ่งชี้ใจความทั่วไป ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 อย่าง คือ

ใจความสำคัญหรือใจความหลัก หมายถึง เรื่องที่เกี่ยวกับใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
หมายความว่าอย่างไร เป็นต้น

ใจความรอง หมายถึง รายละเอียดที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนขึ้น
อาจจะเป็นตัวอย่างเหตุผลและสถานการณ์ต่างๆ

3. การอ่านเพื่อตีความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงว่าการอ่านจับใจความ
เพราะต้องอาศัยการสัมพันธ์ของใจความหลักกับใจความรอง และสิ่งอ้างอิงอื่นๆ ทำให้เกิดอนุมาน
ความหมายในภาษาทั่วไปเรียกว่าความหมายโดยนัย เช่น

3.1 การอนุมานเรื่องสรุปความจากเรื่องที่อ่าน

1. การทำนายเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่จะเกิดขึ้น
2. การคัดเลือกและการจัดรวม

4. การอ่านเพื่อขยายความ เป็นการทำความเข้าใจในระดับสูงว่าการจับใจความ แต่
เป็นทักษะในกลุ่มเดียวกันกับการตีความ คือ การนำข้อมูลจากการจับใจความไปใช้กับสถานการณ์ที่
ใกล้เคียงกับผู้อ่าน ต้องใช้เหตุในเชิงเปรียบเทียบและอนุมานจากข้อมูลเดิมถึงความเป็นไปได้ของเรื่อง
ราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ

5. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์เป็นการอ่านเพื่อเลือกและประเมิน ซึ่งประกอบด้วย
ทักษะย่อยต่อไปนี้

1. การแยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อความที่อ่าน
2. การประเมินค่าความเชื่อถือได้ของข้อมูล
3. การแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน ซึ่งประกอบด้วยการใช้ปัญญา และอารมณ์ หรือ
ความประทับใจจากข้อความที่อ่าน
4. การนำไปใช้

3. การอ่านตีความ

ความหมายและความสำคัญของการอ่านตีความ

การอ่านตีความ เป็นวิธีการอ่านแบบหนึ่ง ซึ่งมีคำเรียกอื่นๆ ในความหมายเดียวกันอีกหลาย
คำ ดังที่ ธิดา โมกสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา (2531: 366) อธิบายไว้ ดังสรุปได้ว่ามีคำที่ใช้ใน
ความหมายเดียวกันกับคำว่า “การอ่านตีความ” อยู่หลายคำเช่น การพินิจสาร การวินิจฉัยสาร หรือ

“วินิจฉัย” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Interpretation มีความหมายตามอรรถหรือความหมายตรงตัวศัพท์ว่า “ตรวจตรา” พิจารณาเรื่องราวอันเป็นความหมายที่ผู้เขียนประสงค์จะส่งมาให้ผู้อ่าน

โรเบิร์ต คาร์ลีน (อ้างถึงใน พรหมทิพย์ ต้นเถา 2539: 17) สรุปถึงความสำคัญของการตีความไว้ได้ว่า การอ่านชั้นตีความเป็นการอ่านที่ต้องเข้าใจข้อความที่ปรากฏ และเข้าใจความคิดของผู้เขียน มิใช่อ่านเฉพาะอักษรที่ปรากฏให้เห็น จึงถือเป็นทักษะที่ยากทักษะหนึ่ง เพราะว่าผู้อ่านจะต้องสามารถตีความหมายและตัดสินความคิดของผู้เขียนได้ การสอนอ่านตีความมีความสำคัญและจำเป็นมาก เพราะจะทำให้นักเรียนอ่านเป็น ทั้งนี้เพราะหนังสือต่างๆ ที่นักเรียนอ่านนั้นในบางเรื่องผู้แต่งมิได้บอกความหมายออกมาหมด แต่จะทิ้งบางส่วนไว้ให้ผู้อ่านคิดเอง ดังนั้นผู้อ่านจะต้องตีความคิดลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ สามารถบอกถึงความมุ่งหมายของผู้เขียน รวมทั้งสรุปเรื่องที่อ่านได้

3.1 ความสามารถในการอ่านตีความ

นักวิชาการและผู้รู้ได้กล่าวถึงความสามารถในการอ่านตีความว่า ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการอ่าน ดังนี้

มาลินี ชำนาญศิลป์ (2522: 85-87) กล่าวถึงความสามารถในการอ่านตีความสรุปได้ว่า ผู้อ่านจะต้องทราบ ว่า ข้อความหรือเรื่องที่อ่านนั้นๆ มีความหมายที่แท้จริงว่าอย่างไร สามารถอธิบายถึงเจตนาและความคิดของผู้แต่งได้ ตลอดจนสามารถสรุปความคิดจับใจความสำคัญ และอธิบายขยายความได้

วิลล์มา เอช มิลเลอร์ กล่าวว่า ความเข้าใจในระดับตีความนั้น ผู้อ่านควรมีความสามารถในด้านต่อไปนี้

1. ตอบคำถามทั่วๆ ไปจากเรื่องที่อ่าน
2. อนุมาน และสรุปความ
3. ค้นหาความหมายโดยนัย
4. คาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลัง
5. ชี้อารมณ์ และวัตถุประสงค์ของผู้แต่ง
6. สรุปย่อเรื่อง
7. เข้าใจความสัมพันธ์ของเหตุและผล
8. เปรียบเทียบความเหมือน และความแตกต่าง
9. จับใจความสำคัญ

3.2 องค์ประกอบที่มีผลต่อความสามารถในการอ่านตีความ

นักวิชาการ และผู้รู้ได้กล่าวถึงองค์ประกอบหรือปัจจัยที่ผู้อ่านสามารถนำมาใช้เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจในการอ่านตีความให้ชัดเจนขึ้น ดังนี้

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ กล่าวถึงองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานซึ่งช่วยในการอ่านตีความชัดเจนขึ้น ดังนี้

1. รูปแบบของวรรณกรรม วรรณกรรมแต่ละชนิดมีรูปแบบแตกต่างกัน จึงมีข้อจำกัดและลักษณะเฉพาะไปตามวิธีการ และแนวโน้มในการแต่ง การเข้าใจรูปแบบของวรรณกรรม นับเป็นกรอบอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การพินิจสารมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนขึ้น
2. ภูมิหลังทางสังคม ได้แก่ สภาพสังคมสมัยที่แต่ง หรือปรากฏวรรณกรรมเรื่องนั้นๆ ขึ้นมาเป็นครั้งแรก และสภาพภูมิหลังที่วรรณกรรมเรื่องนั้นนำมาบรรยายผูกเป็นเรื่อง เป็นฉาก เป็นเหตุการณ์ขึ้นมา คำว่าภูมิหลังทางสังคมนี้ หมายรวมถึงสภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ค่านิยม ศาสนา ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ การเมือง การปกครองด้วย การทราบภูมิหลังทางสังคมจะเป็นประโยชน์ในแง่นำมาศึกษาทำความเข้าใจสภาพสังคมที่ปรากฏในเรื่อง ตลอดจนพฤติกรรม ความคิดของตัวละครได้ง่ายขึ้น และการพินิจจะมีน้ำหนักแห่งเหตุผล และความจริงอย่างแจ่มชัด
3. ภูมิหลังเกี่ยวกับผู้แต่ง ภูมิหลังของประวัติผู้แต่ง ช่วยในการตีความพินิจสารแคบและลึกขึ้น เพราะถ้าผู้อ่านทราบชีวประวัติของผู้แต่ง จะช่วยให้ทราบทั้งทัศนคติ บุคลิก ความคิดของผู้แต่ง รวมทั้งสภาพสังคมในสมัยผู้แต่ง มาเป็นข้อมูลประกอบการพินิจสารที่ปรากฏในชิ้นงานนั้นๆ ยิ่งขึ้น สามารถแยกแยะได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริง ส่วนใดทัศนะของผู้เขียน ผู้เขียนต้องการสื่อออกมาด้วยจุดประสงค์ใด

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2533: 3-7) เสนอองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้เข้าใจข้อเขียนที่อ่านได้อย่างสมบูรณ์ไว้ ดังสรุปได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับภาษา (Language Forms) ซึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างทางภาษา ทั้งด้านไวยากรณ์และความหมายของศัพท์และสำนวนโวหารต่างๆ
2. องค์ประกอบด้านข้อเขียนและบทอ่าน (Signification and value of Text) บทอ่านหรือสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทย่อมมีวัตถุประสงค์ รูปแบบการเขียน (Text type) และลีลาการใช้ภาษาแตกต่างกันไป เพื่อแสดงภาพลักษณ์ของข้อความ (Passage) ให้มีเอกลักษณ์จำเพาะของตนเอง และมีลักษณะเป็นแบบแผนเป็นสากลนิยมถ่ายทอดเรียนรู้กันได้ ผู้อ่านจึงต้องตระหนักและเข้าใจในความ

แตกต่างของภาพลักษณ์ดังกล่าว โดยจะต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบของการเขียน กลวิธีการนำเสนอ ลีลาและแบบแผนการใช้ภาษาของข้อเขียน เป็นต้น

4. องค์ประกอบด้านภูมิหลังความรู้และความสามารถทางการคิดของผู้อ่าน ซึ่งประกอบด้วย

4.1 ความสามารถและความถนัดด้านภาษา หมายถึง การที่ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ประโยค ลักษณะโครงสร้างของเนื้อความ รูปเรื่องแต่ละประเภท และมีความเข้าใจข้อความที่อ่านมาก่อนว่า มีวัตถุประสงค์และกลวิธีการนำเสนออย่างไร รวมทั้งการมีความรู้และความถนัดเกี่ยวกับรูปแบบการเขียน แบบแผนการใช้โวหาร ลีลาการใช้ภาษา และโครงสร้างของเนื้อเรื่องมาก่อนดังที่กล่าวไว้ในข้อ 2 สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะช่วยให้ผู้อ่านเกิดภาพนึกและจินตนาการต่อการรับรู้และซึมซาบงานเขียนนั้นได้ทันที

4.2 ความรู้รอบตัวและความถนัดเฉพาะสาขาวิชา โครงสร้างความรู้เดิมเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้และแนวคิดสำคัญๆ ของเนื้อหา หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางโลกและทางสังคม หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่อ่าน การที่ผู้อ่านมีภูมิหลังเหล่านี้มาบ้างจะช่วยให้เกิดจินตภาพ หรือความพร้อมและความกระจำในการอ่านมากกว่าผู้ที่ขาดประสบการณ์ โดยเฉพาะการอ่านนวนิยาย สารคดีท่องเที่ยว ชีวประวัติบุคคลสำคัญ สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์ วัฒนธรรมความเป็นอยู่ เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ซึ่งต้องอาศัยทั้งความรู้สาขาวิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ รวมทั้งประสบการณ์ตรงที่เคยรับรู้หรือสัมผัสมาก่อน เพื่อประกอบการตั้งสมมติฐานล่วงหน้าปรับความคิดและคาดเดาการอ่านต่อไป อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านตีความประโยคและคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการนิยามศัพท์เทคนิคเฉพาะสาขาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

4.3 จิตพิสัยและทัศนคติของผู้อ่าน โครงสร้างความคิดเดิมด้านทัศนคตินี้จะเกี่ยวข้องกับสถานะด้านจิตใจของผู้อ่านที่มีต่อค่านิยม หรือความนิยมชมชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการสั่งสมของมวลความรู้สึก ความชอบและการกระทำของผู้อ่าน จึงกลายเป็นแรงผลักดันที่แฝงอยู่ในตัวผู้อ่านที่แสดงออกมาในรูปปฏิกิริยาสนองตอบต่อเรื่องที่อ่านทั้งในด้านบวกหรือลบโดยอิงกับจิตพิสัย(Affection Domain) ของผู้อ่านเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้อ่านมักจะนิยมอ่านเรื่องที่สอดคล้องกับค่านิยม ความถนัด และความสนใจของตนเสมอ อีกทั้งยังมีอิทธิพลในมน้าวความเชื่อความศรัทธาของผู้อ่านต่อเรื่องที่อ่านนั้นในแง่วิจักษณ์เชิงนิยาม เพราะตระหนักถึงประโยชน์ที่ผู้อ่านจะได้รับอันเนื่องจากการมกรอบอ้างอิงความคิดคล้ายคลึงกันมาก่อน

4.4 ความรู้ด้านภูมิหลังประสบการณ์ของผู้เขียน การที่ผู้อ่านมีความรู้เกี่ยวกับผู้เขียนมาก่อน เช่น เข้าใจเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อ ความถนัด ความสนใจ ความชำนาญพิเศษ รวมทั้งคุณสมบัติอื่นๆ ของผู้เขียนจะมีอิทธิพลต่อการอ่านและเข้าใจความคิดหรือนัยความหมายต่างๆ ที่แทรก

ซ่อนอยู่ในข้อเขียนเหล่านั้น อีกทั้งมีอิทธิพลของผู้อ่านด้วย ส่งผลให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกและซาบซึ้งในอรรถรสของเรื่องเป็นพิเศษ

4.5 ความเข้าใจในด้านภูมิหลังทางวัฒนธรรม ผู้อ่านจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบริบททางสังคมที่สัมพันธ์กับเนื้อเรื่องและผู้เขียน นอกจากนี้ยังต้องเข้าใจเนื้อหาวัฒนธรรมในด้านประเพณี ความเชื่อ ศาสนา ปรัชญา ความคิด อุดมการณ์ทางการเมือง ฯลฯ ที่แทรกอยู่ในเนื้อเรื่อง โดยเฉพาะการอ่านนวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น บทกวี พงศาวดาร ตำนาน บทวิเคราะห์วิจารณ์ ฯลฯ มักจะมีภูมิหลังทางวัฒนธรรมดังกล่าวแทรกอยู่ในรูปของถ้อยคำ อุปมาอุปไมย คติธรรม คุณลักษณะของตัวละคร เป็นต้น

4.6 ความสามารถในการคิดของผู้อ่าน การอ่านเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับกระบวนการทางสมองและกระบวนการคิดอย่างใกล้ชิด ผู้อ่านที่สามารถจัดระบบความคิดของตนได้ดีในด้านการเรียบเรียงความ การจัดลำดับ การตีความ การวินิจฉัย และการสรุปเค้าโครงความคิดรวบยอดของสิ่งที่อ่าน หรือสิ่งที่เห็นได้อย่างคล่องแคล่ว ย่อมส่งผลต่อการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพทั้งสิ้น

3.3 ข้อเสนอแนะในการอ่านตีความ

การอ่านตีความเป็นการค้นหาความหมายที่แท้จริงของสารที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อสารซึ่งงานเขียนในระดับที่จะต้องตีความนั้น ผู้เขียนมักจะไม่ได้แสดงสารนั้นออกมาอย่างกระจ่างชัด ผู้อ่านต้องใช้ความสามารถหลายประการที่จะช่วยให้เข้าใจสารของผู้แต่งได้ถูกต้อง ซึ่งนับว่าไม่ใช่สิ่งที่จะกระทำได้ง่ายนัก แม้จะมีปัจจัยบางประการที่สามารถนำมาช่วยในการอ่านตีความได้ก็ตาม ด้วยเหตุนี้จึงมีนักวิชาการหลายท่านได้ตั้งข้อสังเกต และแนะนำผู้อ่านเกี่ยวกับสิ่งที่พึงระมัดระวังในการตีความ เพื่อให้การตีความนั้นตรงหรือใกล้เคียงกับสารที่แท้จริงมากที่สุด ดังต่อไปนี้

ดวงมน จิตรจันงค์ (2536: 31-95) ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการตีความ ไว้ได้ดังนี้

1. การตีความและการแสดงความคิดเห็นไม่ใช่สิ่งเดียวกัน เพราะการแสดงความคิดเห็นน่าจะกระทำได้ภายหลังเมื่อตีความแล้ว
2. ในการอ่านตีความนั้น จุดมุ่งหมายสำคัญของผู้อ่านน่าจะอยู่ที่การพยายามทำความเข้าใจสารของผู้เขียนให้มากที่สุด และน่าจะเริ่มที่การพิจารณาตัวบท เป็นสำคัญ เมื่อมีปัญหาไม่สามารถอธิบายให้กระจ่างได้ อาจจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้จากศาสตร์แขนงอื่นมาเป็นเครื่องช่วย
3. การตีความที่น่าจะหนักแน่นที่สุด คือ การพิจารณาถ้อยคำของบทประพันธ์อย่างละเอียด แม้จะมีข้อติดขัด หรือบางครั้งไม่อาจตีความคำบางคำ หรือบางข้อความได้ทะลุปรุโปร่ง แต่ผู้ตีความจะไม่เลื่อนลอยเกินไป หากพิจารณาว่าถ้อยคำหรือข้อความทุกช่วงตอนเป็นองค์ประกอบซึ่งกันและกัน และกลมกลืนเป็นเอกภาพ

4. การอ่านวรรณคดีก็คือพยายามเข้าถึงประสบการณ์ของผู้อื่น เข้าใจความคิด และอารมณ์ของผู้ซึ่งมีประสบการณ์แตกต่างจากเรา ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องพยายามเก็บและกันประสบการณ์ของตนไว้ก่อน หากใช้ประสบการณ์ของตนเองเป็นสำคัญ อาจทำให้มองข้ามความหมายที่แท้จริงของผู้ประพันธ์ก็เป็นได้

5. ประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ประกอบการตีความ จะต้องตรงจุดจริงๆ มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความสับสนขึ้นได้ เพราะผู้เขียนอาจมิได้หมายความว่าผู้อ่านเข้าใจ

6. การรู้ประวัติผู้แต่งมิใช่เครื่องนำทางในการตีความ แต่อาจเป็นเพียงเครื่องช่วยส่งเสริมความมั่นใจ ช่วยให้เราเข้าใจได้ว่าทำไมผู้แต่งจึงคิดจะแสดงออกเช่นนั้น แต่หากผู้วิเคราะห์ขาดการพิจารณาที่รอบคอบก็อาจทำให้เข้าใจผิดพลาดได้

จากข้อเสนอนี้จะเห็นได้ว่า สิ่งที่น่าสนใจทุกท่านเสนอไว้ตรงกันก็คือ การตีความที่รัดกุมและน่าจะถูกต้องหรือใกล้เคียงกับสารที่ผู้เขียนเจตนาจะสื่อสารมากที่สุดคือ ควรจะพิจารณาจากความสมเหตุสมผลของเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในข้อความนั้นๆ เป็นสำคัญ

3.4 กลวิธีการอ่านตีความ

กลวิธีการอ่านหมายถึงการกระทำหรือวิธีการใดๆ ที่ผู้อ่านนำมาใช้ในขณะอ่าน เพื่อช่วยให้สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น ผู้ที่รู้จักกลวิธีการอ่านแบบต่างๆ และรู้จักเลือกใช้กลวิธีได้อย่างเหมาะสมกับชนิดของสิ่งที่อ่าน ย่อมจะช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการอ่าน จากการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีการอ่านแบบต่างๆ สามารถจำแนกกลวิธีได้หลายประเภท นำมาประยุกต์ใช้ในการอ่านตีความได้ดังนี้

ธิดา โมกสิกรัตน์ และนภลัย สุวรรณธาดา (2531: 568-572) แนะนำกระบวนการอ่านตีความที่มีประสิทธิภาพไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านจับใจความสำคัญ เป็นการอ่านแล้วสรุปใจความสำคัญหรือข้อความด้วยการจดบันทึกย่อ หรือจดจำไว้ในสมอง หรือด้วยการขีดเส้นใต้ไว้ในหนังสือ นั้น ใจความสำคัญที่ผู้อ่านได้รับ อาจมีหลายลักษณะตามแต่จะต้องการ เช่น เป็นสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง เป็นความรู้หรือข้อมูลที่ผู้อ่านสนใจ เป็นแนวคิดหรือทัศนะของผู้เขียน หรือเป็นจุดมุ่งหมายสำคัญของเนื้อเรื่อง

2. อ่านวิเคราะห์รส คือ การอ่านออกเสียงเพื่อฟังท่วงทำนอง ลำนำและจังหวะของเสียงซึ่งจะช่วยให้เข้าถึงรสเสียงและรสภาพ รวมทั้งได้รับสารที่ซ่อนอยู่ในเสียงที่อ่านออกเสียงดังเหมาะ สำหรับงานเขียนประเภทบันเทิงคดี เช่น กวีนิพนธ์ หรือร้อยแก้ว บางเรื่องมีถ้อยคำภาษาที่แสดงถึงความงามของคำ ทั้งเสียงและความหมาย ดังนั้นการเข้าถึงรสของภาษาในเรื่องที่อ่านจะช่วยให้เราเข้าใจและ

ซาบซึ่งความหมายของคำ สามารถตีความคำข้อความ และเรื่องราวที่อ่านได้ การอ่านวิเคราะห์หรือสังเคราะห์ช่วยให้เราเข้าถึงความรู้สึกและอารมณ์ของผู้แต่ง

3. อ่านวิเคราะห์ให้เห็นภาพ คือ อ่านแล้วเห็นภาพในใจ ซึ่งจะช่วยให้เข้าถึงความหมายของผู้เขียนได้ลึกซึ้ง และจะทำให้รู้จักใคร่ครวญเรื่องที่อ่านเพราะสะดุดใจภาพที่เห็น และทำให้การอ่านสนุกสนานขึ้นรวมทั้งยังอาจทำให้เห็นสาระสำคัญหรือรายละเอียดที่น่าสนใจ ไม่มองข้ามคำหรือใจความสำคัญบางอย่างไป นอกจากนี้การเกิดภาพในใจจากการใช้ถ้อยคำภาษาในเรื่องที่เราอ่านนั้นเป็นกลวิธีการแต่งที่แสดงถึงฝีมือการประพันธ์ ยังทำให้เรารู้ด้วยว่าผู้แต่งมีบุคลิกลักษณะ อุปนิสัยใจคออย่างไร เช่น เป็นคนอ่อนไหว ช่างสังเกต เป็นต้น

4. อ่านสำรวจความหมายหลายนัยทุกแง่ทุกมุม การอ่านสำรวจความหมายเป็นการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อพิจารณาความหมายของถ้อยคำภาษาที่ผู้แต่งใช้ในงานเขียน อันจะนำไปสู่การตีความสารได้ได้อย่างลึกซึ้งกว้างขวาง แม้ว่าจะเป็นคำเพียงคำเดียวก็ตาม คำนั้นอาจมีความหมายสำคัญซึ่งนำไปสู่สารที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร คำธรรมดาสامัญญ์ที่มีความหมายเป็นที่รู้กันทั่วไป เมื่อนำมาใช้ในงานเขียน คำๆ นั้นอาจมีความหมายหลายนัย หรือมีความหมายนัยประหวัดที่แฝงสารไว้ในคำนั้น ผู้อ่านจึงต้องตีความหมายของคำอย่างถี่ถ้วน แต่ควรระมัดระวังที่จะไม่เพ่งเล็งที่จะตีความสารจากคำเพียงคำเดียว ซึ่งอาจผิดพลาดไปจากเจตนารมณ์ หรือคลาดเคลื่อนจากความหมายที่แท้จริงของงานเขียนทั้งสิ้นได้

5. อ่านทบทวนหลายๆ เที้ยว และคิดใคร่ครวญอย่างลึกซึ้ง การอ่านตีความหรือวินิจฉัยเป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนตนเองให้อ่านหนังสือให้หลายๆ อ่านหลายๆ เที้ยว พร้อมกับคิดใคร่ครวญอย่างลึกซึ้งทุกกระยะ ไม่มองข้ามความสำคัญของส่วนใดแม้แต่คำเพียงคำเดียวก็ไม่ควรละเลย ในการอ่านทบทวนหลังจากผ่านกระบวนการอ่านจับใจความและอ่านวิเคราะห์แล้วก็คือ อ่านพิจารณาว่าตอนใดเป็นความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียน พิจารณาถึงเจตนาของผู้เขียนว่า เขาต้องการสื่ออะไร ผู้เขียนให้แง่คิดอะไรบ้าง และสรุปความคิดเห็นของตนว่าสารที่สำคัญที่สุดของเรื่องคืออะไร สารที่สำคัญรองคืออะไร ขั้นตอนการพิจารณาสารดังกล่าวเราควรตรวจสอบหลายครั้งเพื่อที่จะได้รับสารตรงเจตนาของผู้เขียน และเป็นสารที่สำคัญของเรื่อง และควรพิจารณาควบคู่ไปกับขนบประเพณีการแต่งและภูมิหลังของเรื่องที่แต่งด้วย ขนบธรรมเนียมการแต่งที่ควรพิจารณา ได้แก่ รูปแบบการแต่ง กลวิธีการแต่ง เนื้อหา ความรู้สึกนึกคิด สำนวนภาษา ซึ่งผู้อ่านจะอ่านเรื่องราวได้อย่างเข้าใจและวินิจฉัยสารได้รวดเร็วขึ้น

6. ตรวจสอบสารที่ตีความได้โดยวิเคราะห์วิจารณ์กับผู้อื่นว่าตรงกันหรือไม่ ใครรับสารได้มากกว่ากัน และสารที่ตีความได้ของใครลึกซึ้งกว่ากัน การฝึกฝนขั้นตอนนี้จะช่วยในการตรวจสอบว่า

ผู้อ่านมีความสามารถในการอ่านนิเวศหรือไม่มี หรือมีจุดบกพร่องที่จุดใดเพื่อจะได้ปรับปรุงการอ่านให้มีประสิทธิภาพ

มาลินี ชำนาญศิลป์ (2533: 86-87) แนะนำหลักวิธีการอ่านตีความไว้ดังนี้

1. อ่านเรื่องให้ละเอียด ทำความเข้าใจเรื่องให้ถ่องแท้ ชัดเจน แล้วจับประเด็นสำคัญให้ได้
2. ขณะทีอ่าน พยายามพิจารณาหาเหตุอย่างรอบคอบ แล้วนำมาประมวลกับความคิดของตนว่าข้อความนั้นหมายถึงสิ่งใด

3. ทำความเข้าใจกับถ้อยคำบางคำที่มีความสำคัญ ตลอดจนคำแวดล้อม หรือบริบท (Context) ประกอบด้วย เพื่อให้เข้าใจความหมายชัดเจนขึ้น

4. เรียบเรียงถ้อยคำที่จะบรรยายให้ชัดเจน
5. จับแต่ใจความสำคัญของเรื่องนั้นด้วยความรู้ความคิดอย่างมีเหตุผล

สมพร มั่นตะสูตร แห่งพิพัฒน์ (2534: 11) แนะนำวิธีในการอ่านตีความไว้ดังนี้

1. ต้องตีความตามรูปแบบการเขียนและประเพณีนิยมในการเขียน
2. มีความรู้หรือภูมิหลังของเหตุการณ์ที่สอดคล้องกับข้อเขียน
3. อ่านอย่างละเอียดและมีวิจารณ์ญาณ
4. อ่านอย่างสำรวจความหมาย ทั้งความหมายกักตุน ความหมายหลายนัยและความนัยประวัติ
5. อ่านอย่างพิจารณาความคิดหลัก ความคิดรองและความคิดแทรก
6. มีความรู้เรื่องภาษาเพื่อการสื่อสารดีพอควร
7. ดำเนินการอ่านตามลำดับจาก การแปลความ ตีความและขยายความ

3.5 ระดับความเข้าใจของการอ่านตีความ

กัลยา ยวนมาลัย (2539: 19) กล่าวว่า โดยทั่วไประดับความเข้าใจในการอ่านตีความมีอยู่ 3 ระดับคือ

1. การแปลความ หมายถึง การแปลเรื่องราวเดิมให้ออกมาเป็นคำใหม่ ภาษาใหม่หรือแบบใหม่ ความมุ่งหมายของการแปลความอยู่ที่การจัดความแม่นยำของภาษาใหม่ว่ายังคงรักษาเนื้อหาและความสำคัญของเรื่องราวเดิมไว้ครบถ้วนหรือไม่

2. การตีความ เป็นการเอาความหมายเดิมมาบันทึกใหม่ เรียบเรียงใหม่หรือมองเรื่องราวใหม่หรือมองเรื่องราวเดิมในแง่ใหม่ ค้นหาและเปรียบเทียบทั้งความสำคัญและความสัมพันธ์ของส่วนย่อยๆ ภายในเรื่องราวนั้นๆ ย่นย่อเรื่องต่างๆ จนเป็นข้อสรุปได้

3. การขยายความ เป็นการขยายความคิดให้กว้างขวางลึกซึ้งหรือไกลกว่าข้อเท็จจริงที่มีอยู่ สามารถประเมินคาดคะเนหรือพยากรณ์ล่วงหน้าได้ เป็นการวัดความรู้ในเชิงจินตนาการ

ในระดับช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 - ม.6) ความสามารถในการอ่านตีความเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อไปในอนาคต เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาตนเองและดำรงชีวิตในสังคมภายนอกที่ประสบ
ความสำเร็จย่อมต้องเป็นผู้ฉลาดรอบรู้ในการอ่าน ใช้วิธีการอ่านได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจความหมายที่แท้จริงที่ปรากฏในข้อความที่อ่านได้ตรงตรง เลือกดัดสนใจในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่าง ถูกต้อง และมีเหตุผล

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล

4.1. บทเรียนโมดูล

ความหมายของบทเรียนโมดูล

คำว่า “โมดูล” เป็นคำมาจากภาษาอังกฤษว่า Module ในภาษาไทยมีผู้เรียกต่างๆ กัน เช่นโมดูล โมดุล มอดูล บทเรียนโมดูล หน่วยการเรียนรู้โมดูล โมดูลการเรียนรู้การสอน หน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้การสอน หน่วยการเรียนรู้การสอน ดังมีผู้ให้ความหมายของบทเรียนโมดูลไว้หลายท่านดังนี้

พาร์สัน และคณะ (1976: 31) กล่าวว่าบทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่นักเรียนสามารถเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้ด้วยตนเองอย่างสะดวกตามความสามารถของตนเอง จะใช้เรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มก็ได้ สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการและสามารถเลือกใช้อุปกรณ์ต่างๆ ได้ตามความเหมาะสม

ฟิจิ (Fiji.1976: 33) ให้ความหมายของบทเรียนแบบโมดูลว่า คือ บทเรียนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนได้อย่างอิสระซึ่งบทเรียนที่ได้เรียงลำดับการสอนไว้ตามลำดับอย่างเป็นระบบ อาจจะเป็นบทเรียนโมดูลเป็นส่วนหนึ่งของต้นแบบการเรียนรู้ที่มีระบบ

วิจัย ดิสระ (2535: 147) กล่าวถึง บทเรียนโมดูลว่าหมายถึงบทเรียนหน่วยใดหน่วยหนึ่งที่สำเร็จในตัวเอง สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้เลือกทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มย่อย ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสามารถแสดงพฤติกรรมได้ตามที่บทเรียนโมดูลกำหนดไว้

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่าบทเรียนโมดูล หมายถึง บทเรียนหน่วยใดหน่วยหนึ่งที่สำเร็จในตัวเอง สร้างขึ้นเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองและสามารถเลือกทำกิจกรรมได้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ลักษณะของบทเรียนโมดูล

จากความหมายของบทเรียนโมดูลที่นักการศึกษาทั้งหลายได้แสดงทัศนะไว้ จะบ่งบอกลักษณะที่สำคัญของบทเรียนโมดูล (1972: 47) ดังนี้

1. เน้นตัวผู้เรียนมากกว่าผู้สอน โดยถือว่าความต้องการของผู้เรียนเป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่จะเรียน ไม่เอาความรู้ของครูและอุปกรณ์ต่างๆ เป็นเครื่องกำหนดเนื้อหาการใช้ บทเรียนโมดูลจะทำให้ผู้สอนเห็นว่า การสอนโดยใช้การบรรยายนั้นมีความสำคัญน้อยลง

2. เน้นวัตถุประสงค์เป็นสำคัญ ไม่ใช่เน้นกิจกรรมการเรียน วัตถุประสงค์จึงต้องระบุไว้อย่างชัดเจนเป็นประการแรก ส่วนกิจกรรมการเรียนจะต้องเป็นสิ่งที่ตามมาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3. บทเรียนโมดูลเป็นการสนองเอกัตบุคคล คือ จะคำนึงถึงความต้องการความสนใจและความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้เรียนตามขีดความสามารถแข่งขันกับตนและพิจารณาการเรียนกับเกณฑ์กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

4. บทเรียนโมดูลเป็นลักษณะที่รวบแบบการสอนหลายอย่างเข้าไว้ด้วยกัน แทนที่จะใช้การสอนเพียงอย่างเดียว เช่น การบรรยาย ก็อาจเป็นกิจกรรมอื่นๆ เป็นต้นว่า การเรียนในกลุ่มย่อย การศึกษาทดลองและการใช้บทเรียนสำเร็จรูป เป็นต้น บทเรียนโมดูลจะวางเงื่อนไขในระบบนำส่งอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะเทคโนโลยีต่างๆ จะถูกนำมาใช้เพื่อมุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และส่งเสริมคุณค่ามนุษย์ให้มากขึ้น

5. บทเรียนโมดูลเป็นกระบวนการ มิใช่เพียงผลขั้นสุดท้าย จึงต้องมีการตรวจสอบคุณภาพอยู่เสมอเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้บทเรียนโมดูลนั้นมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของการเรียนโมดูล

ฮิวส์ตัน และคณะ ((Houst and other.1973:125-132) กล่าวว่าบทเรียนโมดูลจะมีหลายรูปแบบ แตกต่างกันไปตามลักษณะวิธีการใช้โมดูล แต่ทุกรูปแบบจะมีส่วนที่สำคัญ 5 ส่วนคือ

1. หลักการและเหตุผล เป็นส่วนที่อธิบายความสำคัญของบทเรียนขอบข่ายของบทเรียน สิ่ง que ผู้เรียนจะต้องรู้ก่อนเรียนและขอบข่ายขบวนการทั้งหมดของบทเรียนโมดูล

2. ความมุ่งหมาย คือส่วนที่สำคัญที่สุดของบทเรียนโมดูล จะกำหนดว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไรบ้างหลังจากเรียนแล้ว ทุกๆ ประโยคจะต้องชัดเจนไม่กำกวม

3. กระประเมินผลเบื้องต้น มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือเพื่อให้รู้ว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานในเรื่องที่เรียนมากน้อยเพียงใดและเพื่อวัดว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถที่ระบุไว้ในบทเรียนหรือยัง การประเมินผลเบื้องต้นอาจอยู่ในรูปแบบการทดสอบข้อเขียน การสอบปากเปล่า การทำงานส่งหรืออาจอภิปรายก็ได้ แล้วแต่ความเหมาะสมของความมุ่งหมายและระดับของผู้เรียน

4. การกำหนดกิจกรรม คือ การกำหนดกิจกรรมเพื่อไปสู่ความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย

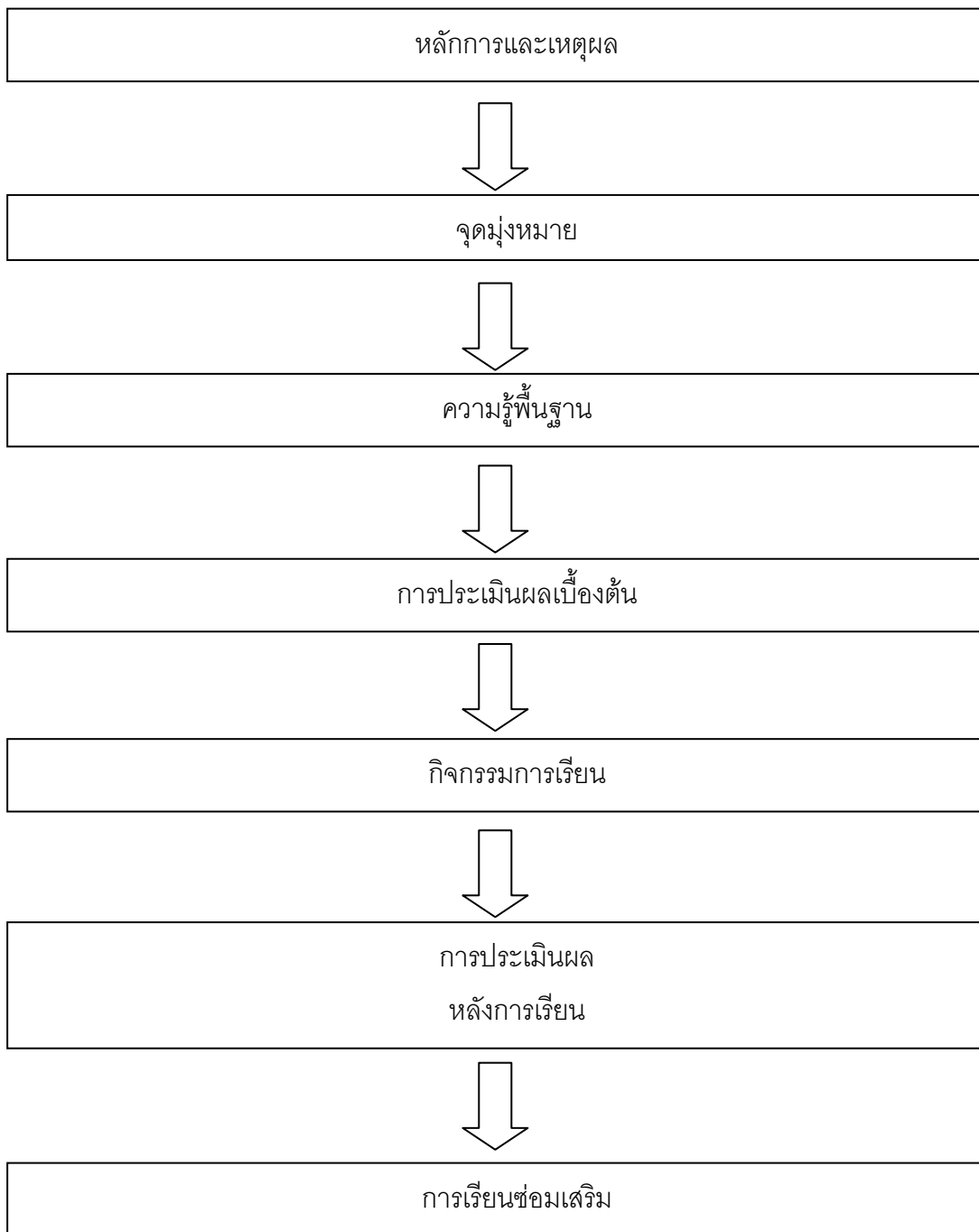
5. การประเมินผลขั้นสุดท้าย เป็นการทดสอบหลังจากที่เรียนมาแล้ว

ส่วนประกอบของโมดูลทั้ง 5 ส่วนจัดว่าเป็นส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ โมดูลอื่นๆ อาจจะมี
สิ่งอื่นเพิ่มเติมมากกว่านี้ก็ได้ ย่อมแล้วแต่ความต้องการของผู้สร้างแต่ก็ต้องไม่แตกต่างกันมากนัก ลอ
เรนซ์ ((Lawrence. 1975: 13-14) ได้อธิบายถึงลักษณะสำคัญของโมดูลว่าประกอบด้วยส่วนต่างๆ
ดังต่อไปนี้

1. ส่วนแรกของโมดูล จะเป็นการแนะนำอย่างละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาของโมดูลจากนั้นจะ
เป็นการประเมินผลเบื้องต้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทดลองดูว่าโมดูลนั้นจะตรงกับความต้องการหรือไม่
2. กิจกรรมโมดูล เป็นส่วนที่รวบรวมกิจกรรมขึ้นตามจุดมุ่งหมายของโมดูล กล่าวคือ ได้
บรรจุความต้องการเป็นแนวทางของการตั้งจุดหมาย
3. การประเมินผลหลังเรียน เป็นจุดสำคัญขั้นสุดท้ายของโมดูล เพราะผู้เรียนสามารถ
ตรวจสอบว่าได้รับผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดจากจุดมุ่งหมาย

ชมพันธ์ ฤกษ์ธร ณ อยุธยา (2528: 88) ได้นำบทเรียนโมดูลรูปแบบของเอเรนส์ (Arends)
และคณะมาใช้ในการเรียนการสอนในประเทศไทย โดยเรียกชื่อว่าหน่วยการเรียนการสอน และกล่าว
รายละเอียดของบทเรียนโมดูลว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 7 ประการคือ

1. หลักการและเหตุผล
2. จุดมุ่งหมาย
3. ความรู้พื้นฐาน
4. การประเมินผลเบื้องต้น
5. กิจกรรมการเรียน
6. การประเมินผลหลังเรียน
7. การเรียนซ่อมเสริม

ภาพประกอบ 1 องค์ประกอบและขั้นตอนของบทเรียนโมดูล

องค์ประกอบของบทเรียนโมดูลทั้ง 7 ประการ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

หลักการและเหตุผล (Rationale) เป็นกระบวนการแรกของบทเรียนโมดูล เป็นการกล่าวถึงหลักการและเหตุผลที่อยู่เบื้องหลังบทเรียนนั้น มุ่งให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของเรื่องที่เรียนความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาต่างๆ ในบทเรียนและความสัมพันธ์กับเนื้อหาอื่นๆ ซึ่งหลักการและเหตุผลมีวัตถุประสงค์สองประการคือ

1. เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ และความสำคัญของจุดมุ่งหมายของบทเรียนในแง่ของการสำรวจข้อมูล ทฤษฎีหรือการปฏิบัติ
2. เพื่อจัดบทเรียนและจุดมุ่งหมายให้สอดคล้องกับหลักสูตรทั้งหมด

หลักการและเหตุผลจะช่วยอธิบายความสำคัญของสมรรถภาพ ที่ต้องการจะฝึกในบทเรียนโมดูลและช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ถึงความคาดหวังของหลักสูตรทั้งหมดและได้เห็นอย่างชัดเจนแจ้งถึงความสัมพันธ์ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดขึ้นตามบทบาทความรับผิดชอบและหน้าที่ของผู้ประกอบอาชีพครู นอกจากนั้นหลักการและเหตุผลยังช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพในบทเรียนโมดูลที่กำลังเรียนกับสมรรถภาพหน่วยอื่นๆ ที่เขาต้องการแสดงความสามารถก่อนที่จะจบหลักสูตร

จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยวางโครงสร้างของบทเรียนโมดูล นอกจากจะระบุถึงสมรรถภาพที่ผู้เรียนได้บรรลุถึงสมรรถภาพที่ระบุไว้และจุดมุ่งหมายควรเขียนในลักษณะที่สามารถประเมินได้ด้วยความมั่นใจว่า จุดมุ่งหมายนั้นได้บรรลุถึงผลสำเร็จซึ่งจุดมุ่งหมายแบ่งออกเป็นสองลักษณะคือ

1. จุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน ระบุสมรรถภาพที่ผู้เรียนจะต้องแสดงออก
2. จุดมุ่งหมายที่ต้องแสดงออก ระบุเหตุการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องมีประสบการณ์

จุดมุ่งหมายทำหน้าที่สำคัญสองประการคือ

1. ช่วยเป็นสื่อที่โยงจุดมุ่งหมายหลักสูตร ความคาดหวังและวิธีการสอนต่างๆ ให้ผู้เรียนและผู้สอนได้ทราบ
 2. ช่วยให้ผู้สอนได้วางแผนและประเมินผลจุดมุ่งหมายวิธีสอนและผลการสอนของตนเอง
- ความรู้พื้นฐาน บทเรียนโมดูลต้องการความพร้อมด้านประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในบทเรียนโมดูล ที่เน้นสมรรถภาพทั่วไป โดยที่ความรู้พื้นฐานแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่คือ

1. สมรรถภาพพื้นฐานทั่วไปที่จำเป็นในการเริ่มต้นบทเรียนโมดูล

2. สมรรถภาพเฉพาะซึ่งได้เรียนมาแล้วในบทเรียนในโมดูลหน่วยก่อนๆ โดยทั่วไปผู้สร้างบทเรียนโมดูลจะพยายามจัดให้มีการกำหนดความรู้พื้นฐานก่อนการเรียนให้น้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อสะดวกในการยืดหยุ่นโปรแกรมการเรียน นอกจากนี้การสร้างแบบประเมินผลเบื้องต้นก็ควรให้ครอบคลุมถึงความรู้พื้นฐานที่จำเป็นด้วย

การประเมินผลเบื้องต้น ได้แก่ การสำรวจสมรรถภาพของผู้เรียนก่อนที่จะเริ่มเรียนบทเรียนโมดูล เพื่อที่จะได้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับส่วนขาดของผู้เรียนหรือการจัดเตรียมสมรรถภาพพื้นฐานให้เสียก่อนที่จะเริ่มเรียน การประเมินผลเบื้องต้น หมายถึง การวัดในเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. เพื่อดูว่าผู้เรียนสามารถแสดงสมรรถภาพที่เป็นพื้นฐานในการเรียนการสอนที่กำลังจะเรียนต่อไปได้หรือไม่ หรือควรจะต้องฝึกสมรรถภาพที่เป็นพื้นฐานนั้นก่อนเริ่มเรียน

2. เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ในสมรรถภาพที่ระบุไว้ในบทเรียนโมดูลที่กำลังจะเรียนแล้วหรือยัง หรือเขาควรจะต้องร่วมในกิจกรรมการเรียนต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของบทเรียนโมดูลนั้น

3. เพื่อดูว่าผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ในบางส่วนของสมรรถภาพที่ระบุไว้ในบทเรียนโมดูลที่กำลังจะเรียนแล้วหรือยัง หรือเขาควรจะต้องร่วมในกิจกรรมการเรียนเพียงบางกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เขายังไม่ได้เรียนรู้เท่านั้น

โดยปกติการประเมินผลเบื้องต้นมักใช้การทดสอบโดยการเรียน อย่างไรก็ตามผู้สร้างบทเรียนควรพิจารณาถึงประโยชน์ของการทดสอบอย่างอื่นด้วย ทั้งชนิดที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งแบบปรนัยและที่ไม่เป็นปรนัยทั้งหมดการอภิปรายระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และการสังเกตของบุคคลอื่นก็อาจจะให้เป็นการประเมินผลเบื้องต้นได้

กิจกรรมการเรียน หมายถึง งานที่จะให้ผู้เรียนทำเพื่อช่วยให้ได้เรียนรู้และบรรลุถึงจุดหมายที่ระบุไว้ ดังนั้นกิจกรรมการเรียนควรมีลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมการเรียนควรช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง

2. ถ้าเป็นไปได้กิจกรรมการเรียนควรจัดให้เป็นการเรียนเฉพาะบุคคล นั่นคือกิจกรรมการเรียนควรจะได้สนองความต้องการ ความสามารถ ทักษะคติ ความพร้อมของผู้เรียนแต่ละบุคคล

3. ถึงแม้ว่ากิจกรรมการเรียน จะชี้เฉพาะและแคบ แต่ก็ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนจากกิจกรรมต่างๆ ที่จัดให้

4. กิจกรรมแต่ละชนิดควรจัดให้ผู้เรียนรู้และฝึกหัดเท่าเทียมกันหมายความว่ากิจกรรมแต่ละชนิดควรจะได้ผลเท่าเทียมกัน

การประเมินผลหลังการเรียน การประเมินผลหลังการเรียนเป็นการประเมินผล เพื่อพิจารณาว่าผู้เรียนสามารถแสดงสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดหมายได้ตามกำหนดไว้หรือไม่ นอกจากนี้การ

ประเมินผลหลังการเรียนยังช่วยชี้ให้เห็นข้อบกพร่องในการเรียนการสอนและช่วยชี้แนวทางที่จะแก้ไข ด้วย ข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลหลังการเรียนจะเป็นประโยชน์ในการแสดง ถึงพัฒนาการทางการเรียนของผู้เรียนและประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล ดังนั้น การประเมินผลหลัง การเรียนควรมีลักษณะดังนี้

1. ประเมินผลสมรรถภาพ ที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้
2. ประเมินผลเฉพาะสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมาย หรือที่ระบุไว้เป็นสมรรถภาพพื้นฐาน ก่อน เริ่มบทเรียนโมดูลหรือก่อนเริ่มโปรแกรม
3. ประเมินผลหลังการเรียน ควรจัดทำทั้งในระหว่างเรียน และ หลังการเรียน
4. ประเมินผลหลังการเรียน จะต้องเป็นจริงและมีเหตุผล โดยคำนึงถึงเวลาทั้งหมดของผู้สอน และของผู้เรียน ในกรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถแสดงสมรรถภาพที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายได้ อาจมีสาเหตุมา จาก

1. ผู้เรียนไม่มีความสามารถ แรงจูงใจ หรือความพยายาม
2. การจัดกิจกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่มีประสิทธิภาพ
3. จุดมุ่งหมายที่คาดหวังไว้ไม่เป็นความจริง

การเรียนซ่อมเสริม เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาสมรรถภาพไปสู่ความสำเร็จของ การเรียนที่ดียิ่งขึ้น การเรียนซ่อมเสริมอาจจะกำหนดไว้ในบทเรียนหรือไม่ก็ได้ การเรียนซ่อมเสริมเป็น กิจกรรมการเรียนที่จะช่วยเหลือผู้เรียนที่ไม่ผ่านการทดลองภายหลังบทเรียน การเรียนซ่อมเสริมอาจ ดำเนินตามแบบเดิมหรืออาจเปลี่ยนแปลงได้ วัตถุประสงค์ของการเรียนซ่อมเสริมก็เพื่อช่วยเหลือมิใช้ ลงโทษและเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จ โดยทั่วไปกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมนี้ ผู้สอน และผู้เรียนจะกำหนดร่วมกัน โดยพิจารณาจากความสามารถในเชิงปฏิบัติงานของผู้เรียนที่สัมพันธ์กับ การประเมินผลหลังการเรียนแล้วช่วยกันตัดสินใจ ควรจะใช้วิธีสอนอย่างไร จึงจะเป็นประโยชน์และ ได้ผลดีที่สุด

4.2 การสร้างบทเรียนโมดูล

ชมพันธ์ บุญชู ณ อยุธยา (2528: 83-85) ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างบทเรียนโมดูลไว้ ดังต่อไปนี้

1. ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอยู่เสมอและควรพิจารณาอย่าง รอบคอบว่า จุดมุ่งหมายของบทเรียนที่สร้างขึ้นนั้น ได้สร้างสมรรถภาพแก่ผู้เรียนที่จำสำเร็จการศึกษา ตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรหรือไม่ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็ต้อง สอดคล้องกับปรัชญาในการเรียนการสอนของหลักสูตร เรื่องต่างๆ เหล่านี้ ควรระบุไว้อย่างชัดเจนใน การเขียนหลักการและเหตุผล

2. ในการกำหนดสมรรถภาพที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และแสดงให้เห็นนั้นควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

2.1 ถ้าจะเป็นการวัดความรู้ ต้องคำนึงถึงความรู้ที่ต้องการให้ได้เรียนรู้อย่างแท้จริง

2.2 ถ้าจะวัดเจตคติ ต้องคำนึงถึงพฤติกรรมเกี่ยวกับเจตคติที่ต้องการให้ผู้เรียน

แสดงออก

2.3 ถ้าจะวัดพฤติกรรมการสอน จะต้องคำนึงถึงพฤติกรรมการสอนที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติให้เห็นได้

2.4 ถ้าจะวัดประสิทธิภาพของผลงาน จะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงอะไรในผลงานที่ผู้เรียนจะต้องก่อให้เกิดขึ้น ในภาวะเช่นไร

3. หลังจากการกำหนดจุดมุ่งหมายแล้ว ผู้สร้างบทเรียนจะต้องกำหนดสมรรถภาพพื้นฐาน ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน สมรรถภาพพื้นฐานควรที่จะกำหนดแต่เฉพาะเรื่องที่เป็นพื้นฐานจริงๆ ของบทเรียนนั้น ถ้าเป็นไปได้สมรรถภาพพื้นฐานควรมีน้อยที่สุดเพื่อให้โปรแกรมการเรียนยืดหยุ่นได้ และเพื่อให้โอกาสแก่ผู้เรียนที่จะเลือกเรียนได้มากที่สุด

4. การสร้างแบบประเมินผลเบื้องต้น ผู้สร้างควรจะมีใจว่าเกณฑ์ที่สร้างขึ้นนั้น ใช้วัดสมรรถภาพของผู้เรียนที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง การประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความเป็นจริง และจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน วิธีการวัดผลจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด หากคำนึงถึงภาคปฏิบัติและมีลักษณะที่จะช่วยในการวินิจฉัยข้อบกพร่อง

5. การสร้างกิจกรรมการเรียน ผู้สร้างควรพยายามให้มีทางเลือกหลายๆ ทางแก่ผู้เรียน เพื่อให้เขาได้เลือกในสิ่งที่จะช่วยให้เขาประสบความสำเร็จมากที่สุด สอดคล้องกับวิธีการเรียนของเขา และจะช่วยให้เขาได้เรียนรู้ในระยะเวลาอันสั้น นอกจากนี้ ผู้เรียนควรจะได้มีโอกาสเลือกสร้างกิจกรรมของตนด้วยความช่วยเหลือของครู

6. ถ้าผู้สร้างกิจกรรมการเรียนเห็นว่า กิจกรรมต่างๆ นั้น ควรจัดเรียงลำดับ การจัดลำดับกิจกรรมก็ควรจะทำให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงลักษณะแผนงานทั้งหมด

7. กิจกรรมการเรียนต่างๆ ที่ให้ผู้เรียนเลือกนั้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดเท่าเทียมกัน

8. วิธีการประเมินผลหลังการเรียน ควรใช้วิธีการเสนอแนะในการสร้างการประเมินผลเบื้องต้นและข้อทดสอบควรเชื่อถือได้

9. ผู้สร้างบทเรียนอาจจะบุกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมได้ตามความเหมาะสม แม้ว่าปกติแล้วกิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมควรจะขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยเฉพาะ เมื่อได้สร้างบทเรียนสมบูรณ์ทั้งโปรแกรมแล้ว กิจกรรมการเรียนซ่อมเสริมอาจจะนำมาใช้เป็นกิจกรรมการเรียนที่ผู้เรียนเลือกเรียนได้

10. คำอธิบายของบทเรียนโมดูลต้องสั้นและชัดเจน

11. ผู้สร้างบทเรียน ควรจะให้ผู้ร่วมงานหลายๆ คน และผู้เรียนช่วยกันวิจารณ์เพื่อจะได้นำข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขบทเรียนที่สร้างขึ้น

12. เมื่อสร้างบทเรียนเรียบร้อยแล้ว ผู้สร้างควรทบทวนอีกครั้งว่าบทเรียนนั้นเน้นถึงสมรรถภาพที่สัมพันธ์กับการพัฒนาของผู้เรียนหรือไม่ และเป็นตัวอย่างที่ดีมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนหรือไม่

13. ในลำดับสุดท้าย ผู้สร้างบทเรียนจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่าบทเรียนที่สร้างขึ้นนั้นย่อมเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้เสมอ

ข้อเสนอแนะในการสร้างบทเรียนโมดูล

แอรันด์ส แมสลา และเวเบอร์ (Arent, Masla, and Weber 1973: 29-31) ได้ให้ข้อเสนอในการสร้างบทเรียนโมดูลไว้ดังต่อไปนี้

1. ในการสร้างบทเรียนโมดูล ผู้สร้างจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอยู่เสมอ ผู้สร้างควรพิจารณาอย่างรอบคอบว่า จุดมุ่งหมายของบทเรียนโมดูล ที่สร้างขึ้นนั้นได้สร้างสมรรถภาพให้แก่ผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาตามที่ระบุไว้ในจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรหรือไม่ และในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนก็จะต้องให้สอดคล้องกับปรัชญาในการเรียนการสอนของหลักสูตร เรื่องต่างๆ เหล่านี้ควรระบุไว้อย่างชัดเจนในการเขียนหลักการและเหตุผล

2. ในการกำหนดสมรรถภาพที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และแสดงให้เห็นนั้น ควรจะคำนึงคำถามต่อไปนี้

2.1 ถ้าจะเป็นการวัดความรู้ จะต้องคำนึงว่าความรู้อะไรที่ต้องการให้ผู้เรียนรู้อย่างแท้จริง

2.2 ถ้าจะเป็นการวัดเจตคติของผู้เรียน จะต้องคำนึงว่าพฤติกรรมที่เกี่ยวกับเจตคติอะไรที่ต้องการให้ผู้เรียนแสดงออก

2.3 ถ้าจะเป็นการวัดพฤติกรรมของผู้เรียน จะต้องคำนึงว่าพฤติกรรมอะไรที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติให้เห็นจริงได้

3. หลังจากที่ได้กำหนดจุดมุ่งหมายแล้ว สร้างบทเรียนโมดูลจะต้องกำหนดสมรรถภาพพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน สมรรถภาพพื้นฐานที่จำเป็นควรกำหนดเฉพาะเรื่องที่เป็นพื้นฐานจริงๆ ของบทเรียนโมดูล ถ้าเป็นไปได้สมรรถภาพพื้นฐานควรมีน้อยที่สุดเพื่อให้โปรแกรมการเรียนยืดหยุ่นได้ และให้โอกาสผู้เรียนที่จะเลือกเรียนได้มากที่สุด

4. ในการสร้างแบบประเมินผลก่อนเรียน ผู้สร้างควรจะมีใจว่าเกณฑ์ที่สร้างขึ้นนั้น ใช้วัดสมรรถภาพของผู้เรียนที่เกี่ยวกับจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง ตัวอย่างเช่น ถ้าใช้เกณฑ์ในการวัดผลการปฏิบัติ การวัดผลที่เกี่ยวกับสติปัญญาความรู้ก็ไม่เหมาะสม ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการ

ประเมินผลจะต้องคำนึงถึงความเป็นจริง และจะต้องใช้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียน วิธีการวัดผลจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

5. ในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สร้างควรพยายามให้มีทางเลือกหลายๆ ทางแก่ผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในสิ่งที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จมากที่สุด สอดคล้องกับวิธีการเรียนของเขา และจะช่วยให้เขาได้เรียนรู้ในระยะเวลาอันสั้น นอกจากนี้ผู้เรียนควรจะได้มีโอกาสเลือกสร้างกิจกรรมของตนเองด้วยความช่วยเหลือของอาจารย์ผู้สร้างบทเรียนจะต้องระลึกอยู่เสมอว่าผู้เรียนมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการแสดงความสามารถในสมรรถภาพที่ระบุไว้ มิใช่ในการเรียนกิจกรรมการเรียนรู้

6. ถ้าผู้สร้างกิจกรรมการเรียนรู้เห็นว่ากิจกรรมต่างๆ นั้นควรจัดเรียงลำดับการจัดลำดับกิจกรรมการเรียนรู้ที่ควรจะทำให้ชัดเจนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจถึงลักษณะแผนงานทั้งหมด

7. กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่ผู้ให้เรียนเลือกเรียนนั้น ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกหัดเท่าเทียมกัน

8. วิธีการสร้างการประเมินผลหลังการเรียนรู้ ควรใช้วิธีการตามที่เสนอแนะในการสร้างการประเมินผลก่อนการเรียนรู้ และข้อทดสอบควรเชื่อถือได้

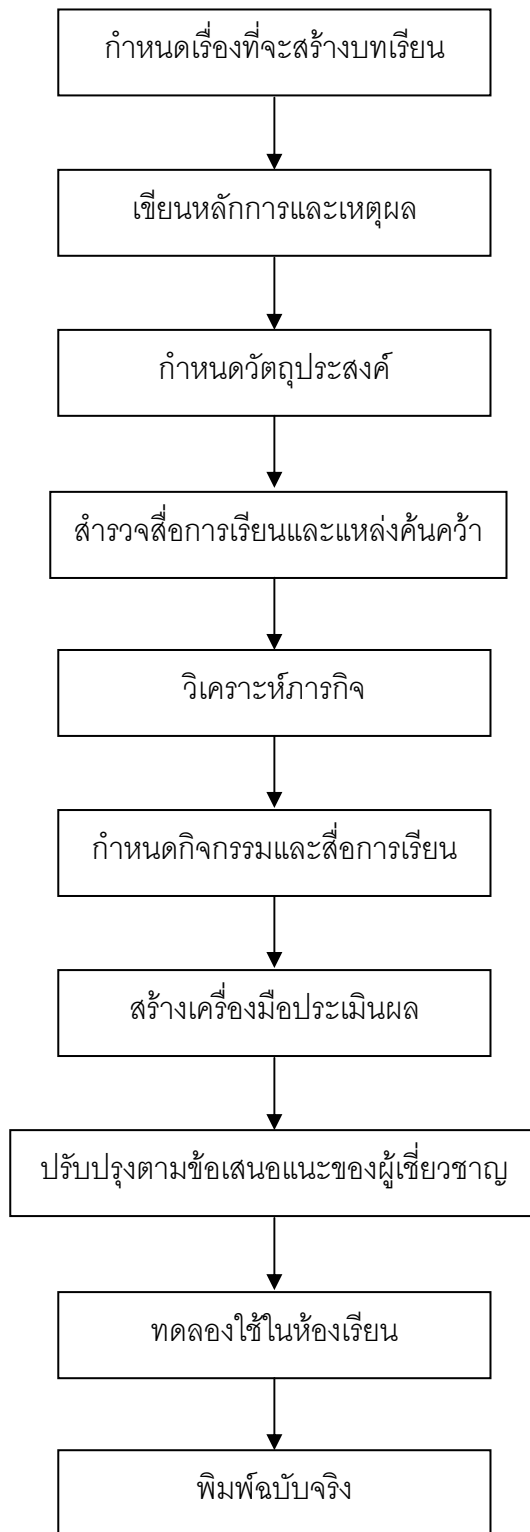
9. ผู้สร้างบทเรียนโมดูลอาจจะบุกิจกรรมการเรียนรู้ซ่อมเสริมได้ตามความเหมาะสม ถึงแม้ว่าโดยปกติแล้ว กิจกรรมการเรียนรู้ซ่อมเสริมควรจะขึ้นอยู่กับสถานการณ์เฉพาะเมื่อได้สร้างบทเรียนโมดูลสมบูรณ์ทั้งโปรแกรมแล้ว กิจกรรมการเรียนรู้ซ่อมเสริมอาจจะนำมาใช้เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้

10. คำอธิบายของบทเรียนควรจะสั้นและชัดเจน

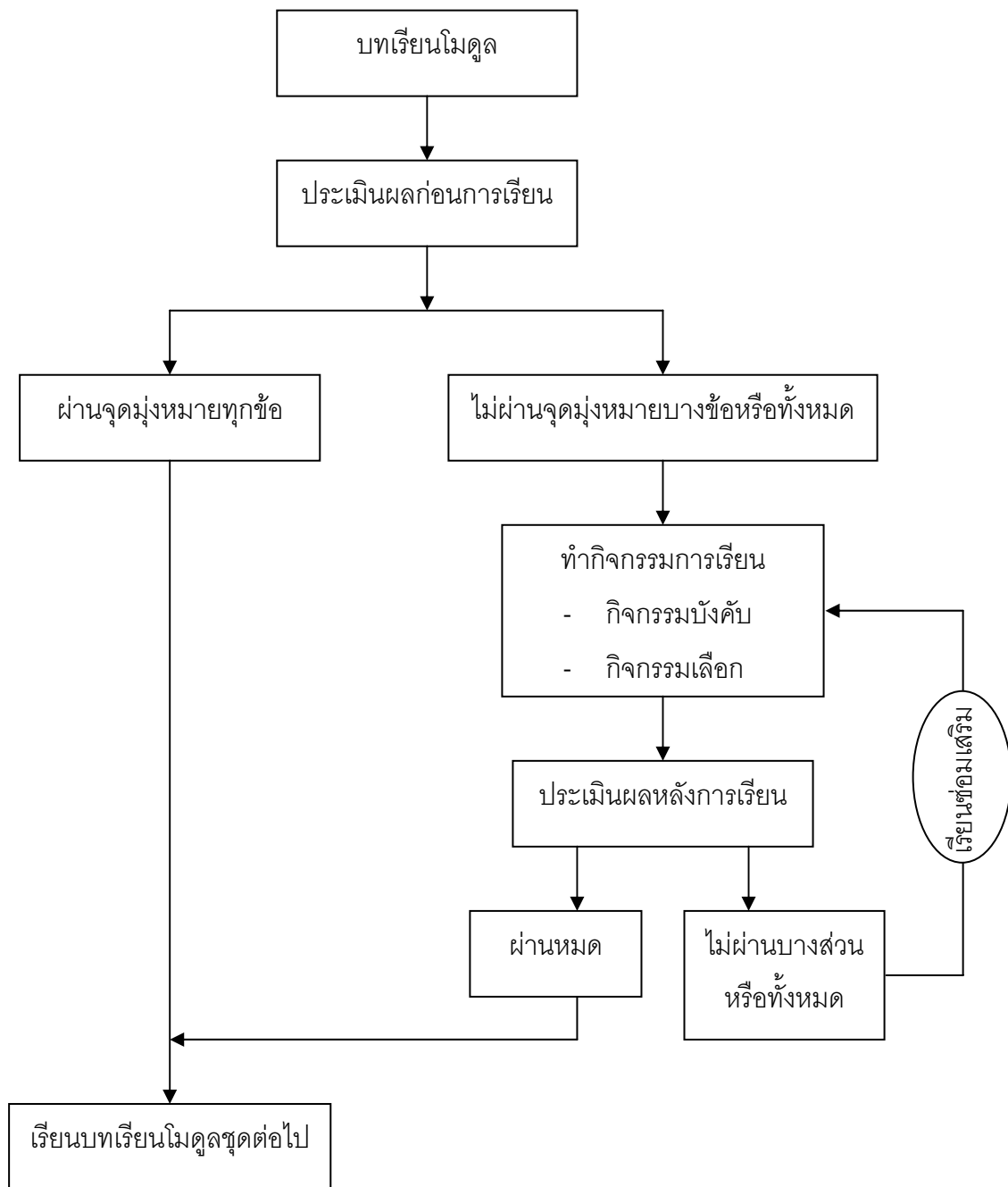
11. ผู้สร้างบทเรียนโมดูล ควรจะใช้ผู้ร่วมงานหลายๆ คน และผู้เรียนช่วยใช้วิจารณ์ เพื่อจะได้นำข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาปรับปรุงแก้ไขบทเรียนที่สร้างขึ้น

12. เมื่อสร้างบทเรียนโมดูลเรียบร้อยแล้ว ผู้สร้างควรจะต้องทบทวนอีกครั้งว่าบทเรียนโมดูลนั้นเน้นถึงสมรรถภาพที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของผู้เรียนหรือไม่ และเป็นตัวอย่างที่ดีมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนหรือไม่

13. ในขั้นสุดท้ายผู้สร้างบทเรียนโมดูลจะต้องคำนึงอยู่เสมอว่า บทเรียนที่สร้างขึ้นนั้นย่อมเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้เสมอ

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการสร้างบทเรียนด้วยบทเรียนโมดูลของบุญชม ศรีสะอาด

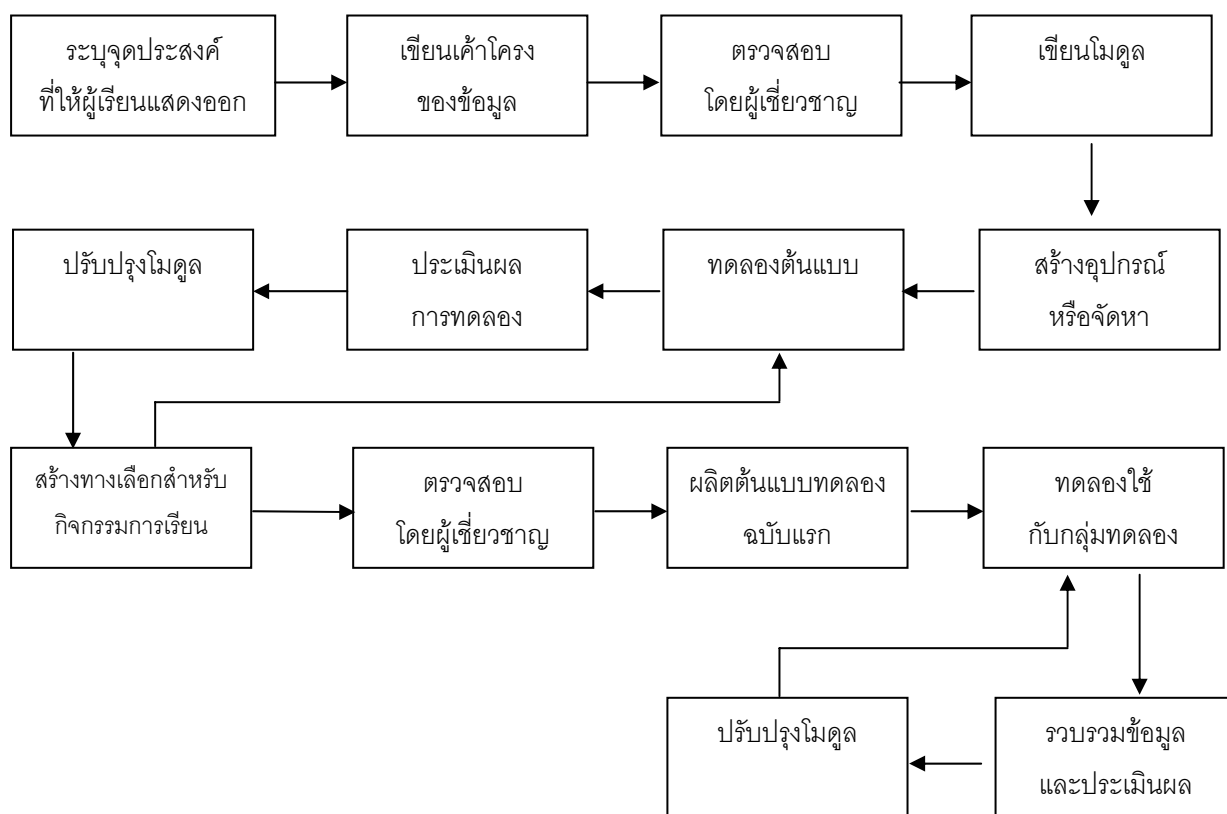
ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยบทเรียนโมดูล

4.3 การพัฒนาบทเรียนโมดูล

หลังจากมีการสร้างบทเรียนโมดูลแล้ว มีการนำไปใช้ จะต้องมีการพัฒนาบทเรียนโมดูล อยู่เสมอ ซึ่งฮิวส์ตัน และคณะ (Houston and others 1972:149) ได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาไว้ 4 ลำดับขั้นดังนี้

1. การวางแผน (Planning)
2. การสร้างโมดูล (Production)
3. การทดลองต้นแบบ (Prototype Testing)
4. การประเมินผลโมดูลเพื่อการปรับปรุง (Evaluation)

การพัฒนาบทเรียนโมดูลเป็นกระบวนการที่ไม่มีที่สิ้นสุด เมื่อได้นำบทเรียนโมดูลที่สร้างเสร็จแล้วไปทดลอง และเมื่อได้ประเมินการใช้บทเรียนโมดูลแล้ว ก็ต้องนำมาปรับปรุงใหม่ ชมพันธ์ ฤกษ์ ฤณ อยุธยา (2528 : 109) แสดงกระบวนการในการพัฒนาบทเรียนโมดูล ดังในภาพประกอบที่ 4

ภาพประกอบ 4 แสดงกระบวนการในการพัฒนาบทเรียนโมดูล ของ ชมพันธ์ ฤกษ์ ฤณ อยุธยา

ในการพัฒนาบทเรียนโมดูล วงจรข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Loops) มีความสำคัญมาก เพื่อเป็นหลักประกันคุณภาพและทำให้มีการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป เครื่องมือที่ใช้เพื่อประเมินผลบทเรียนโมดูลจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องสร้างขึ้นเพื่อจะได้นำผลไปปรับปรุงบทเรียนโมดูลใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี. 2519 : 3)

การประเมินค่าและเนื้อหาของบทเรียนโมดูล

การที่จะทราบว่าบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นนั้น มีคุณภาพและเหมาะสมที่จะนำมาใช้หรือไม่เพียงใดนั้น จึงจำเป็นต้องมีการประเมินค่าและเนื้อหาของบทเรียนโมดูล ซึ่ง ลอเรนซ์ (Lawrence. 1975: 24-25) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินค่าของบทเรียนโมดูลไว้ 2 แบบ ดังนี้

เกณฑ์การประเมินแบบที่ 1 มีดังนี้

1. โมดูลควรเน้นในด้านทักษะให้เด่นชัด และสามารถจัดโครงสร้างประสบการณ์ให้เข้ากับการเรียนรู้ของบุคคล
2. โมดูลควรคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้เวลาของนักเรียน มีเนื้อหาพอเหมาะ และไม่มีลักษณะเป็นสมุดจดงาน
3. โมดูลจะต้องมีลักษณะเป็นบทเรียนที่สำเร็จในตัวเอง โมดูลไม่ต้องการครูผู้สอนที่อยู่ในฐานะเป็นผู้ให้ความรู้
4. โมดูลจะต้องมีระบบการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้รวมอยู่ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการวัดด้วยตนเองหรือให้ผู้อื่นสังเกต
5. โมดูลจะต้องมีแหล่งความรู้หรือสื่อเอกสารอ้างอิงเพื่อการค้นคว้า
6. โมดูลควรมีกิจกรรมทางเลือกเพื่อให้นักเรียนเลือกทำ
7. โมดูลควรมีข้อกำหนดต่างๆ ว่านักเรียนจะมีส่วนร่วมออกแบบการเรียนรู้การสอนของตนอย่างไร
8. โมดูลอาจนำทฤษฎีและภาคปฏิบัติเข้ามาผสมผสานกัน
9. โมดูลจะต้องสร้างให้สอดคล้องกับลักษณะความเป็นจริง
10. โมดูลจะต้องให้ความสนุกสนานไม่น่าเบื่อหน่าย

เกณฑ์การประเมินแบบที่ 2 มีดังนี้

1. คำโครงละเอียด
 - 1.1 จุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาของโมดูลชัดเจน
 - 1.2 มีการกล่าวถึงบทย่อให้เห็นถึงเนื้อหาของโมดูล
 - 1.3 บ่งบอกถึงความรู้พื้นฐานที่จะมีก่อนเรียนโมดูล
 - 1.4 คำชี้แจงของโมดูลชัดเจน
2. จุดประสงค์
 - 2.1 เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้
 - 2.2 มีเกณฑ์ขั้นต่ำ
 - 2.3 มีเงื่อนไขชัดเจน
3. ประเมินผลก่อนเรียน
 - 3.1 มีการประเมินผลการเรียน
 - 3.2 มีการวัดความรู้พื้นฐาน
 - 3.3 การประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ของบทเรียนโมดูล
 - 3.4 เกณฑ์ที่ใช้ชัดเจนและสอดคล้องสัมพันธ์กัน
4. กิจกรรมการเรียนรู้
 - 4.1 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 4.2 กิจกรรมการเรียนรู้มีจุดประสงค์ชัดเจน
 - 4.3 กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับการประเมินผล
5. การประเมินผลหลังเรียน
 - 5.1 มีการประเมินผลหลังเรียน
 - 5.2 การประเมินผลหลังเรียนครอบคลุมกับจุดประสงค์
 - 5.3 การประเมินผลหลังเรียนสอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 5.4 เกณฑ์ในการจัดชัดเจนและสอดคล้องกัน
6. กระบวนการสัมพันธ์วงจร
 - 6.1 มีกิจกรรมที่นักเรียนให้เรียนทำซ้ำ
 - 6.2 มีคำแนะนำเพิ่มเติมอื่นๆ
7. ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนาโมดูล
 - 7.1 มีกระบวนการเกี่ยวกับข้อมูลย้อนกลับ
 - 7.2 มีเกณฑ์การประเมินที่เหมาะสม

4.4 ประโยชน์ของบทเรียนโมดูล

บทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่มีประโยชน์ต่อครูและนักเรียนมาก โดยมีผู้กล่าวถึงผลดีของบทเรียนโมดูลไว้หลายท่าน เช่น ลอเรนซ์ (Lawrence.1975: 1-3) ระวังวรรณ อิศระ (2522: 34-35) บุญมี ก้อนทอง (2518: 21-23) วิศิษฐ์ ชุมวรฐายี (2519: 2-3) เป็นต้น โดยสรุปได้ว่า บทเรียนโมดูลมีข้อดีต่อครู และนักเรียนดังนี้

1. บทเรียนโมดูลมีความเหมาะสมกับผู้เรียนที่ต้องการศึกษาด้วยตนเอง
2. บทเรียนโมดูลทำให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย เพราะโมดูลแยกแยะเนื้อหาออกเป็นส่วนย่อยๆ
3. บทเรียนโมดูลช่วยลดบทบาทในการสอน ทำให้ครูมีโอกาสดูแลนักเรียนที่เรียนไม่ทันได้อย่างใกล้ชิด เพราะนักเรียนเรียนด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่
4. นักเรียนสามารถเรียนได้เร็วช้าตามความสามารถของแต่ละบุคคล
5. ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ และมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง บทเรียนโมดูลช่วยให้ผู้เรียนทราบความสามารถ และความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองตลอดเวลา ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนยิ่งขึ้น
6. บทเรียนโมดูลเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่มีระเบียบแบบแผน มีวิธีการศึกษาจากสื่อวัสดุอุปกรณ์หลายๆ อย่าง
7. บทเรียนโมดูลเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ดีมีมาตรฐาน เพราะมีการสร้างที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ
8. บทเรียนโมดูลช่วยเตรียมความพร้อมความสะอาดแก่นักเรียนและครูผู้สอน

ปัญหาการใช้บทเรียนโมดูล

ถึงแม้ว่าการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล จะใช้ได้ผลดีและสามารถเกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนได้ แต่ในการนำบทเรียนแบบโมดูลไปใช้นั้น อาจจะมีปัญหาดังนี้

ฮิวส์ตัน และคณะ (Houston and others.1972: 135-139) กล่าวว่าในการใช้บทเรียนโมดูลมีปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับชีวิตสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลซึ่งเป็นปัญหาสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. ความยุ่งยากในการสร้างจุดมุ่งหมายของบทเรียนโมดูลที่เหมาะสมเพียงพอ
2. ความยุ่งยากในการสร้างกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้
3. ความยุ่งยากในการสร้างคำชี้แจง สำหรับนักเรียนให้ปฏิบัติตามในการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลที่นักเรียนเรียนเองตามความสามารถของตน

สรุปได้ว่าข้อสังเกตในการใช้บทเรียนโมดูล นักเรียนจะต้องเรียนรู้ในระดับความสามารถที่ต่างกัน กิจกรรมเลือกของการเรียนรู้จะต้องได้รับการเตรียมให้มีความเที่ยงตรง เข้าใจง่ายและมีความสมบูรณ์ ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วนักเรียนจะไม่บรรลุถึงเป้าหมายได้

4.5 การหาประสิทธิภาพบทเรียนโมดูล

บทเรียนโมดูลเมื่อสร้างเสร็จแล้วควรจะมีการทดลองใช้ (Try-out) เพื่อหาประสิทธิภาพ เพื่อหาข้อบกพร่องที่ควรแก้ไข หรือปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น เพื่อจะได้ปรับปรุงก่อนนำไปใช้จริง โดยที่การหาประสิทธิภาพ ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2523 : 49-52) กล่าวว่า การกำหนดเกณฑ์เพื่อหาประสิทธิภาพ ขุดการสอนสิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือ “กระบวนการ” และ “ผลลัพธ์” ซึ่งบทเรียนโมดูลจะกำหนดเกณฑ์การหาประสิทธิภาพเช่นเดียวกับขุดการสอน คือ การที่ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจตามจุดประสงค์ที่วางไว้ โดยคิดค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำงานประกอบกิจกรรมหรือเปอร์เซ็นต์ของผล การสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งกลุ่ม นั่นคือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ และประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ประสิทธิภาพของ บทเรียนโมดูลนิยมนิยามตั้งไว้ 90/90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความจำและไม่ต่ำกว่า 80/80 สำหรับวิชาทักษะ เช่น ภาษา ซึ่งเกณฑ์ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัด และกิจกรรมระหว่างของผู้เรียน โดยคิดเป็นค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละของเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ส่วนเกณฑ์ตัวหลัง หมายถึงคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมหลังเรียนของผู้เรียน โดยคิดเป็นค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละของเกณฑ์ที่ตั้งไว้

การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพทำได้โดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 วิธีคือ

1. พฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) การประเมินพฤติกรรมต่อเนื่อง คือ การประเมินผลพฤติกรรมย่อยๆ หลายๆ พฤติกรรม เรียกว่า “กระบวนการ” ของผู้เรียน สังเกตจากการประกอบกิจกรรมกลุ่มและรายบุคคล ได้แก่ งานที่มอบหมายและกิจกรรมอื่นที่ผู้สอนกำหนดไว้
2. พฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) การประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้าย คือ ประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน โดยพิจารณาจากการสอนหลังเรียนและการสอบหลังเรียน

โดยกำหนดประสิทธิภาพเป็น E1 (ประสิทธิภาพของกระบวนการ)
E2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์)

ประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูล จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็น “เปอร์เซ็นต์” ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E1/E2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ตัวอย่างเกณฑ์80/80 นั้น มีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดและกิจกรรมระหว่างเรียนโดยคิดค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนโดยคิดเป็นค่า ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

4.6 ทฤษฎีและหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล

นักการศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนรู้มาเป็นเวลานาน เพราะถือว่าการเรียนรู้เป็นหัวใจของการศึกษา จึงเป็นเหตุให้มีทฤษฎีจิตวิทยาที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เกิดขึ้น

การเรียนรู้ (Learning)

การเรียนรู้ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากการที่ประสบการณ์ตรง การฝึกปฏิบัติและการที่ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม พฤติกรรมที่เกิดขึ้นการเรียนรู้จะเป็นไปในทำนองที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความงอกงามขึ้น และเมื่อผู้เรียนรู้แล้วจะคงทนถาวรไม่มีการลืม มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ไว้ต่างๆ ดังนี้

สุรงค์ ไคว้ตระกูล (2533 : 136) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ว่าเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม หรือจากการฝึกหัด แสงเดือน ทวีสิน (2539 : 201)กล่าวว่าการเรียนรู้จะไม่เกิดขึ้นถ้าผู้เรียนปราศจากความต้องการอยากรู้ ดังนั้น หน้าที่ของครูคือการจัดประสบการณ์ในห้องเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่ตามจุดประสงค์ของแต่ละบทเรียน ซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า แนวคิดของจิตวิทยาที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ทฤษฎีการวางเงื่อนไขของ พาฟลอฟ ทฤษฎีของสกินเนอร์ เกี่ยวกับการเสริมแรงที่พบว่า การเสริมแรงจะเป็นตัวแปรสำคัญในการเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การให้รางวัลหรือสิ่งตอบแทนที่ต้องการจากพฤติกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวสรุปว่า การเรียนรู้จะเกิดได้ต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้คือ ความพร้อม ผู้เรียนต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจ การฝึกฝน คือการกระทำบ่อยๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และควรเป็นการเรียนในสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต หลักอีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการเรียนรู้ก็คือ สิ่งใดมีประโยชน์ มีความหมายต่อชีวิต สิ่งนั้นจะเป็นที่สนใจของนักเรียนและเขาจะเรียนได้ดี ทั้งจำได้แม่นยำโดยไม่ต้องเคี่ยวเข็ญ สิ่งใดที่นักเรียนได้ลงมือลงแรงด้วยตนเอง หาวิธีแก้ปัญหา มีประสบการณ์ด้วยตนเอง นักเรียนก็จะเรียนสิ่งนั้น

ได้ผลดีที่สุด และเมื่อมีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจก็ย่อมเป็นสิ่งยั่วยุให้นักเรียนอยากที่จะรู้ให้ก้าวหน้าต่อไปอีก ตรงกับหลักที่ว่าเรียนด้วยการกระทำนั่นเอง ฉะนั้นแบบฝึกหัดภาษาไทยที่ให้นักเรียนทำควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน มิใช่เรื่องสมมุติที่ไร้ความหมาย

แรงจูงใจ

แรงจูงใจ คือ ภาวะที่บุคคลได้รับการกระตุ้นโดยสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมออกมา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีคุณค่าต่อบุคคลหรือสิ่งนั้นๆ แรงจูงใจเป็นสิ่งเร้าเพื่อให้นักเรียนสนใจเรียน ตั้งใจฝึกฝน ทักษะและมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน

แสงเดือน ทวีสิน (2539 : 91) กล่าวถึงความสำคัญของแรงจูงใจว่า แรงจูงใจเป็นพลังผลักดันให้มนุษย์มีการเคลื่อนไหว เพื่อไปสู่เป้าหมายที่แต่ละคนต้องการ ถ้าขาดแรงจูงใจแล้วพฤติกรรมหลายๆ อย่างของมนุษย์จะไม่เกิดขึ้น ดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ครูจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่จะจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้การสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจ สุโท เจริญสุข (2519 : 34-37) กล่าวว่า การจูงใจสำหรับเด็กนั้น ถ้าเด็กได้เรียนตามความต้องการที่เขาอยู่ก็จะง่ายขึ้น โดยใช้หลักของความสำเร็จ นักเรียนทำถูกได้รับคะแนนดี เขาจะรู้สึกภูมิใจและอยากเรียนยิ่งขึ้น นอกจากนั้นการแข่งขันเพื่อความสำเร็จ หรือให้เห็นความก้าวหน้าในการเรียน ก็จะเป็นกำลังใจในการเรียนได้เช่นกัน ฉะนั้นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียนจึงทำได้หลายวิธี ดังที่ ประสาท อิศรปริดา (2525 : 204-205) กล่าวถึงวิธีการสร้างแรงจูงใจว่าได้แก่ การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งการให้รางวัลจะมีผลต่อการเรียนรู้มากกว่าการลงโทษ การทดสอบโดยให้นักเรียนรู้ผลสอบ รู้ผลการกระทำทันทีที่เป็น การสร้างแรงจูงใจที่ดีอย่างหนึ่ง แสงเดือน ทวีสิน (2539 : 214-215) ว่า วิธีการสร้างแรงจูงใจอีกวิธีเป็นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ การใช้การทดสอบ การให้คะแนนอย่างเหมาะสม เป็นสิ่งล่อใจและตัวเสริมแรงที่ดี

ความแตกต่างระหว่างบุคคล

จากการศึกษาค้นคว้าทางด้านจิตวิทยา ทำให้คนเรานั้นมีความแตกต่างกันในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านร่างกาย ความต้องการ ความสนใจ สติปัญญา ความสามารถ อารมณ์และสังคม การจัดการศึกษา จึงได้เน้นถึงแนวคิดในเรื่องนี้ โดยมุ่งจัดการศึกษาให้เป็นไปตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของแต่ละคน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพร่างกาย สติปัญญา บิดามารดา ฐานะเศรษฐกิจสังคมทางครอบครัว สิ่งแวดล้อมทั้งทางบ้านและชุมชนที่อยู่อาศัย ความดูแลเอาใจใส่ และการปลูกฝังทักษะทางภาษาก่อนเข้าเรียน

ในการจัดการศึกษา สุชา จันทร์อม (2537 : 104) ได้กล่าวว่า ครูจัดการศึกษาให้นักเรียนได้เรียนมากขึ้น ยากง่ายต่างกัน ครูต้องระลึกถึงความแตกต่างของเด็กและดำเนินการสอนให้เหมาะสมแก่เด็กแต่ละคน ให้เด็กได้เรียนตามความสามารถ ไม่ใช่มุ่งให้ได้กระทำการกิจกรรมสำเร็จแบบเดียวกัน

หมด และได้เสนอแนะวิธีการที่ครูจะนำไปใช้ในการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า ถ้ามีเด็กน้อยอาจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยๆ ให้งานเด็กทำต้องไม่ตายตัว หรือถ้ามีเด็กมากในชั้นหนึ่งๆ อาจแบ่งเป็นห้องๆ โดยแยกเด็กเก่ง เด็กปานกลาง และเด็กอ่อน ดังที่ สุโท เจริญสุข (2519 : 61) กล่าวว่า การส่งเสริมความถนัด และความสามารถเป็นรายบุคคลเมื่อครูทราบว่าเด็กไม่เหมือนกัน มีความสามารถต่างกัน ควรพยายามส่งเสริมเด็กให้เจริญงอกงามที่สุด

จากแนวคิดตามหลักจิตวิทยาที่กล่าวมา จึงทำให้นักการศึกษาคิดนวัตกรรมทางการศึกษาที่คำนึงถึงผู้เรียน โดยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากที่สุด มีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด สามารถเลือกเรียนได้ตามความต้องการ ตามความสนใจ และความสามารถโดยคำนึงถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยแนวคิดดังกล่าว จึงทำให้เกิดบทเรียนโมดูลซึ่งเป็นบทเรียนที่เน้นเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาด้วยตนเองขึ้น ดังที่ วิชัย ดิสสระ (2535 : 144) กล่าวว่า “บทเรียนโมดูลสนับสนุนการศึกษาด้วยตนเอง และสนองความแตกต่างของแต่ละบุคคล” การจัดการเรียนดังกล่าวเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวิชาภาษาไทยในปัจจุบัน และศรีสุดา จริยากุล (2537 : 59) กล่าวว่า การเรียนในปัจจุบันเน้นวิธีการแห่งปัญหาบทบาทครูเป็นเพียงผู้แนะนำมากกว่าผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของจิตลดา แสงปัญญา(2537 : 234) ซึ่งไคร์ชอกกล่าวโดยสรุปว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต้องมุ่งให้สอดคล้องหลักสูตร คือ มุ่งให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

บุญชม ศรีสะอาด (2537 : 91) ระบุว่า กิจกรรมการเรียนอาจมีรูปแบบใดแบบหนึ่ง หรือหลายรูปแบบประกอบกัน ได้แก่ ให้อ่านเนื้อหาการเรียนในบทเรียนนั้นหรือในตำรา วารสารต่างๆ ให้ศึกษาจากสื่อทัศนูปกรณ์ เช่น ภาพยนตร์ ฟลิ์มสตริป เทป โทรทัศน์ เทปบันทึกเสียง ฯลฯ บางกิจกรรมเป็นการเรียนเป็นกลุ่ม บางกิจกรรมเป็นการเรียนเป็นรายบุคคล แต่การเรียนด้วยบทเรียนโมดูลนั้น วิชัย ดิสสระ (2535 : 144) กล่าวว่า “ถ้าเป็นไปได้ กิจกรรมการเรียนควรจัดให้เป็นการเรียนเฉพาะบุคคล” หมายความว่า กิจกรรมการเรียนควรจะสนองความต้องการ ความสามารถ ทัศนคติ ความพร้อมของผู้เรียนแต่ละคน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูล

การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลนี้มีผู้วิจัยไว้แล้วนั้นไคร์ชอกกล่าวถึงผลงานวิจัยเหล่านั้นโดยสรุป ดังนี้

มณฑิร พรหมประพันธ์ (2522 : 80) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ โดยใช้เนื้อหาเรื่องความสนุกในวัดเบญจมบพิตร สัตวาทิธาน และพระยาไชยบุรินทร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกรรณสูตวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

ศรีผกา เจริญยศ (2533 : 97) ได้ศึกษาเปรียบเทียบทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2532 โรงเรียนศรีวิชัย จังหวัดนครปฐม จำนวน 100 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล กลุ่มควบคุมสอนโดยใช้คู่มือครู ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ แตกต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่สอนตามคู่มือครู

วิภาวรรณ สุขตระกูล (2535 : 112) ได้ทดลองสอนวิชาภาษาไทยเรื่อง "การเขียนกลอนสุภาพ" สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหินกองวิทยาคม จังหวัดสระบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2534 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างง่าย จากนั้นทดลองก่อนเรียน ทดลองด้วยบทเรียนโมดูล ผลการวิจัยพบว่าบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.83/80.66 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูลสูงกว่าและนักเรียนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ดีต่อการเรียนด้วยบทเรียนโมดูล

ศศิวิมล เนืองนิตย์ (2543 : 98) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบในการเรียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตะเคียนวิทยาคม อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 51 คน โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง 26 คน กลุ่มควบคุม 26 คน ใช้เวลาในการทดลอง 26 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน กลุ่มทดลองเรียนจากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล กลุ่มควบคุมเรียนจากการสอนตามแนวคู่มือครู ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาเป็นพื้นฐานการศึกษาความสามารถในการอ่านตีความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ สามพราน บทเรียนโมดูลนั้นสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนได้

เป็นอย่างดี ช่วยการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียน
สูงกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทเรียนโมดูลสามารถใช้ในการเรียนการสอน
ทักษะทางภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย เท่าที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของผู้ทำการวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับบทเรียนโมดูลภายในประเทศ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้ด้วยบทเรียนโมดูล
เพราะบทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนเป็นรายบุคคล ตามความสนใจและ
ความสามารถของแต่ละคนและผู้วิจัยจะดำเนินการให้เป็นตามความมุ่งหมายของการวิจัยต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย
2. ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
5. การเก็บรวบรวมและจัดทำข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 มีจำนวน 6 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 270 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยเลือกมา 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน จาก 6 ห้องเรียน

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาในการศึกษาวิจัยดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 16 คาบ คาบละ 50 นาที สัปดาห์ละ 2 คาบ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความที่มีเนื้อหาตามหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) ที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรม ประเภทเรื่องสั้น นิทาน การ์ตูน บทความ สารคดี กวีนิพนธ์ ประกอบด้วยบทเรียน 3 หน่วย คือ

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่าน

หน่วยที่ 2 การสำรวจความหมาย

หน่วยที่ 3 การตีความ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. บทเรียนโมดูล

ผู้วิจัยสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยรายวิชา ท 40110 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการสร้างและตัวอย่างบทเรียนโมดูลจากตำรา บทความและผลงานการวิจัยต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างบทเรียนโมดูล

1.2 ศึกษาเนื้อหาหลักสูตรสาระภาษาไทยช่วงชั้นที่ 4 (วรรณสารศึกษา) แล้วเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจัดเนื้อหาออกเป็น 3 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่าน

หน่วยที่ 2 การสำรวจความหมาย

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความ

1.3 สร้างบทเรียนโมดูล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ทำการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสร้างบทเรียนโมดูล โดยสร้างตามแนวการเขียนบทเรียนโมดูลของ ชมพันธ์ ฤกษ์ธร ณ อยุธยา ซึ่งแต่ละหน่วยของบทเรียนมีองค์ประกอบ 7 ประการ ดังนี้ (ชมพันธ์ ฤกษ์ธร ณ อยุธยา 2520 : 1-7)

1. หลักการและเหตุผล
2. จุดมุ่งหมาย
3. ความรู้พื้นฐาน
4. การประเมินผลก่อนการเรียนรู้
5. กิจกรรมการเรียนรู้
6. การประเมินผลหลังเรียน
7. การเรียนซ่อมเสริม

1.4 นำบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับบทเรียนโมดูล และครูผู้สอนกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรศรี ชาทิกานนท์ และอาจารย์ศิริพร เอกอุ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการจัดกิจกรรมสื่อและการประเมินผล แล้วนำบทเรียนทั้ง 3 หน่วย มาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำบทเรียนโมดูลการอ่านตีความที่ปรับปรุงแก้ไข เรื่องการเรียงลำดับความยากง่าย แบบฝึกสำนวนภาษา การฉีกคำ ความชัดเจนของรูปภาพไปหาประสิทธิภาพกับนักเรียนโรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ตามลำดับขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.5.1 ขั้นตอนทดลองรายบุคคล ผู้วิจัยนำบทเรียนโมดูลไปทดลองใช้กับนักเรียน 3 คน ที่ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับผลการเรียนดี ผลการเรียนปานกลาง ผลการเรียนระดับต่ำอ่อน อย่างละ 1 คน พบว่าเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลแต่ละหน่วย มีคำสั่งในกิจกรรมไม่ชัดเจน เนื้อหามากเกินไป

1.5.2 ขั้นตอนทดลองกลุ่มเล็ก โดยนำบทเรียนโมดูลที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนจำนวน 9 คน โดยสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยใช้วิธีจับสลากจากผลการเรียนดี ผลการเรียนระดับปานกลาง ผลการเรียนระดับต่ำ อย่างละ 3 คน โดยเริ่มจากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน ทำแบบฝึกระหว่างเรียนและทำแบบทดสอบหลังเรียน

จากการวิเคราะห์การทำแบบฝึก พบว่านักเรียนร้อยละ 30 ทำแบบฝึกหัดไม่ถูกต้อง นักเรียนยังไม่เข้าใจคำสั่งและเนื้อหาไม่ชัดเจน เมื่อซักถามปัญหาจากนักเรียนสรุปได้ว่านักเรียนยังไม่สามารถแปลความหมาย เข้าใจในเจตนาและน้ำเสียงของผู้เขียนได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแก้ไขบทเรียนเพิ่มเติมตามปัญหาที่พบด้วยการปรับเปลี่ยนภาษาและยกตัวอย่างในเนื้อหาให้มากขึ้น แล้วจึงนำผลที่ได้มาหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลตามเกณฑ์ 80/80 ตามลำดับ

1.5.3 ขั้นตอนทดลองภาคสนาม นำบทเรียนโมดูลที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้องเรียน ซึ่งไม่ใช่ห้องกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลตามเกณฑ์ 80/80 แล้วนำบทเรียนดังกล่าวมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริงกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

1.6 การสร้างแบบทดสอบ แบบทดสอบ 2 ชุดได้แก่

1.6.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ วิชาภาษาไทย
แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 1 ฉบับ

1.6.2 แบบทดสอบประเมินผลก่อนและหลังการเรียนรู้บทเรียนโมดูลทั้ง 3 หน่วย เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 1 ฉบับ

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย ใช้ทดสอบก่อนและหลังจากเสร็จสิ้นการเรียนการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย จากหนังสือเทคนิคการวัดผลของ ชวาล แพรัตกุล (2516 : 145 – 433) และเทคนิคการเขียนข้อสอบของ จันทิมา พรหมโชติกุล (2526 : 1 – 370)

2.2 ทำการวิเคราะห์หลักสูตรขั้นพื้นฐาน 2544 ตามเนื้อหาวิชาที่นำมาทดลองสอน

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความเป็นข้อสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ โดยออกข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาและตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ใช้สอน

2.4 นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาติกานนท์ และอาจารย์ศิริพร เอกอุ เพื่อตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.5 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 44 คน เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r)

2.6 นำผลการการสอบของนักเรียนทั้งหมดมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ในแต่ละข้อคำถามให้ 0 คะแนน แล้ววิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เทคนิค 27 % ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยเปิดตาราง จุง เทห์ ฟาน (Fan, 1952 : 1 – 32) แล้วเลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.20 ขึ้นไป ส่วนข้อที่ไม่ถึงเกณฑ์ก็ตัดออกแล้วเลือกข้อสอบที่ใช้ได้ จำนวน 40 ข้อ 1 ฉบับและจำนวน 30 ข้อ 1 ฉบับ

2.7 นำข้อสอบทั้ง 2 ฉบับไปหาค่าความเชื่อมั่นกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 44 คน

2.8 นำผลการทดสอบมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) (ลัวัน สานยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 107 – 109) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.64

2.9 นำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ตาราง 1 ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความและแบบทดสอบประเมินผล

แบบทดสอบ	จำนวนข้อ	ค่าความเชื่อมั่น
แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ	40	0.82
แบบทดสอบประเมินผล	30	0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดกระทำข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ

2. ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนด้วยบทเรียนโมดูล

3. ทดสอบประเมินผลก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 เรื่องพื้นฐานการอ่าน จำนวน 10 ข้อ

3.1 แจกเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 เรื่องพื้นฐานการอ่าน

3.2 นักเรียนศึกษากิจกรรมหลักและทำแบบฝึกแต่ละตอน

3.3 นักเรียนนำเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 เรื่องพื้นฐานการอ่านคืนครูผู้สอน แล้วทำแบบทดสอบประเมินผลหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ

3.4 นักเรียนคนใดคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 สามารถเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 ต่อไปได้

3.5 นักเรียนคนใดคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ต้องเรียนซ่อมเสริม โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเลือกแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบหลังเรียนชุดเดิม 10 ข้อ อีกครั้งหนึ่ง เมื่อนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จึงจะสามารถเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 ต่อไปได้

3.6 ทดสอบประเมินผลก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบประจำบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 เรื่อง การสำรวจความหมาย จำนวน 10 ข้อ นักเรียนคนใดได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ไม่ต้องเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 สามารถเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยต่อไปได้แต่จากการทดสอบไม่มีนักเรียนคนใดมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

3.7 นักเรียนรับเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 เรื่องการสำรวจความหมาย โดยนักเรียนศึกษากิจกรรมหลักและทำแบบฝึกแต่ละตอนจากเอกสารประกอบการเรียนแล้วรับใบเฉลยแบบฝึกจากครูไปตรวจเอง

3.8 นักเรียนนำเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 เรื่องการสำรวจความหมายมาคืนผู้สอนแล้วทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 เรื่องการสำรวจความหมายซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับ แบบทดสอบประเมินผลก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 สามารถเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3

3.9 นักเรียนที่คะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ต้องเรียนซ่อมเสริมโดยศึกษากิจกรรมเลือก แล้วทำแบบทดสอบประเมินผลหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบประเมินผลก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ เมื่อผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จึงจะสามารถเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 ต่อไปได้

3.10 ทดสอบประเมินผลก่อนเรียน (Pre-test) ด้วยแบบทดสอบประจำบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 เรื่องการอ่านตีความ จำนวน 10 ข้อ นักเรียนคนใดที่คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ไม่ต้องเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยนี้

3.11 นักเรียนรับเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 เรื่องการอ่านตีความ จากครูโดยศึกษากิจกรรมหลักและทำแบบฝึกหัดแต่ละตอนตามลำดับ

3.12 นักเรียนนำเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 เรื่องการอ่านตีความ มาคืนครู แล้วทำแบบทดสอบประเมินผลหลังเรียน (Post-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนจำนวน 10 ข้อ ถ้านักเรียนคนใดได้คะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ถือว่าผ่านการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยนี้

3.13 นักเรียนที่มีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ต้องเรียนซ่อมเสริมโดยศึกษา กิจกรรมเลือก แล้วทำแบบทดสอบประเมินผลหลังเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดิมจำนวน 10 ข้อ อีกครั้งจนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยนี้

3.14 ทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยหลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถจำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน แล้วนำไปวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย

โดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2536: 168)

$$\text{สูตร } R_{tt} = \left(\frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S^2_t} \right) \right)$$

เมื่อ	R_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ	
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ	
	p	แทน	สัดส่วนของคนที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ	$= \frac{\text{จำนวนคนที่ถูกทำ}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
	q	=	แทน สัดส่วนของคนที่ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ	$= 1 - p$
	S^2	=	แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น	

2. หาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลโดยใช้สูตร

เกณฑ์ 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดและ กิจกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียน คิดเป็นค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (E_1)

เกณฑ์ 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน คิดเป็นค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 (E_2)

จากสูตร E_1 / E_2 (เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. 2528 : 295)

$$\text{สูตรที่ 1} \\ E_1 = \left[\sum x \right]$$

$$\frac{\overline{N}}{A} \times 100$$

สูตรที่ 2

$$E_2 = \left(\frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \right) \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	คะแนนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดท้ายบทเรียนในแต่ละบทของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80
	E_2	แทน	คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังจากเรียนของนักเรียนทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 80
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากแบบฝึกหัด
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

3. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลก่อนเรียนและหลังเรียน

โดยใช้ t-test แบบ Dependent Samples (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2544: 192)

$$t = \frac{\frac{\sum D}{N}}{\sqrt{\frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} : df = N - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที
	ΣD	แทน	ผลรวมของความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน
	ΣD^2	แทน	ผลรวมของกำลังสองของความแตกต่างระหว่างคะแนนทดสอบ ของนักเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนในกลุ่มตัวอย่าง

สรุปและประเมินผล

จากการดำเนินการศึกษาค้นคว้า เพื่อการพัฒนาบทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 นี้ ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นจากการศึกษาและดำเนินการโดยสรุปประเด็นสำคัญ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทั้งจากเอกสาร ตำรา หลักสูตร และเนื้อหาวิชาเพื่อนำไปสู่ขั้นตอนที่ 2 คือ ขั้นตอนของการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลด้วยการจัดทำบทเรียนโมดูล เพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ขั้นที่ 3 สร้างและทดลองใช้บทเรียนโมดูลเพื่อหาประสิทธิภาพกับกลุ่มทดลองทั้งรายบุคคล แบบกลุ่ม พร้อมทั้งนำเสนอต่ออาจารย์ทั้ง 3 ท่านเพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้เหมาะสมในการนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งผลการทดลองได้ค่าประสิทธิภาพ 83.15/82.12 เพื่อนำไปสู่ขั้นที่ 4 คือการหาค่า t – test ได้อย่างถูกต้องต่อไป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น
n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือ
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
$\sum D$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
$\sum D^2$	แทน	ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่ยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาแจกแจงแบบที (t-distribution)
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนบทเรียนโมดูลก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การสร้างและหาประสิทธิภาพบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ E_1/E_2 ได้ผลดังแสดงในตาราง

ตาราง 2 ผลการทดลองการหาประสิทธิภาพบทเรียนโมดูล

N (คน)	คะแนนแบบฝึก	คะแนนร้อยละ (E ₁)	คะแนนแบบ	คะแนน ร้อยละ (E ₂)	ประสิทธิภาพ ของบทเรียน E1/E2
	เฉลี่ย ($\bar{X}$)		ประเมินเฉลี่ย ($\bar{X}$)		
	ร้อยละ		ร้อยละ		
	(คะแนนเต็ม 75)		(คะแนนเต็ม 40)		
44	61.51	83.15	32.51	82.12	83.15/82.12

จากตาราง 2 ผลการทดลองหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลที่ทดลองกับนักเรียน จำนวน 44 คน มีประสิทธิภาพ 83.15/82.12

2. เปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านตีความของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูลก่อนเรียนและหลังเรียน

เมื่อการทดลองสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านตีความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ t-test for dependent Sample ได้ผลดังตารางแสดงในตารางที่ 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความ

กลุ่มทดลอง	N	X	SD	t
ก่อนเรียน	44	14.34	3.125	17.443
หลังเรียน	44	20.45	2.961	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ผู้วิจัยได้ทำการประเมินผลการใช้บทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความ โดยการประเมินผลความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความ โดยผลการศึกษาจากตารางที่ 3 พบว่าคะแนนเฉลี่ยของคะแนน การทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 44 คน ก่อนเรียน ($X = 14.34$, $SD = 3.125$) และหลังเรียน ($X = 20.45$, $SD = 2.961$) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีผลความสามารถในการเรียนหลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความสูงกว่าก่อนการเรียน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความแล้ว นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการอ่านตีความสูงขึ้นจากเดิม

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความของนักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนด้วยบทเรียนโมดูล

การดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 6 ห้องเรียน รวมนักเรียน 270 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนยอแซฟอุปถัมภ์ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความที่มีเนื้อหาตามหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) มี 3 หน่วย คือ พื้นฐานการอ่าน การสำรวจความหมาย การอ่านตีความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.12/81.28

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านตีความก่อนและหลังบทเรียนโมดูล เป็นแบบทดสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน และตรวจสอบหาคุณภาพมีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.30 ถึง 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง

0.20 ถึง 0.50 และค่าความเชื่อมั่น 0.82 ฉบับที่ 2 แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้โมดูลทั้ง 3 หน่วย จำนวน 30 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.85

3. วิธีดำเนินการในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3.1 บทเรียนโมดูล

3.1.1 ศึกษาหลักการสร้างและตัวอย่างบทเรียนโมดูลจากตำรา บทความ และ ผลงานวิจัยต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างบทเรียนโมดูล

3.1.2 ศึกษาเนื้อหาหลักสูตรภาษาไทยช่วงชั้นที่ 4 (วรรณสารศึกษา) ซึ่งแบ่ง เนื้อหาออกเป็น 3 หน่วย ดังนี้

หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่าน

หน่วยที่ 2 การสำรวจความหมาย

หน่วยที่ 3 การอ่านตีความ

3.1.1 สร้างบทเรียนโมดูล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ได้ศึกษาจากเอกสารที่ เกี่ยวกับการสร้างบทเรียนโมดูล ซึ่งแต่ละหน่วยของบทเรียนมีองค์ประกอบ 7 ประการคือ หลักการ และเหตุผล จุดมุ่งหมาย ความรู้พื้นฐาน การประเมินผลก่อนการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ การ ประเมินผลหลังการเรียนรู้ และการเรียนซ่อมเสริม

4. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยจำนวน 40 ข้อ ไป ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้

4.2 นำแบบทดสอบประจำหน่วยบทเรียนโมดูลทั้ง 3 หน่วย จำนวน 30 ข้อ หน่วยละ 10 ข้อ ไปทดสอบก่อนเรียน ก่อนที่จะทำการฝึกในแต่ละหน่วยและเมื่อนักเรียนทำชุดการฝึกแต่ละหน่วย จบลงผู้วิจัยก็จะให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับทดสอบก่อนเรียน

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการฝึกการอ่านตีความโดยใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นทั้งหมด 3 หน่วย ฝึกกับ กลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้ 1 ห้องเรียน จำนวน 44 คน โดยใช้เวลาฝึกในช่วงโมงคั่นคว่ำของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 8 สัปดาห์ รวมจำนวน 16 ชั่วโมง

4.4 ผู้วิจัยทดสอบกลุ่มตัวอย่างหลังการฝึก (Post – test) โดยใช้แบบทดสอบวัด ความสามารถตีความวิชาภาษาไทยจำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นชุดเดียวกับทดสอบก่อนฝึก

สรุปผลการวิจัย

1. บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านตีความที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ

83.15 / 82.12

2. นักเรียนที่ได้รับการเรียนบทเรียนโมดูลมีความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 โรงเรียนขอแซฟฟอปลัมภ์ อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน 6 ห้องเรียน ผู้วิจัยอภิปรายสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ประสิทธิภาพของบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ พบว่าบทเรียนโมดูล มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.15/82.12 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่าบทเรียนโมดูลมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำไปใช้สอนแทนครูได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวรรณ สุขตระกูล (2535 : 45) ที่ศึกษาเรื่องการสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหินกองวิทยาคม จังหวัดสระบุรี งานวิจัยของสุนีย์ เหล่าเมอคำ (2539 : 49) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องเครื่องหมายวรรคตอน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ งานวิจัยของสุพิชญ์พร เพียรวิริยะ (2540 : 47) ที่ศึกษาเรื่องการสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทย เรื่องประโยค สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และงานวิจัยของศศิวิมล เนืองนิจ (2543 : 56) ที่ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์โมดูลกับการสอนตามคู่มือครู ซึ่งงานวิจัยทั้งหมด พบว่าบทเรียนโมดูลมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ดีทั้งหมด

2. การวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล พบว่าจากการทดลองนักเรียนมีความสามารถในการอ่านตีความสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยหลายท่าน ได้แก่ บุญลักษณ์ ทิมพา (2530: 47) เปรียบเทียบผลก่อนและหลังเรียนบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องกาพย์ยานี 11 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความแตกต่างกันที่ระดับ .01 โดยที่กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มควบคุม และวิภาวรรณ สุขตระกูล (2535 : 45) ศึกษาเรื่องการสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องกลอนสุภาพ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหินกองวิทยาคม จังหวัดสระบุรี คะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05 การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นดังกล่าว เนื่องจากว่าบทเรียนโมดูลเป็นสื่อนวัตกรรมที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคลที่นักเรียนแต่ละคนสามารถศึกษาได้เร็วช้าตามวุฒิภาวะด้านสติปัญญา และความพร้อมของแต่ละคน นักเรียนมีโอกาสเรียนด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละคน เป็นการ

สนองตอบความแตกต่างระหว่างบุคคล จากการทดลองผู้วิจัยสังเกตพบว่า นักเรียนที่เรียนเก่งจะมีความกระตือรือร้นในการศึกษาและทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อต้องการเรียนรู้ในบทเรียนต่อไป ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนมากขึ้น โดยไม่ต้องเรียนไปพร้อมกับคนอื่น นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียนส่งผลให้ผลการเรียนดียิ่งขึ้น

อนึ่งการเรียนด้วยบทเรียนโมดูลนักเรียนที่เรียนอ่อน เมื่อปรากฏว่าการประเมินผลหลังเรียนแล้วไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดก็จะมีโอกาสเสริม และจากการวิจัยสังเกตว่า นักเรียนไม่รู้สึกลำบากหน่ายที่จะต้องเรียนซ่อมเสริม เพราะนักเรียนสามารถเลือกกิจกรรมซ่อมเสริม หน่วยการเรียนรู้ที่ไม่ผ่านได้ กิจกรรมและบทเรียนมีความสนุกสนานมีสีสันสวยงามทำให้นักเรียนสามารถย้อนกลับไปศึกษาเรื่องที่ไม่เข้าใจได้อย่างเพลิดเพลิน จากการสังเกตพบว่าในช่วงเวลาที่จัดให้นักเรียนทำกิจกรรม เพื่อซ่อมเสริม นั้น จะมีนักเรียนทั้งที่ผ่านและไม่ผ่านการประเมินผลต่างก็ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมเลือกเหล่านี้ จึงทำให้นักเรียนที่เรียนอ่อนและสอบไม่ผ่านไม่ได้เกิดความรู้สึกที่เป็นปมด้อย หรือเกิดความท้อถอยในการทำกิจกรรมเพื่อซ่อมเสริม

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าบทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่เหมาะสมที่จะนำไปใช้จัดการเรียนการสอนได้ดี เพราะบทเรียนโมดูลเป็นบทเรียนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในสิ่งที่เรียนอย่างแท้จริง บทเรียนโมดูลเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรขั้นพื้นฐาน แล้วยังช่วยแก้ปัญหาต่างๆทางการศึกษาได้ เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล การขาดแคลนครู จำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น นักเรียนไม่สนใจการเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการทำวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูควรเอาใจใส่และให้ความสนใจใกล้ชิดกับผู้เรียนอย่างทั่วถึงขณะทำกิจกรรม เพราะจะได้ให้คำปรึกษาและช่วยแก้ไขปัญหาของนักเรียนในการเรียนการสอน การสร้างบรรยากาศที่ดีช่วยให้นักเรียนผ่อนคลาย มีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้จะทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น

1.2 ควรจัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็กเก่งที่อาจทำกิจกรรมในแต่ละหน่วยเสร็จก่อนผู้อื่น

1.3 การสร้างบทเรียนโมดูล สื่อและอุปกรณ์ต้องมีความหลากหลายและควรจัดกิจกรรมให้น่าสนใจเพื่อช่วยดึงดูดความสนใจผู้เรียนให้ทำกิจกรรมมากขึ้น

1.4 นักเรียนไม่คุ้นเคยกับการเรียนด้วยบทเรียนโมดูล ไม่เข้าใจกระบวนการที่มีทั้งกิจกรรมหลักและกิจกรรมเลือก ตลอดจนการทดสอบก่อนและหลังเรียน บทเรียนโมดูลแต่ละหน่วยนั้น ผู้สอนต้องใช้เวลาอธิบายในการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 ทำให้การทดลองบทเรียนโมดูลบทที่ 1 ใช้เวลามากกว่าที่กำหนด แต่เมื่อนักเรียนเข้าใจแล้ว หน่วยที่ 2 และ 3 นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้รวดเร็วขึ้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงควรกำหนดเวลาเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจแก่นักเรียน ถึงวิธีการเรียนด้วยบทเรียนโมดูลด้วย

1.5 นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลแต่ละหน่วยจะต้องซ่อมเสริม เพราะในบางครั้งจะทำกิจกรรมที่กำหนดไว้ไม่ทัน ผู้สอนต้องนัดให้นักเรียนมาซ่อมเสริมในช่วงนอกเวลาอื่น เช่น คาบพักกลางวัน หรือตอนเย็นหลังเลิกเรียน ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีเวลาทำกิจกรรมซ่อมเสริม ทำให้ขาดความต่อเนื่องในบทเรียน ผู้สอนควรหาวิธีแก้ไขรองรับปัญหาดังกล่าว

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยในเรื่องอื่นๆ ทั้งในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 เพื่อจะได้พัฒนาความรู้ความสามารถในวิชาภาษาไทย
2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ เจตคติ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2535). *การวิเคราะห์รูปแบบวัตกรรมการเรียนการสอนที่ประสิทธิภาพระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. (2543). *แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเสริมคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*. (2544). กรุงเทพฯ: ไทยร่วมเกล้าการพิมพ์.
- _____. *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2545*. (2545). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กองเทพ เคลือบพณิชกุล. (2540). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- กัลยา ยวนมาลัย. (2539). *การอ่านเพื่อชีวิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2535). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: เอดิสัน เพรส โฟดักส์ จำกัด.
- กุสุมา รัชชเมณี; และคนอื่น ๆ. (2536). *ทักษะการสื่อสาร 2 (รายวิชา ท 505-504)*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ขวัญดี อัคราภูมิชัย. (2538). *การใช้ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- คณิตา อินทรสุต. (2532). *ความสนใจในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเทศบาลนครเชียงใหม่*. ปรินูญานินท์ กศ.ม. (บรรณารักษ์ศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ใบชูกายี. (2536). *การอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง*. วารสารการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจตนา นาควัชระ. (2521). *ทฤษฎีเบื้องต้นแห่งวรรณคดี*. กรุงเทพฯ: ดวงกมล.
- ฉวีวรรณ ลิทธิพาน. (2536). *การสร้างแบบฝึกการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. ปรินูญานินท์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ชมพันธุ์ ฤกษ์ ฤ. อยุธยา. (2536). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการเรียนคณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชลธิชา สัตยาวัฒนา. (2524). *การอ่านในการใช้ภาษา*. กรุงเทพฯ: เคล็ดไทย.
- ชวาล แพรัตนกุล. (2520). *เทคนิคการเขียนข้อสอบ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. *เทคนิคการวัดผล*. (2516). กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สิ้นสกุล. (2520) .ระบบสื่อการสอน.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เชิดศักดิ์ โฆวาลินธ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทาง

การศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ณภัทร เทพวรรณะ. (2541). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. ภาควิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์. (2537). เทคนิคการสอนภาษาไทย วิทยาจารย์. กรุงเทพฯ:

ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2540). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดวงมน จิตรจำนงค์. (2536). สุนทรียภาพในภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศยาม.

ดาวรุ่ง เกียรติ. (2543). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกด

คำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลและการสอนตาม

แนวคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.

ตรีศิลป์ บุญขจร. (2535). เอกสารการสอนชุดวิชาการใช้ภาษาไทย สาขาวิชาศิลปศาสตร์หน่วยที่

9-20. การใช้ภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 13. นนทบุรี: ฝ่ายการพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย

ธรรมมาธิราช.

ทัศนีย์ สุขเมธิ. (2536). พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. (2529). การพัฒนานวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้

การสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ปริญญาานิพนธ์ การศึกษา

ดุษฎ์บัณฑิต (พัฒนศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นิติมา พรหมเกษตรินทร์. (2538). ภาษาไทย 1. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ.

บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2533). ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. (2524). หนังสือคู่มือครูภาษาไทย การอ่านและพิจารณาหนังสือ
ท 2210 และการอ่าน งานประชาสัมพันธ์เฉพาะเรื่อง ท 322 ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

ประคอง เจริญจิตรกรรม. (2538). การใช้ภาษาไทย 2. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาภาษาไทย
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ปิ่น มาลากุล, ม.ล. (2518). งานละครของพระบาทสมเด็จพระรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราวุธ
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พิทยา ลิ้มมณี. (2537). การอ่านดีความ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย หน่วยที่ 9-15. กรุงเทพฯ :
รุ่งศิลป์การพิมพ์; 2533

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2533). ภาษาไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. (2539). กระแสพระราชดำรัสในการประชุม
ภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 29 กรกฎาคม 2506 ในบันทึก
การเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานดำรัส เรื่อง ปัญหาการใช้ภาษาไทย.
สถาบันภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

มณฑิยา พรหมประพันธ์. (2522). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของ
นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนที่ปกติ. ปรินญาณิพนธ์
กศ.ม.(การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2526). เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนภาษาไทยหน่วยที่ 1-8.
นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

มาลินี ชำนาญศิลป์. (2537). การอ่านและการตีความในอรรถวิมลโนช และคนอื่น ๆ
ภาษาไทย 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยุทธนา แก้วจันทร์ทรานนท์. (2530). การสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องคำสันธาน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสีคิ้ว สวัสดิ์ ผดุงวิทยา จังหวัดพระนครศรี
อยุธยา. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- ยุวดี บุญญวาณิช. (2530). *เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามปกติ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การ
สอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม: ภาพพจน์ ไวยากรณ์ และกลการประพันธ์*.
กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- รัฐจวน อินทรกำแหง และคนอื่นๆ. (2519). *การอ่านและพิจารณาหนังสือ*. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- ล้วน สายยศ; และอังคณา สายยศ. (2524). *สถิติวิจัยทางการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ทวีกิจการพิมพ์.
- วัลภา ศศิวิมล. (2523). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านตีความก่อนและหลังการใช้
แบบฝึกหัดทักษะการอ่านตีความของนักศึกษาปริญญาตรี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(วิชาเทคโนโลยีและการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
ถ่ายเอกสาร.
- วัลภา คำไชโย. (2529). *การทดลองโดยใช้บทเรียนโมดูลในวิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ชาวหา. (2533). *สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- วิชัย ดิสสระ. (2535). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย วงศ์ใหญ่. (2521). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วิทย์ ศิวศรียานนท์. (2531). *วรรณคดีและวรรณคดีวิจารณ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วินิตา ดิถียนต์. (2537). *วรรณคดีวิจารณ์*. เอกสารคำสอน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิภา กงกะนันทน์. (2533). *วรรณคดีศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิภาวรรณ สุขตระกูล. (2535). *การสร้างบทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่อง การเขียนกลอนสุภาพ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหินกองวิทยาคม จังหวัดสระบุรี*.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร..
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรีเมกา เจริญยศ. (2533). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศศิวิมล เนื่องนิตย์. (2543). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบในการเรียน
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้บทเรียนโมดูลกับ
การสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพงษ์ พยอมน้อย. (2533). การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ศิริพร ลิ่มตระกูล. (2534). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการอ่าน ในเอกสารการสอนชุดการสอน
ภาษาไทยหน่วยที่ 1 – 7. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมเกียรติ วัฒนศิริชัยกุล; และวีรวรรณ เล็กสกุลไชย. (2544). เส้นทางสู่นักวิจัยมืออาชีพ. กรุงเทพฯ:
เคล็ดไทย.
- สมพร มั่นตะสูตรแห่งพิพัฒน์. (2534). การอ่านทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สอากค์ ดำเนินสวัสดิ์; และคนอื่น ๆ. (2533). เฉลยข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัย ภาษาไทย
ฉบับรวม 10 (2524-2533). กรุงเทพฯ: ภูมิบัณฑิต.
- สายสุนีย์ สกุลแก้ว. (2534). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อจับใจความของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สิทธิา พินิจภูวดล. การเขียนและการพูด. (2530). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย. (2538). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจิต ศรีนวล. (2533). การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ โดยใช้กลวิธีการอ่าน
การคิด สำหรับนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
(พัฒนาศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุนันท์ ศลโกสม; และจันทิมา พรหมโชติกุล. (2535). การวัดและการประเมินผลกลุ่มวิชา
ภาษาไทย ในเอกสารการสอนชุดวิชาการวัดและการประเมินผลกลุ่มวิชาเฉพาะ.
นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพิชญ์พร เพียรวิริยะ. (2524). การสร้างบทเรียนโมดูลวิชาหลักภาษาไทย เรื่อง ประโยคภาษาไทย
สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพร มากแจ้ง. (2533). กวีนิพนธ์ไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2535). *กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์. (2536). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษากลุ่ม*
3. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อนุমানราชชน, พระยา. (2518). *การศึกษาวรรณคดีในแง่ศิลป์*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บรรณาการ.
- อรพรรณ พรสีมา. (2530). *เทคโนโลยีทางการสอน*. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.
- อรษา บุญปัญญา. (2540). *การใช้แบบศึกษาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การสอนภาษาไทย).
- เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2539). *แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อาวุธ พรหมมานอก. (2534). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบ
ในการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการสอนด้วยบทเรียน
โมดูลกับการสอนตามแนวคู่มือของ สสวท*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เอกรินทร์ สิมหาศาล. (2533). *การอ่านเชิงสร้างสรรค์*. เอกสารประกอบการอบรมทางวิชาการ
เรื่องการอ่านวรรณกรรมปัจจุบันสมาคมการอ่านแห่งประเทศไทย.
- โสภาส สุกใส. (2530). *การสร้างบทเรียนแบบโปรแกรมวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านเพื่อความเข้าใจ
สำหรับระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับชั้นสูง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การสอนภาษาไทย).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- Caucci, D.J. (1974, February). "A Summative Education of a Module Method of
Instructional," *Dissertation Abstracts*. 28(9) :4976 – A.
- Fan, Chung The. (1952). *Item Analysis Table*. New Jersey: Education Testing Service,
Princeton.
- Fiji, Picre Van. (1974). *A Concise Building Scheme for Instruction Module*. Education
Technology.
- Good, Carter V. (1965). *Dictionary of Education*. New York : McGraw-Hill Book
Company.
- Gordon, Carrion. (1975). *Directing the Reading Thinking Process*. New York : Harper &
Row Publisher.
- Hoffman, Jame V. (1986). *Effective Technology of Reading Research and Practice*.

New York: International Reading Association.

Houston, Robert W. and others. (1973). *Development Instructional Modular System For Writing Modules*. Florida : University of Florida.

Lawrence, Condon. (1975). *Module on Modules*. Florida: Department of Education of Florida University.

Murman, Elmer Gerhart. (1975, September). "Module or Traditional? A Surrey of Preferenc, Opinions, and Performances." *Dissertation Abstracts*. 36(3): 1280-A.

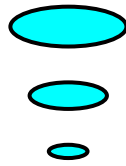
Reessel, c Stauffer. (1975). *Directing the Reading Thinking Process*. New York : Harper & Row Publisher.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หน่วยที่ 1 พื้นฐานการอ่าน
- หน่วยที่ 2 การสำรวจความหมาย
- หน่วยที่ 3 การอ่านตีความ

หน่วยที่ 1

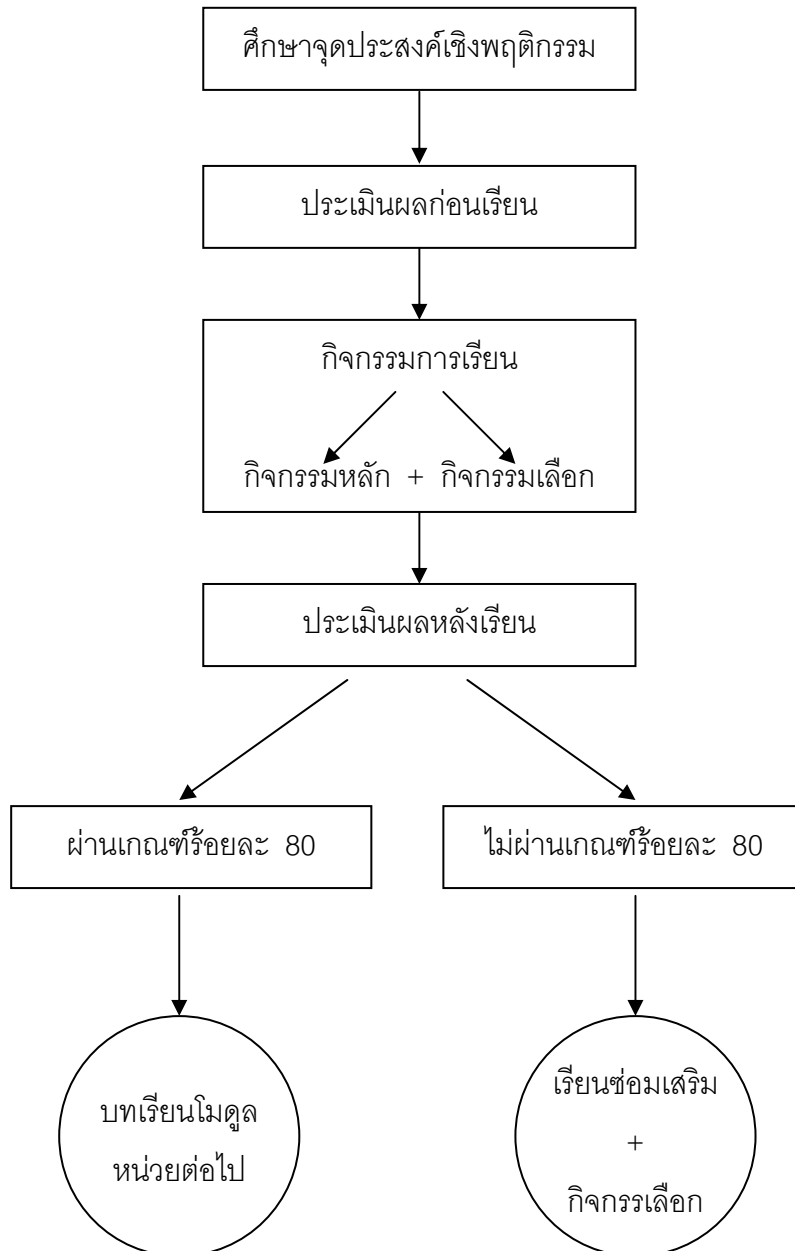

เรื่อง พื้นฐานการอ่าน

เอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูล
เรื่อง การอ่านตีความ

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการเรียนรู้แต่ละหน่วย

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การอ่านเป็นกระบวนการที่มีการทำงานอย่างต่อเนื่องสัมพันธ์กันระหว่างการรับรู้ทางกาย และการเข้าใจข้อความเรื่องราวด้วยสมองประสิทธิภาพของการอ่านจึงขึ้นอยู่กับกระบวนการทั้ง 2 ส่วน ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัย วุฒิภาวะ ความสนใจ และเจตคติของผู้อ่าน

พื้นฐานที่สำคัญที่สุดของการอ่านคือ การอ่านจับความซึ่งเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอยู่เสมอ การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่ตัดรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้เขียนเสริมเข้ามาเป็นบริบทแวดล้อม ผู้อ่านต้องอ่านพิจารณาหาความคิดสำคัญที่ผู้อ่านต้องการเสนอซึ่งความคิดสำคัญนี้จะครอบคลุม รายละเอียดต่าง ๆ ในเรื่องนั้น ๆ

ความรู้พื้นฐาน

จากการเรียนรู้และการพัฒนาการทางสมรรถภาพการอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – ม.3)

คู่มือครู

การเรียนรู้โดยใช้บทเรียนโมดูล นักเรียนมีโอกาสได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความสามารถและความสามารถของตนเอง ครูเป็นผู้จัดสถานการณ์และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนตลอดจนให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาในปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้บทเรียนโมดูล ดังนั้น เพื่อให้ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์โดยเร็ว และให้ได้ผลตรงตามความมุ่งหมายที่กำหนดให้ครูปฏิบัติตามคำแนะนำดังนี้

1. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน ก่อนเรียน และหลังเรียน บทเรียนโมดูลแบบปรรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ 1 ชุด
2. บทเรียนโมดูล วิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านตีความ ชุดนี้ มี 3 หน่วยการเรียนรู้ คือ

หน่วยที่ 1

พื้นฐานการอ่าน/การอ่านจับใจความสำคัญ

- ความหมายการอ่านจับใจความสำคัญ
- การอ่านจับใจความสำคัญ
- ประโยคใจความสำคัญ
- ประโยคขยายใจความสำคัญ

หน่วยที่ 2

การสำรวจความหมาย/การอ่านแปลความ

- ความหมายของคำ กลุ่ม ประโยค
- ความหมายของระดับข้อความ
- ไวยากรณ์ ภาพพจน์
- การตีความพฤติกรรม เหตุการณ์

หน่วยที่ 3

การอ่านตีความ

- การตีความจากเนื้อเรื่อง
- การตีความจากข้อเท็จจริง

1. เอกสารประกอบการเรียน หน่วยที่ 1

- ใบความรู้ที่ 1 พื้นฐานการอ่าน
- แบบฝึก

2. เอกสารประกอบการเรียน หน่วยที่ 2

- ใบความรู้ที่ 2 เรื่องการสำรวจความหมาย
- แบบฝึก

3. เอกสารประกอบการเรียน หน่วยที่ 3

- ใบความรู้ที่ 3 เรื่องการอ่านตีความ
- แบบฝึก

4. แบบทดสอบประเมินผล ก่อนเรียน และหลังเรียน บทเรียนโมดูลประจำหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 1 ชุด

5. กิจกรรมเลือก

- กิจกรรมที่ 1
- กิจกรรมที่ 2
- กิจกรรมที่ 3
- กิจกรรมที่ 4
- กิจกรรมที่ 5
- กิจกรรมที่ 6

6. เกลยแบบทดสอบวัดผลความสามารถในการอ่านตีความ
และหลังเรียน บทเรียนโมดูล จำนวน 1 ชุด

7. เกลยแบบทดสอบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน
ประจำหน่วยก่อนเรียน 3 หน่วย จำนวน 1 ชุด

8. เกลยแบบฝึกหัดประจำบทเรียนโมดูลทั้ง 3 หน่วย
การเรียน จำนวน 1 ชุด

ลำดับขั้นตอนการใช้บทเรียนโมดูล

1. ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่าน
ตีความ จำนวน 40 ข้อ เก็บคะแนนไว้เพื่อเปรียบเทียบ
ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูล

2. คำอธิบายทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงวิธีการเรียนการสอน
ด้วยบทเรียนโมดูล หน่วยที่ 1-3 ตามลำดับขั้นดังนี้

- ทดสอบก่อนเรียน ด้วยแบบทดสอบประเมินประจำบทเรียน
จำนวน 10 ข้อ
- ให้นักเรียนนำไปเฉลยแบบทดสอบไปตรวจเอง แล้วส่งผล
คะแนนให้ครู
- แจกจ่ายเอกสารประกอบการเรียนโมดูลให้นักเรียนศึกษา
คู่มือการเรียนบทเรียนโมดูลให้เข้าใจ
- นักเรียนศึกษากิจกรรมหลักแต่ละตอนตามลำดับขั้น
- นักเรียนรับใบเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูล กระดาษ
คำตอบ แบบฝึก และใบเฉลยแบบฝึกมาส่งครู

- ให้นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบ ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบ ก่อนเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 10 ข้อ แล้วให้นักเรียนรับกระดาษคำตอบจากครูไปตรวจ นำผลคะแนนส่งครู

3. นักเรียนที่มีผลกระทบประเมินหลังเรียน ไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80% จะต้องทำกิจกรรมเลือกที่กำหนดไว้ แล้วจึงทำแบบทดสอบหลังเรียน ด้วยแบบทดสอบ ชุดเดิม อีกครั้งหรือจนกว่าจะถึงเกณฑ์ร้อยละ 80% จึงจะเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยต่อไปได้

4. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความหลังเรียน จำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบวัดความสามารถก่อนเรียน ครูตรวจให้คะแนนเพื่อเปรียบเทียบผลคะแนน

5. ครูตรวจเก็บเอกสารและสื่อการเรียนการสอนโมดูลทุกหน่วยให้เรียบร้อย

คู่มือนักเรียน
เอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 1
เรื่องพื้นฐานการอ่าน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ
2. นักเรียนทำความเข้าใจศึกษาการเรียนการสอนด้วยบทเรียนโมดูล
3. นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนก่อนเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 จำนวน 10 ข้อ แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยที่ครูแจกให้
4. ศึกษาจุดประสงค์แต่ละตอนให้เข้าใจ
5. รับเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 จากครู
6. กิจกรรมหลักคือกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนต้องทำกิจกรรมหลักของเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลแต่ละตอน
7. กิจกรรมเลือกคือ กิจกรรมที่มีไว้สำหรับนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเลือกตามจุดประสงค์ที่ไม่ผ่าน
8. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง พื้นฐานการอ่าน
9. รับกระดาษเขียนตอบแบบฝึกหน่วยที่ 1 จากครู เพื่อทำแบบฝึก
10. รับกระดาษใบเฉลยแบบฝึกจากครูมาตรวจเอง
11. นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนหลังเรียนโมดูลหน่วยที่ 1 จำนวน 10 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
12. นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ 80 สามารถเรียนบทเรียนโมดูลต่อไปได้ แต่ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ 80 นักเรียนต้องเรียนซ่อมเสริม
13. การเรียนซ่อมเสริม โดยนักเรียนต้องศึกษากิจกรรมเลือกและทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนอีกครั้งจนกว่าจะผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
14. นักเรียนจัดเก็บเอกสารและสื่อการเรียนการสอนโมดูลทุกหน่วยให้เรียบร้อย
15. นักเรียนมีข้อสงสัยไม่เข้าใจสิ่งใดๆ ให้ปรึกษาขอคำแนะนำจากครูผู้สอน

เอกสารประกอบการเรียนมีดังนี้

1. เอกสารประกอบการเรียน หน่วยที่ 1
 - ใบความรู้ที่ 1 พื้นฐานการอ่าน
 - แบบฝึก
2. เอกสารประกอบการเรียน หน่วยที่ 2
 - ใบความรู้ที่ 2 เรื่องการสำรวจความหมาย
 - แบบฝึก
3. เอกสารประกอบการเรียน หน่วยที่ 3
 - ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านตีความ
 - แบบฝึก
4. แบบทดสอบประเมินผล ก่อนเรียน และหลังเรียน บทเรียนโมดูล ประจำหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ละ 1 ชุด จำนวน 10 ข้อ
5. กิจกรรมหลัก คือ กิจกรรมหลักที่ 1 – กิจกรรมหลักที่ 5
6. กิจกรรมเลือก คือ กิจกรรมเลือกที่ 1 – กิจกรรมเลือกที่ 6
7. เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน (Pre – test) และหลังเรียน (Post – test) บทเรียนโมดูล จำนวน 1 ชุด
8. เฉลยแบบทดสอบประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียนประจำหน่วยการเรียนรู้ 3 หน่วย จำนวน 1 ชุด
9. เฉลยแบบฝึกหัดประจำบทเรียนบทเรียนโมดูลทั้ง 3 หน่วยการเรียนรู้จำนวน 1 ชุด

โครงสร้างเอกสารประกอบการเรียน

บทเรียนโมดูล หน่วยที่ 1

พื้นฐานการอ่าน

ความมุ่งหมายทั่วไป

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

ขอบข่ายเนื้อหาวิชา

บทเรียนโมดูลเรื่องพื้นฐานการอ่าน

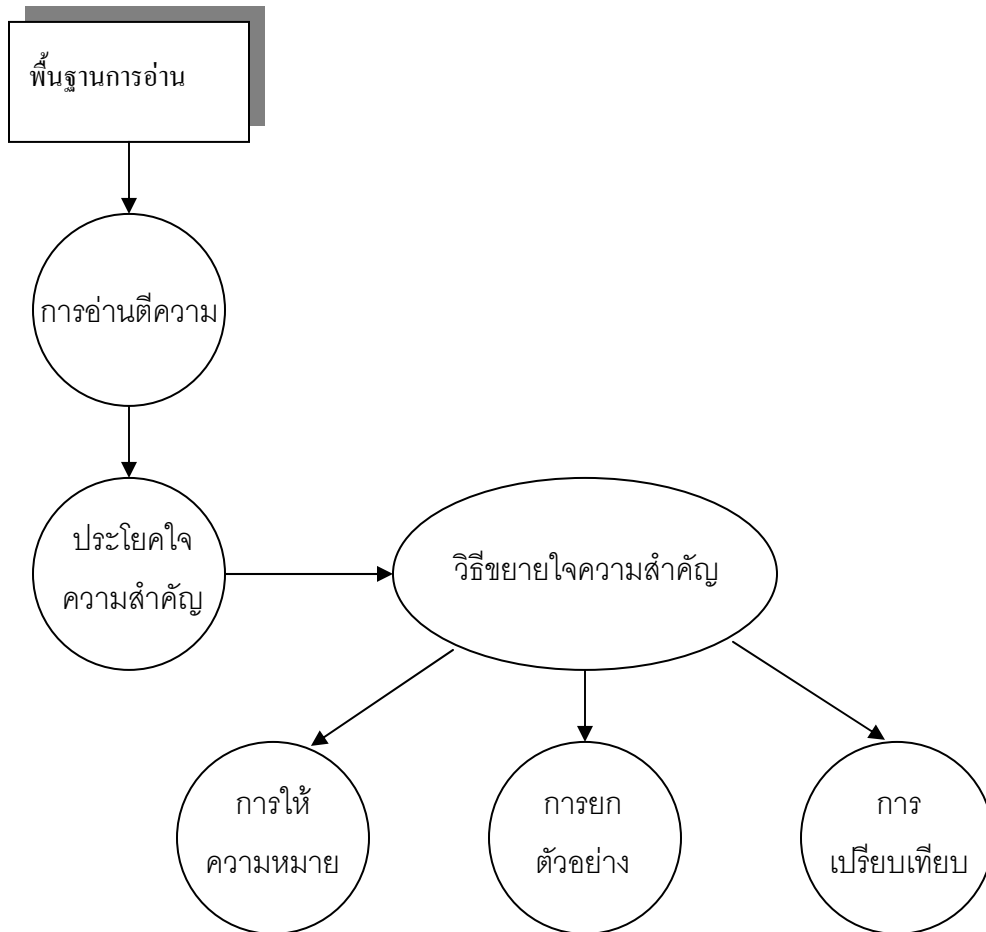
ประกอบด้วย

- ความหมายของการจับใจความสำคัญ
- ประโยคใจความสำคัญ
- ประโยคขยายใจความสำคัญ
 - การให้ความหมาย
 - การยกตัวอย่าง
 - การเปรียบเทียบ

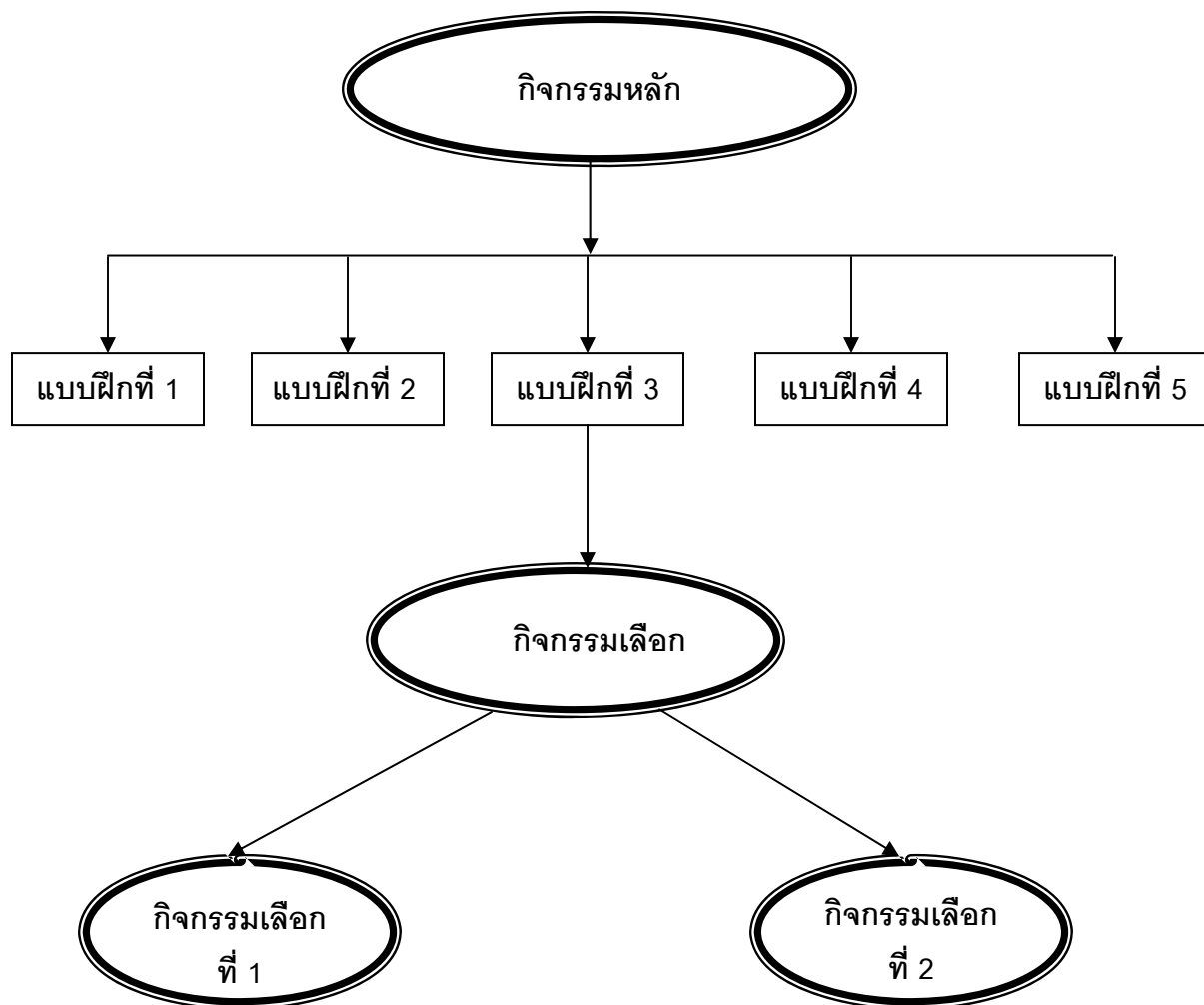
สื่อการเรียนการสอน

1. บทเรียนโมดูลเรื่อง พื้นฐานการอ่าน 1 ชุด
2. กิจกรรมเลือกที่ 1-2
3. ใบเฉลยกิจกรรม
4. กระดาษคำตอบแบบฝึก แต่ละตอน
5. ใบเฉลยแบบฝึก
6. แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนประจำหน่วย
7. ใบเฉลยแบบทดสอบ

ผังมโนภาพ
(Concept Mapping)

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติกิจกรรมหลักและกิจกรรมเลือก

หน่วยที่ 1

พื้นฐานการอ่าน

ความมุ่งหมายทั่วไป

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแยกประโยคใจความสำคัญออกจากข้อความที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถแยกประโยคขยายใจความสำคัญในแต่ละประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองได้
3. นักเรียนสามารถสรุปการอ่านจับใจความสำคัญได้

เนื้อเรื่อง

พื้นฐานการอ่าน → การอ่านจับใจความสำคัญ

หน่วยที่ 1

ใบความรู้ที่ 1 เรื่องพื้นฐานการอ่าน

ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดในใบความรู้ที่ 1 ต่อไปนี้

การอ่านมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์ทำให้รู้รอบ รู้ลึกและรู้ทันเหตุการณ์ เป็นรากฐานสำคัญในการศึกษา อ่านแล้วต้องรู้จักคิดพิจารณาว่า ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างมี วิจารณ์ญาณก็ขึ้นอยู่กับทักษะของผู้อ่านต้องมีพื้นฐานด้านการอ่านที่สามารถจับความในสารนั้นได้ ถูกต้องชัดเจนเพียงใด

ในการอ่าน จึงต้องคัดรายละเอียดปลีกย่อยที่ผู้เขียนเสริมเข้ามาด้วยจุดประสงค์ต่าง ๆ ให้หมดไป ผู้อ่านจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่าน อ่านสารบัญหรือเรื่องราวอย่างคร่าว ๆ เพื่อให้ทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ตั้งคำถามในใจจากเรื่องที่อ่านว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร การที่รู้ว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร พิจารณาความคิดสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่ผู้เขียน ต้องการเสนอให้ผู้อ่านได้สาระสำคัญอย่างครบถ้วน

ตัวอย่าง

เมื่อข้าพเจ้าลงมือดำเนินการธุรกิจทุกครั้ง แม้ได้พิจารณาเส้นทางอย่างถ่องแท้จนสุด ความสามารถแล้วก็ตาม ข้าพเจ้าจะเตรียมเส้นทางไว้อีกด้านหนึ่งเสมอเมื่อธุรกิจนั้นมียอดล้มเหลว เราก็พอจะมีโครงการอีกอันหนึ่งรองรับไว้ได้ คนเรามีหกล้มได้แต่ล้มก็ไม่ควรจะล้มทั้งตัว

ตีความได้ว่า คือ ความไม่ประมาท → โดยพิจารณาได้จาก

..... ข้าพเจ้าจะต้องเตรียมลู่วางเอาไว้อีกด้านหนึ่งเสมอ

ผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญได้ง่ายขึ้นด้วยการอ่านย่อหน้าของการเริ่มเรื่องใหม่แต่ละครั้ง ในแต่ละย่อหน้า จะประกอบด้วยประโยคหลาย ๆ ประโยค ได้แก่

ประโยค → ประโยคใจความสำคัญ
ประโยคขยายใจความสำคัญ

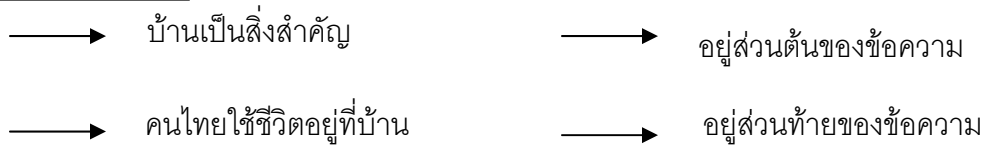
ประโยคใจความสำคัญ

จะเป็นประโยคหลักของแต่ละย่อหน้า เป็นประโยคที่แสดงสาระสำคัญของข้อความนั้น ๆ ซึ่งจะมีประโยคใจความสำคัญเพียงประโยคเดียวอาจจะอยู่ในส่วนต้น หรือส่วนท้ายของย่อหน้าก็ได้ บางครั้งผู้เขียนจะขึ้นต้นย่อหน้าด้วยประโยคใจความสำคัญ แล้วขยายความลงในตอนท้ายเป็นสรุปอีกครั้งหนึ่งเพื่อย้ำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตัวอย่าง

คนไทยนั้นถือว่าบ้านเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิต ตั้งแต่เกิดไปจนตายเพราะคนไทยโบราณนั้นใช้บ้านเป็นที่เกิด การคลอดลูกจะทำกันที่บ้าน โดยมีหมอฟันบ้านที่เรียกว่าหมอตำแยเป็นผู้ทำคลอดมิได้ใช้โรงพยาบาลอย่างในปัจจุบันและในที่สุดของชีวิตเมื่อมีการตายเกิดขึ้นคนไทยก็เก็บศพของผู้ตายไว้ที่บ้าน ก่อนที่จะทำพิธีเผา การทำบุญสวดให้ผู้ตายที่บ้านถือเป็นการใกล้ชิดกับผู้ตายเราเห็นได้ว่าคนไทยใช้ชีวิตอยู่กับบ้านตลอดเวลา

ประโยชน์ใจความ

ตัวอย่าง

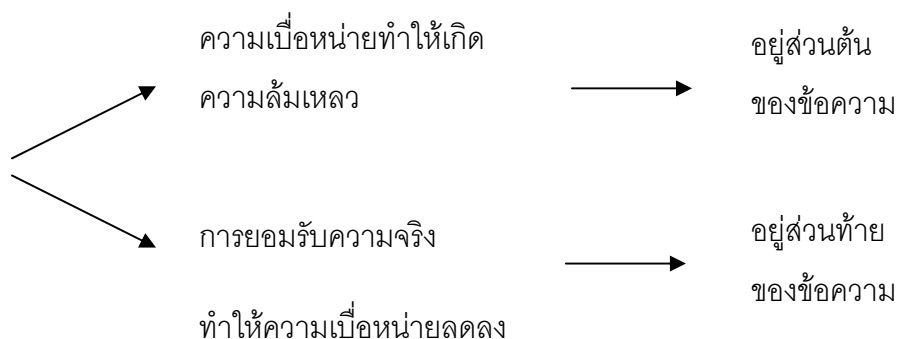
ความเบื่อหน่ายทั้งหลายจะเป็นตัวการอย่างหนึ่งที่ทำให้เกิดความล้มเหลวในชีวิตได้ ถ้า
วัยรุ่นไม่รู้จักประเมินตัวเอง

เมื่อเกิดความเบื่อขึ้นมา เราควรถามตัวเองว่าสิ่งที่เราต้องการนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ไหม เป็น
ความจริงไหม หรือมันสูงเกินไปไหม เราฝันมากเกินไปหรือเปล่า

ต้องหัดเตือนตัวเองและหัดรับให้ได้ว่าสิ่งที่เราต้องการจริง ๆ นั้นควรจะอยู่บนพื้นฐานของ
ความเป็นไปได้ เป็นวิทยาศาสตร์ และมีเหตุผลไม่ใช่สิ่งเพ้อฝัน พอไม่ได้ก็จะโกรธด้วย เบื่อด้วย เหน็ด
ด้วย เพราะอยากได้แต่ไม่ได้

เราควรหยุดคิดว่า สิ่งที่เราต้องการนั้นฝันไปหรือเปล่า ลดมันลงเสียบ้าง อยู่กับความจริงเสีย
บ้าง พอลดอย่างนี้ได้ ความเบื่อหน่ายมันก็ลดลง

ประโยชน์ ใจความ สำคัญ

ตัวอย่าง

เรียนรู้จากบัวที่บ้านแบ่ง	ซึมซับรู้ตื้นรู้คุณค่า
บัวงาม ใ้งาน รู้ศรัทธา	เติบโตกล้ารักเหงาก็ยังมี
ดอกบัวชูต้นให้คนชื่น	พ้นวันผ่านคืนสมศักดิ์ศรี
เป็นคนชูตนเป็นคนดี	แล้วลืมหินมาหรือเปล่าเหง้าของตน
	(กฤตยา เรวัต)

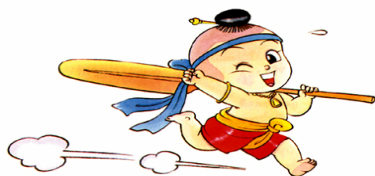
ประโยคใจความสำคัญ

เป็นคนชูตนเป็นคนดี แล้วลืมหินมาหรือเปล่าเหง้าของตน

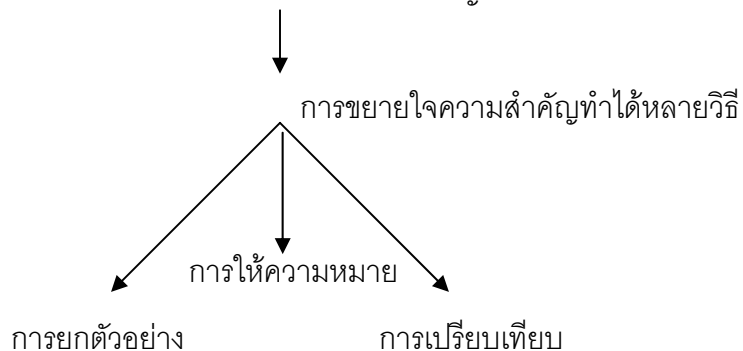
อยู่ส่วนท้ายของบทกลอน

การวางกรอบประโยคใจความสำคัญอยู่กลางย่อหน้าไม่เป็นที่นิยมนัก เพราะอ่านอาจจับใจความไม่ชัดเจน และการเขียนข้อความก็ยากใจความจะวกวนซ้ำซ้อน

ประโยคขยายใจความ

คือประโยคที่เสริมประโยคใจความสำคัญให้เด่นชัดขึ้น

การให้นิยาม

เป็นการอธิบายคำคำหนึ่งด้วยข้อความใหม่ ให้มีความหมายเท่ากัน

ตัวอย่าง

เพราะกลีบบาง สีสวย ความหอมหวาน กับหนามที่แหลมคม กุหลาบจึงเป็นราชินีแห่งดอกไม้ที่
สวยสง่า อยู่ท่ามกลางดอกไม้มานานาพันธุ์

ข้อความนี้การให้ความหมาย จำกัดชัดเจนที่ กุหลาบเป็นราชินีแห่งดอกไม้

การใช้ตัวอย่าง

ผู้เขียน จะมีจุดประสงค์ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจความชัดเจนยิ่งขึ้นใช้ถ้อยคำชุดใหม่ที่ยาวกว่าแต่มีการ
ขยายความมากกว่า

ตัวอย่าง

ดิฉันชื่นชมหญิงสาวผู้นี้ นาทาลี เกโบวา เธอสวยด้วยรูปสมบัติ เธอสง่าด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เธอมีเสน่ห์ ด้วยความเฉลียวฉลาดและไหวพริบอันแหลมคมเธอจึงเป็นขวัญใจของคนทั้งโลกได้ใน ปี 2005

ข้อความนี้มีการขยายประโยค ด้วยการยกตัวอย่าง เธอสวยด้วย.....เธอสง่าด้วย.....เธอมีเสน่ห์

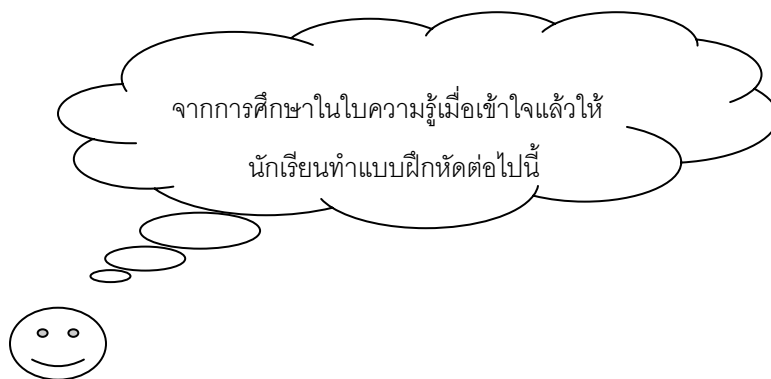
การใช้คำเปรียบเทียบ เพื่อให้เห็นความเด่นชัดของสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง มักจะใช้คำเปรียบเป็น ดัง ประดุจ เช่น เหมือน ราวกับ ฯลฯ ให้เป็นที่สังเกต

ตัวอย่าง

เพราะกลีบบาง สีสวย ความหอมหวาน กับหนามที่แหลมคมกุหลาบจึงเป็นราชินีแห่งดอกไม้ที่สวยงาม อยู่ท่ามกลางดอกไม้มานานาพันธุ์ เช่นเดียวกับนาทาลี เกโบวา หญิงสาวผู้นี้ เธอสวยด้วยรูปสมบัติ เธอสง่าด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง เธอมีเสน่ห์ ด้วยความเฉลียวฉลาดและไหวพริบอันแหลมคม เธอจึงเป็นขวัญใจของคนทั้งประเทศได้ในปีนั้น

(“สัมภาษณ์” , แพรวสุดสัปดาห์)

ในที่นี้เปรียบ นาทาลี เกโบวา เช่นเดียวกับ กุหลาบ ราชินีแห่งดอกไม้ กลวิธีต่าง ๆ เหล่านี้อาจอาจเลือกใช้เพียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือตามความเหมาะสม ทั้งนี้ด้วยจุดมุ่งหมายเดียวกันคือความเข้าใจของผู้อ่านและผู้ฟัง

แบบฝึกหัดที่ 1 เรื่องพื้นฐานการอ่าน – การอ่านจับความ

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดแล้วจับใจความโดยตอบคำถามให้ถูกต้อง

เรามักจะเห็นลิงกินอาหารอย่างตะกละตะกลามแต่ที่จริงแล้วมันไม่ได้กลืนอาหารลงกระเพาะทั้งหมดแต่เก็บไว้ที่กระพุ้งแก้มชั่วคราวเมื่อยามที่ท้องว่าง หรือหิวอีกมันจะค่อยๆ เอาออกมาเคี้ยวให้ละเอียดและกลืนอย่างช้าๆ ดังนั้น เรื่อง โรคกระเพาะอาหารจึงไม่ใช่อันตรายสำหรับลิง

ใคร / อะไร	
↓	
ที่ไหน	
↓	
อย่างไร	
↓	
เพื่ออะไร	

แบบฝึกหัดที่ 2 ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วลอกข้อความที่เป็น
ประโยคใจความสำคัญ เติมลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ศิลปวัฒนธรรมในบ้านเมืองของเรา
มักจะสอดคล้องกับการดำเนิน
ชีวิตประจำวันตัวอย่างเช่น บางคนชอบปลูก
ไม้ดอกไม้ผล เมื่อเกิดดอกออกผลก็จะชื่นใจ
เกิดความคิดที่จะนำผลไม้มาประดิษฐ์สลัก
เสลาลวดลายแล้วจัดวางตกแต่งในภาชนะ
ที่มองดูแปลกตาน่ารับประทาน ลวดลาย
ต่างๆ เหล่านี้ก็เกิดจากการตัด ผ่า ปอก
คว้าน แกะสลักจนงดงาม หากเป็นไม้ดอกไม้
นำมาผูกมัดเป็นพุ่ม ช่อหรือเสียบ บั๊กแจกัน
ตามแต่จะเห็นงามวิถีชีวิตของชาวไทยกับ
งานศิลปะจึงมักแยกจากกันไม่ออก

.....
.....
.....
.....
.....

เขียนตอบในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

แบบฝึกหัดที่ 3 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้แล้วหาประโยคใจความสำคัญ โดยนำ
หมายเลขหน้าประโยค เดิมลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ก.

1. ในร่างกายมนุษย์มีกระดูกอยู่ 206 ชิ้น 2. กระดูกต้นขาหรือขาอ่อน จะเป็นกระดูก
ชิ้นที่ยาวที่สุด 3. ประมาณกันว่ากระดูกขาอ่อนของแต่ละคนจะยาว 27.5 % ของ
ความสูงของแต่ละคน 4. คนที่สูง 180 เซนติเมตร กระดูกขาอ่อนจะยาวประมาณ
นิ้ว

ข.

1. มัมมี่คือร่างกายที่ไม่เน่าเปื่อยแต่แห้งไป 2. ในสมัยอียิปต์ยุคโบราณการทำมัมมี่ถือ
เป็นงานที่สำคัญยิ่ง 3. ชาวอียิปต์ยุคโบราณเชื่อว่าวิญญาณเป็นตัวละครสำคัญที่ทำให้
คนเรามีชีวิตอยู่ได้ 4. เมื่อคนตายแสดงว่าวิญญาณออกจากร่างแต่ถ้าเก็บรักษาร่างไว้
อย่างดีวิญญาณนั้นก็กลับสู่ร่างได้อีก 5. คนนั้นก็จะฟื้นขึ้นมาได้ เสมือนเป็นการนอน
หลับไปชั่วคราว

ค.

1. ตั้งแต่มนุษย์ยังอยู่ในยุคหินและใช้หินเป็นอาวุธมนุษย์ก็เล่นดนตรีเป็นแล้ว 2. เครื่อง
ดนตรีที่ใช้คือท่อนกระดูกกลวงใช้เป่าแบบขลุ่ย 3. คัมภีร์ไบเบิลของศาสนาคริสต์ได้เล่า
ถึงชาวฮิวว่าใช้ขลุ่ยเป่าประกอบพิธีทางศาสนา 4. ขลุ่ยจึงนับได้ว่าเป็นเครื่องดนตรีที่
เก่าแก่ที่สุดของมนุษย์

ง.

1. มีการวิเคราะห์แล้วว่าสารเคมีที่กำลังวัชพืชทำให้เกิดการตกค้างในสิ่งแวดล้อมมาก
ทำให้อันตรายต่อสุขภาพเกิดการเจ็บป่วย 2. สถิติที่พบว่ามีผู้ป่วยถึง 10.35 :
ประชากรแสนคน 3. จังหวัดกำแพงเพชรพบว่ามีผู้ป่วยมากที่สุดรองลงมาก็คือนครปฐม
4. และได้พบผู้ป่วยเสียชีวิตจากโรคมะเร็งมากที่สุดคือนครศรีธรรมราช 5. จาก
ตัวเลขพบการนำเข้าสารเคมีกำจัดวัชพืชมีมากขึ้นทุกปีระหว่างปี 2538 ถึง 2542 มี
อัตราเพิ่มจากเดิมถึง 90% ซึ่งเป็นอัตราเพิ่มจากเดิมเกือบเท่าตัวเลยทีเดียว

แบบฝึกหัดที่ 4

พ่อแม่แก่เฒ่า

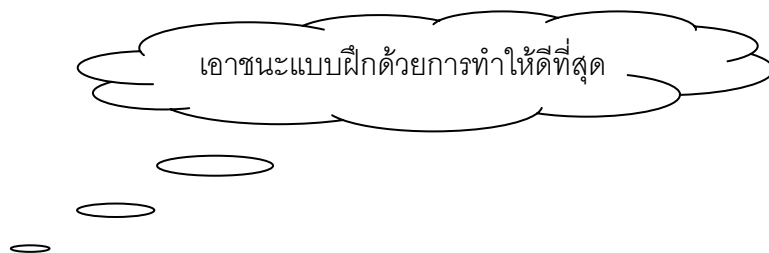
พ่อแม่ก็แก่เฒ่า	จำจากเจ้าไม่อยู่นาน
จะพบจะพ้องพาน	เพียงเสี้ยววารของคืนวัน
ใจจริงไม่อยากจะจาก	เพราะยังอยากเห็นลูกหลาน
แต่ซีพมิตนทาน	ยอมร้าวรานสลายไป
ขอเถิดถ้าสงสาร	อย่ากล่าวขานให้ซ้ำใจ
คนแก่ชะแรวัย	คิดเผลโฉมเป็นแน่นอน
ไม่รักก็ไม่ว่า	เพียงเมตตาช่วยอาทร
ให้กินและให้นอน	คลายทุกข์ผ่อนพอสุขใจ
เมื่อยามเจ้าโกรธซึ่ง	ให้นึกถึงเมื่อเยาว์วัย
ร้องไห้ยามป่วยไข้	ได้ใครเล่าเฝ้าปลอบโยน
เฝ้าเลี้ยงจนโตใหญ่	แม้เหนื่อยกายก็ยอมทน
หวังเพียงจะได้ยล	เติบโตจนสง่างาม
ขอโทษถ้าทำผิด	ขอให้คิดคิดทุกทุกยาม
ใจแท้มีแต่ความ	หวังติดตามช่วยอวยชัย
ต้นไม้ที่ใกล้ฝั่ง	มีหรือหวังอยู่นานได้
วันหนึ่งคงล้มไป	ทิ้งฝั่งไว้ให้วังเวง

(อ. สุนทรเกตุ)

ให้นักเรียนอ่านกาพย์ยานี 11 เรื่อง พ่อแม่แก่เฒ่า แล้วตอบคำถามท้ายเรื่อง

1. สรุปใจความสำคัญของเรื่องคือ.....
2. ผู้เขียนเปรียบเทียบพ่อแม่ที่แก่เฒ่ากับสิ่งใด.....
3. เหตุผลใดที่พ่อแม่จึงไม่อยากยากจน
4. ผู้แต่งต้องการสื่อสารอะไร
5. “เจ้าโกรธซึ่ง” หมายถึงใคร

แบบฝึกที่ 5

1. เพื่อมาปรึกษาเรา เมื่อเขาต้องการรับฟังปัญหาของพวกเขา แต่คนที่จะแก้ปัญหามาของเขาได้ดี ที่สุดน่าจะเป็นตัวของเขาเอง คนเราควรมองปัญหาทุกปัญหาอย่างรู้เท่าทัน ว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ และจบลงได้ เราจะได้คำตอบที่ชัดเจนขึ้นว่าทุกปัญหาย่อมมีทางออกเสมอ

ข้อใดแสดงแนวคิดแตกต่างไปจากข้ออื่น

- ก. รู้ได้ไม่เหมาะแม่น รู้จัก ตนเอง
- ข. ชั่งตนก่อนจึงกล้า ชั่งคน อื่นนา
- ค. รู้ค่าของตนแล้ว รู้จักค่าคน
- ง. รู้หมดเว้นแต่ ตัวกู นันแล

2. ความรักทำให้เกิดความสุข ความรักควรเริ่มต้นจากรักตนเองให้มาก่อนแล้วจึงรักคนอื่น ความดีทำให้ความรักและความสุขอยู่กับเรานาน การทำดีต่อคนรักและชักชวนคนที่เรารักทำความดีต่อคนอื่น ๆ ด้วยทำให้ลืมหินคิดถึงแต่ตนเอง หรือคิดจับผิดกันเอง ซึ่งจะก่อให้เกิดความทุกข์

คำในข้อใดมีคุณค่ามากที่สุด

- ก. ความรัก
- ข. ความสุข
- ค. ความดี
- ง. ความทุกข์

3. ดีสบายใจ อยู่ถิ่นไหนก็ไม่หวั่น
ปลอดทุกข์มีสุขพลัน ด้วยผลดีที่ตอบแทน
ผลดีมีเบื้องต้น ใจกายตนเป็นสุขแทน
ไม่กังวลไม่ขุ่นเค้น ไม่ติดแน่นกับอบาย

บทร้อยกรองนี้ให้ข้อคิดใด

- ก. การทำความดี
- ข. การสร้างความสุข
- ค. การแก้ปัญหาความกังวล
- ง. การปลดปล่อยความทุกข์

4. สมัยที่แม่ยังเป็นเด็กคุณยายไม่ให้ตักข้าวมากจนกินไม่หมด เวลากินข้าวห้ามทำหากลและต้องกินข้าวจนหมด ถ้าทำข้าวหากลจะถูกว่า “ทำนาด้วยช้างหรือ” หากกินไม่หมดจะถูกว่า “กินเฟือหมา” เขาวัดความเป็นผู้ดีตรงกิริยามารยาทในการกิน ไม่ใช่วัดที่ปริมาณอาหารที่เหลือในจานทั้ง ๆ ที่อาหารการกินสมัยก่อนไม่แพงเท่าสมัยนี้

ข้อใดเป็นแนวคิดสำคัญ

- ก. ผู้ดีต้องมีมารยาทในการกิน
- ข. การกินอาหารเป็นเรื่องใหญ่
- ค. การกินอาหารไม่ควรกินเหลือ เพราะอาหารแพง
- ง. การกินอาหารเป็นเรื่องธรรมดา

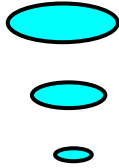
5. “ช่องจำหน่ายตั๋วรถเที่ยวสุดท้ายที่สถานีขนส่งสายเหนือมีแถวยาวเหยียดของผู้โดยสารที่ทุกคนใจจดจ่อภาวนาตรงกันขอให้ตนได้เขยิบเข้าไปที่ซื้อตั๋วเร็ว ๆ”

ในที่สุดเหตุการณ์นี้จะเป็นอย่าง

- ก. ผู้โดยสารทุกคนภาวนาน้อยลง
- ข. ผู้โดยสารทุกคนได้ตั๋ว
- ค. ผู้โดยสารทุกคนรีบเข้าแถวใหม่
- ง. มีจำนวนผู้โดยสารน้อยลง

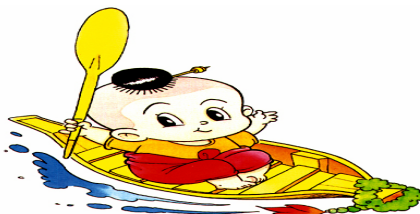

หน่วยที่ 2

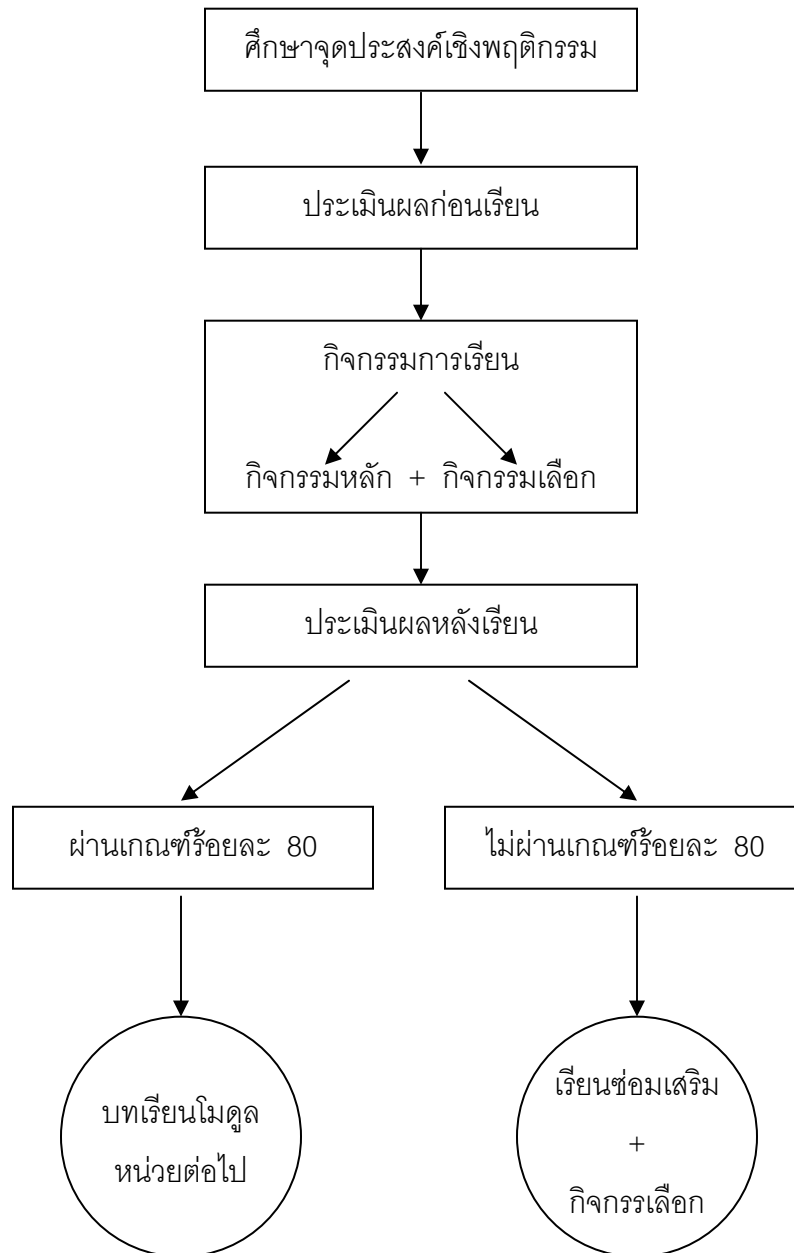
เรื่อง

การสำรวจความหมาย

เอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูล
เรื่อง การสำรวจความหมาย

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการเรียนรู้แต่ละหน่วย

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การสำรวจความหมายเป็นการนำความหมายของคำ ข้อความและประโยคต่างๆ มาเรียบเรียงใหม่ เพื่อให้เข้าใจง่ายขึ้น โดยคงเนื้อหาและสาระสำคัญของเรื่องไว้อย่างครบถ้วน

ความรู้พื้นฐาน

จากการเรียนรู้และพัฒนาการทางสมรรถภาพ การอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 (ม. 1- ม. 3)

คู่มือนักเรียน
เอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูล หน่วยที่ 2
เรื่อง การสำรวจความหมาย

1. โมดูลหน่วยที่ 2 เรื่องการสำรวจความหมาย จำนวน 10 ข้อ แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยที่ครูแจกให้
2. ศึกษาจุดประสงค์แต่ละตอนให้เข้าใจ
3. รับเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 2 จากนักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนก่อนเรียนบทเรียนครู
4. กิจกรรมหลักคือกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนต้องทำในเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลแต่ละตอน
5. กิจกรรมเลือก คือ กิจกรรมที่มีไว้สำหรับนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเลือกที่กำหนดให้
6. ศึกษากิจกรรมหลัก เรื่อง การสำรวจความหมาย
7. รับกระดาษเขียนตอบแบบฝึกหน่วยที่ 2 จากครูเพื่อทำแบบฝึก
8. รับกระดาษใบเฉลยแบบฝึก จากครูมาตรวจเอง
9. นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนหลังเรียนโมดูล หน่วยที่ 2 จำนวน 10 ข้อเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
10. นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ 80 สามารถเรียนบทเรียนโมดูลต่อไปได้ แต่ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ 80 นักเรียนต้องเรียนซ่อมเสริม
11. การเรียนซ่อมเสริม โดยนักเรียนต้องศึกษากิจกรรมเลือกและทำแบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนอีกครั้งจนกว่าจะผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
12. นักเรียนจัดเก็บเอกสารและสื่อการสอนบทเรียนโมดูลทุกหน่วยให้เรียบร้อย
13. ถ้านักเรียนมีข้อสงสัยไม่เข้าใจสิ่งใด ๆ ให้ปรึกษาขอคำแนะนำจากครูผู้สอน

โครงสร้างเอกสารประกอบการเรียน บทเรียนโมดูล หน่วยที่ 2 การสำรวจความหมาย

ความมุ่งหมายทั่วไป

นักเรียนสามารถอ่านแปลความจากวรรณกรรมต่าง ๆ ได้ถูกต้อง

ขอบข่ายเนื้อหาวิชา

บทเรียนโมดูลเรื่อง การสำรวจความหมาย

ประกอบด้วย

- ความหมายของคำ, ข้อความ, ประโยค
- ความหมายพื้นฐาน, ความหมายโดยนัย
- ไวยากรณ์,
- ความหมายของพฤติกรรม, เหตุการณ์

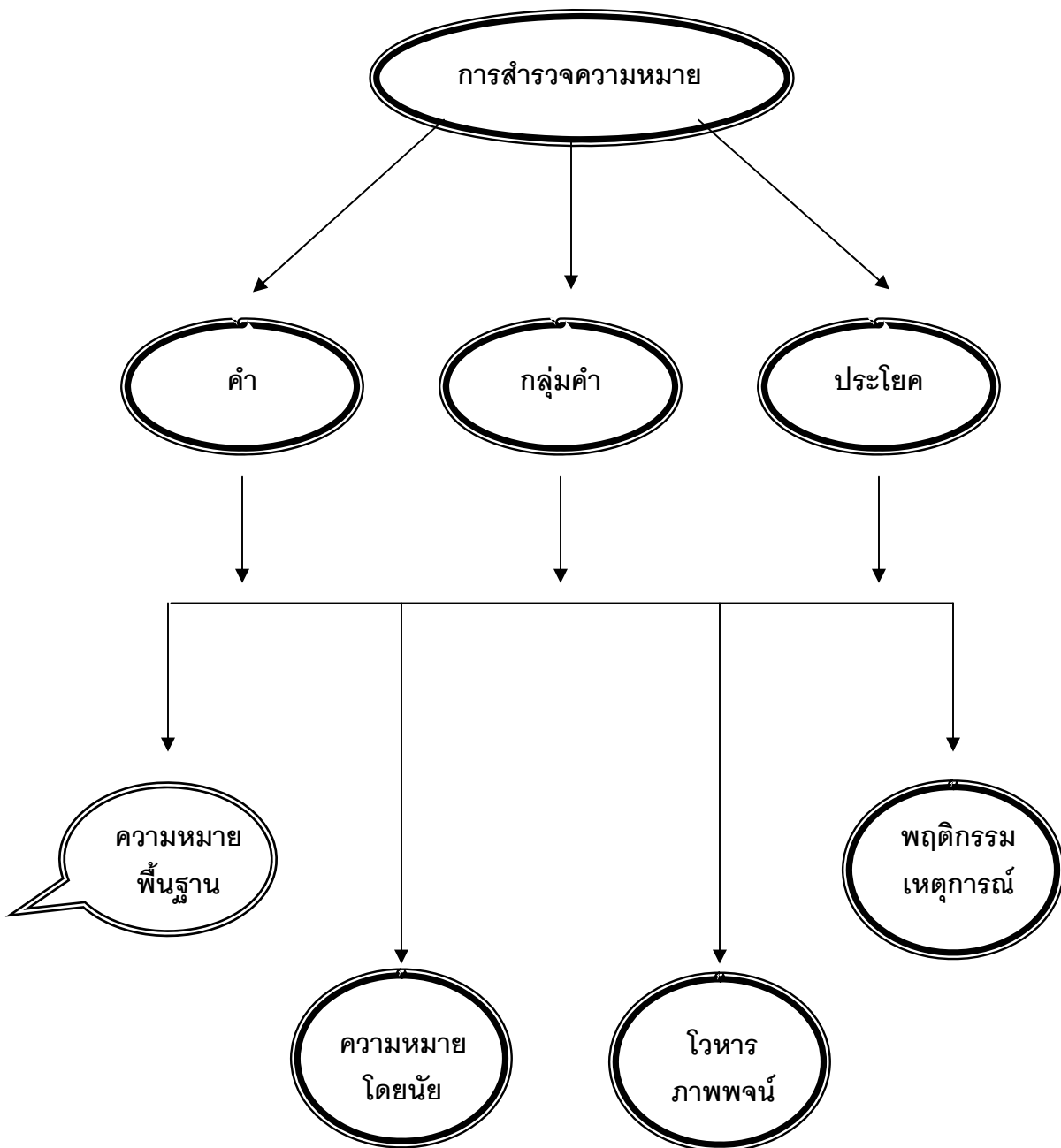
สื่อการเรียนการสอน

1. บทเรียนโมดูลเรื่อง การสำรวจความหมาย 1 ชุด
2. กิจกรรมเลือกที่ 3.4
3. ใบเฉลยกิจกรรม
4. กระดาษคำตอบแบบฝึก แต่ละตอน
5. ใบเฉลยแบบฝึก
6. แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนประจำหน่วย
7. ใบเฉลยแบบทดสอบ

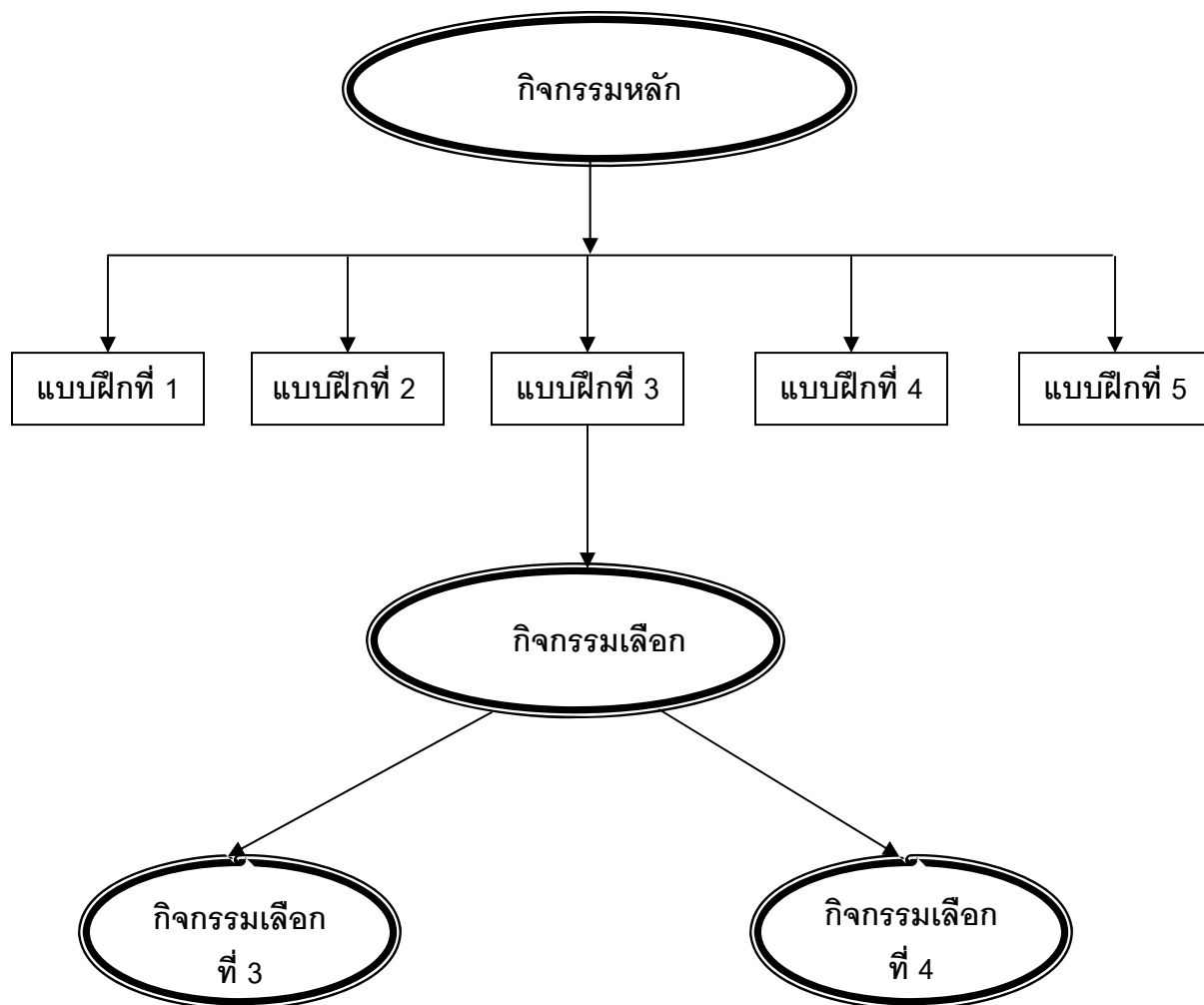

ผังมโนภาพ

(Concept Mapping)

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติกิจกรรมหลักและกิจกรรมเลือก

หน่วยที่ 2

การสำรวจความหมาย

ความมุ่งหมายทั่วไป

นักเรียนสามารถอ่านแปลความจากวรรณกรรมต่าง ๆ ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำ ข้อความ ประโยคจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถจำแนกคำตามความหมายพื้นฐานและความหมายโดยนัยได้
3. จำแนกถ้อยคำ สำนวน โวหาร ภาพพจน์ที่ปรากฏในข้อความต่าง ๆ
4. นักเรียนสามารถบ่งชี้ข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

การสำรวจความหมาย

หน่วยที่ 2

ใบความรู้ที่ 2 การสำรวจความหมาย

กิจกรรมหลัก ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดในใบความรู้ที่ 2 ต่อไปนี้

= = = = =

การศึกษาความคิดของผู้เขียน จากวรรณกรรมที่ปรากฏช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจความคิดของยุคสมัย ทั้งนี้เพราะผู้เขียนเป็นส่วนหนึ่งของสังคมสามารถถ่วงถ่วงความคิด หยั่งเห็นความเป็นไปผ่านศิลปะในการใช้ภาษาของตน มีความรับผิดชอบ ส่งผลให้งานเขียนของเขามีอิทธิพลต่อผู้อ่าน ผู้อ่านจึงได้รับภาพสะท้อนกลับจากถ้อยคำที่ผ่านการถ่วงถ่วงเลือกสรรของผู้เขียน เพื่อเสนอความรู้ ความคิด จินตนาการ ประสบการณ์ของเขา การจะเข้าใจความหมายของถ้อยคำจึงมีความสำคัญยิ่ง

การพิจารณาความหมายของคำในขั้นนี้จึงไม่ใช่การแปลความหมายของคำตามรูปศัพท์ที่ปรากฏ เพราะคำแต่ละคำมีหลายความหมาย หลายนัย ที่อาจทำให้ผู้เขียนและผู้อ่านมีความเข้าใจไม่ตรงกัน จึงควรพิจารณาดังต่อไปนี้

ความหมายของคำ กลุ่มคำ ผู้อ่านต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ การจำแนกชนิดของคำศัพท์ การอ่านออกเสียง การเข้าใจความหมายซึ่งเป็นทักษะขั้นพื้นฐานที่ผู้อ่านต้องรับรู้ได้ว่าถ้อยคำเหล่านั้นมีความหมายอย่างไร เป็นการให้ความหมายพื้นฐานตรงตามคำ หรือข้อความนั้น ๆ

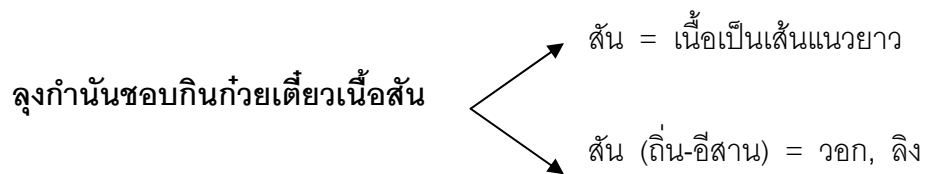
ตัวอย่าง น้ำตา หมายถึง น้ำที่ไหลออกจากนัยน์ตาเท่านั้น มิได้หมายถึงความรู้สึกอื่นใด

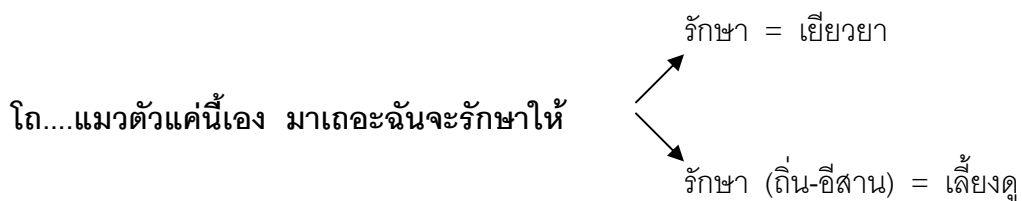
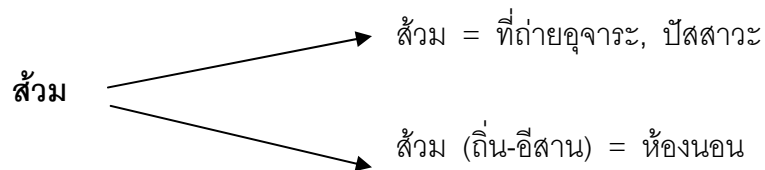
ความหมายหลัก

เป็นความหมายโดยตรงที่แปลตามรูปศัพท์ มักจะระบุความหมายไว้ในพจนานุกรมนิยมใช้ในงานเขียนประเภทวิชาการและการให้ความหมายสิ่งต่าง ๆ ที่ตรงตัว แต่ในบางครั้งคำ ๆ เดียวกันก็อาจมีความหมายที่แตกต่างกันไปบ้างตามท้องถิ่น จึงควรพิจารณาให้รอบคอบ

ตัวอย่าง

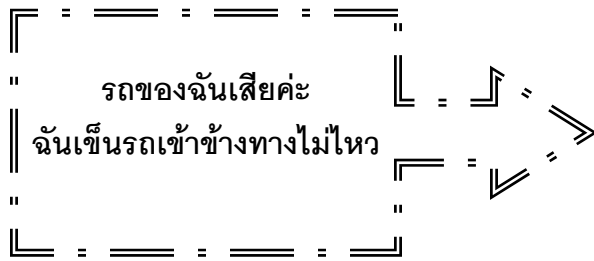

ฝนตกพำ ๆ อากาศเย็นอย่างนี้ได้สักทีบจะไม่ลืมพระคุณ
หนุ่มน้อยรำพึงพลางหวนคิดถึงห้องส้วม

ในบางกรณีเราอาจพบว่า แต่ละประโยคก็ได้มีเพียงความหมายพื้นฐาน บางประโยคโดยความหมายจะมีเจตนาของผู้พูดเข้ามาปนอยู่ด้วย

ตัวอย่าง

พื้นฐาน เป็นการ บอกเล่า

เจตนา เป็นการ ขอร้องให้ช่วย

พื้นฐาน เป็นการ ถาม

เจตนา เป็นการ ตำหนิ

พื้นฐาน เป็นการ ถาม

เจตนา เป็นการ ทักทาย

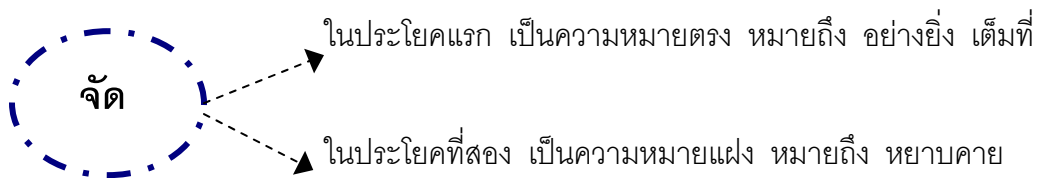

ความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝง

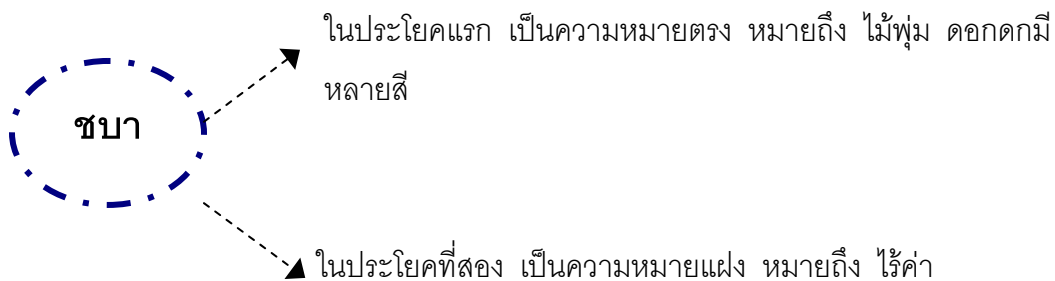
เป็นคำที่มีความหมายไม่ตรงตามรูปคำ มักมีความหมายที่รวมถึงความรู้สึก อารมณ์ ทัศนคติ หรือค่านิยมของผู้เขียนที่มีต่อคำนั้น ๆ คำบางคำมีทั้งความหมายโดยตรงและโดยนัยผู้เขียนมีศิลปะในการใช้คำที่สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการสื่อสาร ผู้อ่านควรวิเคราะห์ความหมายโดยอิงกับบริบทแวดล้อม

ตัวอย่าง

==> กระเพราไก่จานนี้รสเผ็ด**จัด**
==> เด็กหญิงคนนี้ก้าวร้าวปาก**จัด**

==> ชบาข้างรั้ว ออกดอกหลากสีสวยงาม
==> เธอประพฤติตัวอย่างนี้มีค่าเพียงชบาข้างรั้ว

คำที่มีความหมายโดยนัย ในภาษาไทยนั้นมีปรากฏอยู่มากมาย เช่น

หิ้งห้อย	หมายถึง	ความต่ำต้อย
ดวงดาว	"	ความสูง
ยอดหญ้า	"	ความอ่อนไหว
รากหญ้า	"	ความต่ำต้อย, ติดดิน
นางเมรี	"	หญิงขี้เมา
นางวันทอง	"	หญิงหลายใจ
หิน	"	ความแข็ง ยาก ลำบาก
เกลือ	"	ความตระหนี่
นกน้อย	"	ความร่าเริง
ปลาชิว	"	ใจเสาะ

แบบฝึกหัดที่ 1 เรื่อง การสำรวจความหมาย

ให้นักเรียนอธิบายความหมายของประโยคต่อไปนี้ทั้งความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย

1. เวลาว่างของเชมจิรา คือ การอ่านนวนิยายอ่านไม่นานซักเริ่มติด

ความหมายที่ 1

ความหมายที่ 2

2. โครงการนี้ฉันภูมิใจมากเดี๋ยวจะลงไปเสนอ
อาจารย์ฉันอยากให้คุณเห็นด้วย

ความหมายที่ 1

ความหมายที่ 2

3. โอ้โฮ ! ของมัน ๆ อย่างนี้ใครจะไม่ชอบ

ความหมายที่ 1

ความหมายที่ 2

4. ลูกฝนจะหมั่นแม่เหนื่อยเหลือเกิน
หนูน่าจะเห็นใจ

ความหมายที่ 1

ความหมายที่ 2

5. คุณแม่ขามาหน้าบ้านน้อยซีคะ
ใครตามตำรวจมาก็ไม่รู้

ความหมายที่ 1

ความหมายที่ 2

เขียนตอบในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

ความหมายของประโยค

การจะเข้าใจความหมายของประโยคนั้นเราจะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างคำและโครงสร้างหลักของประโยคซึ่งประกอบด้วยภาคประธานและภาคแสดง ถ้าประโยคมีความต่างกันในเรื่องชนิดของคำ หรือความสัมพันธ์ของคำ ความหมายของประโยคก็จะแตกต่างกันไปด้วย

ตัวอย่าง	พี่แกล้งน้อง	➔	พี่อยู่ในฐานะ	➔	ผู้กระทำ
	น้องแกล้งพี่	➔	พี่อยู่ในฐานะ	➔	ผู้ถูกกระทำ

ทั้งสองประโยคไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องคำ
แต่ มีความแตกต่างในเรื่องความสัมพันธ์ของคำ

ตัวอย่าง	คุณแม่ใช้ใครให้ไป	➔	คุณแม่ให้ใครไปใช้
	นักเรียนทุกคนถูกครูดุ	➔	นักเรียนถูกครูดุทุกคน

ทั้งสองประโยคมีโครงสร้างประโยคที่เหมือนกัน แต่ มีความหมายแตกต่างกัน

ตัวอย่าง	แม่ดูลูกที่นอนดึก	↻	↻	แม่ดูลูกเพราะลูกนอนดึก
	แม่ดูลูกคนที่นอนดึก			

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ความหมายของประโยคขึ้นอยู่กับกรเรียงคำเข้าประโยคความสัมพันธ์ของคำในประโยค โครงสร้างของประโยคมีความสำคัญยิ่ง ต้องอาศัยการสังเกตเพื่อให้ได้ใจความตรงกับข้อเท็จจริง

แบบฝึกหัดที่ 2 จงบอกความหมายประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้องตามความหมายพื้นฐานหรือ
ความหมายโดยนัย

ประโยค

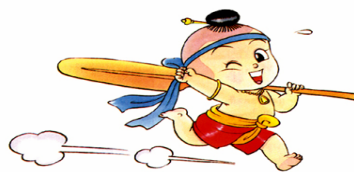
1. กลุ่ม PS. 49 ของเราต้องทำงานอย่างมีแผน
 ความหมายโดยพื้นฐาน
 ความหมายโดยนัย

2. เธออุตส่าห์ทอดสะพานให้ขนาดนี้แล้ว ทำไมไม่เดินล่ะ
 ความหมายโดยพื้นฐาน
 ความหมายโดยนัย

3. มันจะกลัมาล้วงคองูเห่าเหี้ยวรี น้ากลัวจริง
 ความหมายโดยพื้นฐาน
 ความหมายโดยนัย

4. กลุ่มแม่บ้านทัพฟ้าของเราไม่มีแม่ค้าอย่างเธอหรอก
 ความหมายโดยพื้นฐาน
 ความหมายโดยนัย

5. ซีเกมส์ปีนี้คุณกำยำล้มไม่เป็นท่า
 ความหมายโดยพื้นฐาน
 ความหมายโดยนัย

แบบฝึกที่ 3 ให้นักเรียนระบุน้ำเสียง ที่บ่งบอกความรู้สึก อารมณ์ ของผู้เขียนที่มีต่อข้อความต่อไปนี้อย่างสอดคล้องกัน (10 คะแนน)

1.	พระจะไปดาหาปราบข้าศึก ด้วยสงครามในจิตยังติดพัน ไหนพระผ่านฟ้าสัจญาน้อง ไม่นิราศแรมร้างท่ามกลาง น้ำเสียงของผู้พูดคือ	หรือระลึกถึงคู่ตุนาหงัน จึงปิดผนึกพจนานมาลัย จะปกป้องครองความพิสมัย จนบรรลัยมอดม้วยไปด้วยกัน
(อิเหนา)		

2.	อย่าลืมมัวโศกเศร้า เวลาไร้ความปราณี ชีวิตหนึ่งนั้นสั้นนัก หัวใจปรารถนายิ่งสิ่งใด น้ำเสียงของผู้พูดคือ	ไม่นานเจ้าก็เฝ้าเปื่อยเป็นผี เหยียบย่ำทุกชีวีบรรลัย จะมัวชักช้าอยู่ไหน เร่งแสงสว่างให้เกิดสุนทรีย์รมณ์
(อังคาร กัลยาณพงศ์)		

3.	สุดสายใยเนตรที่แม่จะตามไปเล็งแล สุดโสดแล้วที่แม่จะรับทราบ ฟังลำน้ยมืดเสียงที่แม่จะรำเรียกพิโรธร้อง สุดเฝ้าที่เฝ้าที่เฝ้าอย่าง ลงเหยียบดิน ก็สุดสิ้นสุดปัญญา สุดหาสุดหนค้นสุดคิด น้ำเสียงของผู้พูดคือ	
(เวสสันดร ชาดก)		

4.	ขุดรูอยู่ในอากาศ ภูถวิลเกียรตินิยมปริญญา หอบหิ้วหนังสือข้อปัญญาชน ชีวิตหนึ่งหยุดคุดคู้ น้ำเสียงของผู้พูดคือ	ชาญฉลาดสู่รู้ว่าหมูหมา แขวนฝาเรือนให้จิ้งจกดู มาท่องบ่นอยู่ในวังหนู ไม่รับรู้ทิพยรสบทกวี
(อังคาร กัลยาณพงศ์)		

5.	เรื่อยเรื่อยมารอนรอน	ทิพากรจะตกต่ำ
	สนธยามาใกล้ค่ำ	คำนึงหน้าเจ้าตาตรู
	เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง	นกบินเจียงไปทั้งหมู่
	ตัวเดียวมาพลัดคู่	เหมือนพี่ผู้อยู่เดียวดาย
	น้ำเสียงของผู้พูดคือ	
		(กาพย์เห่เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร์)

เขียนตอบในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

เพื่อให้เข้าใจเรื่องของ **น้ำเสียง** ได้ชัดเจนให้นักเรียนลองอ่าน พิจารณาคำที่เป็นน้ำเสียง
ต่อไปนี้แล้วเทียบเคียงกับความหมายที่กำหนดให้

น้ำเสียง

กระตบกระเทียบ
เย้าแหย่
ค่อนขอด
กลางแกลง
ขอร้อง
ชื่นชม
ประชดประชัน
ตัดพ้อ
ถากถาง
ว่าแหว่

ท่าทีและความหมาย

เปรียบเปรย , กล่าวเปรยๆ
พูดกระเช้า รบเร้า
พูดแคะได้ในเรื่องไม่ดี
ไม่แน่ใจ
ขอให้ช่วย
แสดงความยินดี ปลาทบปล้ม
ไม่ชอบใจ , พูดกระตบกระแตก
ต่อว่าด้วยความน้อยใจ
ว่าให้เจ็บใจ
เปลี่ยนใจ

น้ำเสียง

เย้ยหยัน
วิงวอน
สั่งสอน
หยิกแกมหยอก
อดกลั้น
โอ้อวด
ดื้อด้าว
สงสาร
ว่าวุ่น

ความหมาย

ดูหมิ่นทำให้อาย
ร้องขอ อดอดอัน
ชี้แจง บอกให้ทำดี
พูดที่เล่นที่จริง
ระงับใจ
พูดยกตน
ซาบซึ้ง
ห่วงใย เมตตา กรุณา
ลับสน

ฯลฯ

2. การเน้นบรรยากาศของเรื่อง ขึ้นอยู่กับการใช้ถ้อยคำพรรณนา
สิ่งแวดล้อมจะช่วยให้ผู้อ่านสร้างจินตนาการได้กว้างไกลมีบรรยากาศความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง

ตัวอย่าง

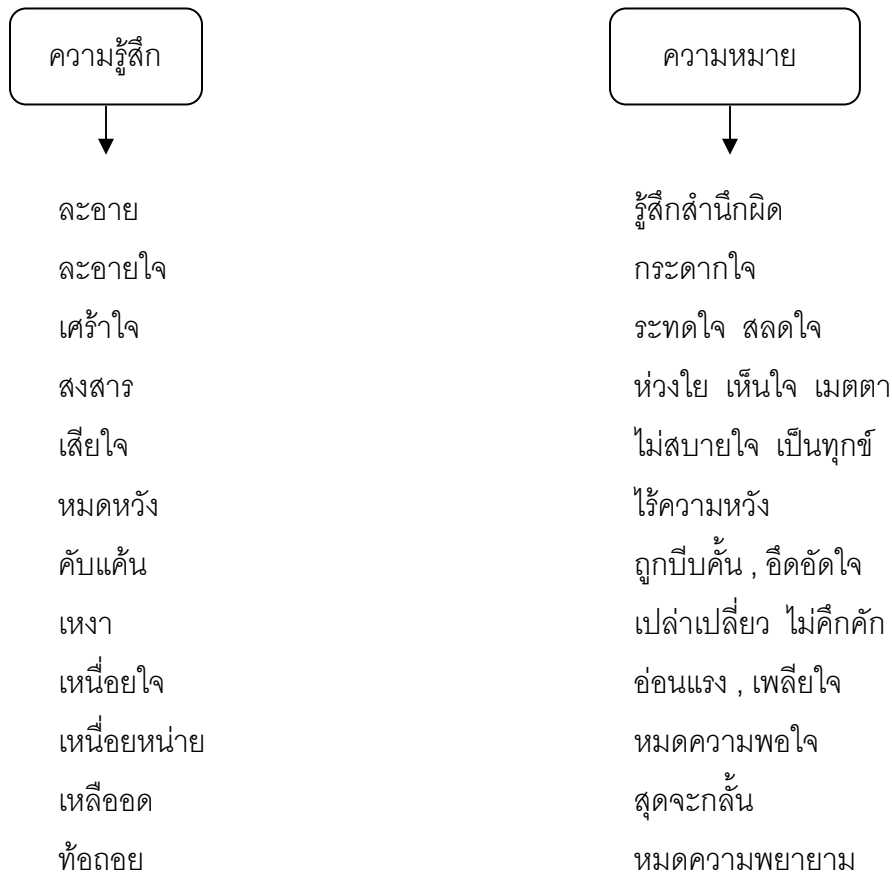
แม่ตัดสินใจคาบลูกออกจากบ้านหลังนั้น แม่คาบลูกข้ามถนนไปที่ละตัว เมื่อแม่คาบพวกพี่ๆ ไป
กองไว้ที่ปากโน้นแล้วแม่ก็ข้ามกลับมารับฉัน ฉันเห็นแม่ยืนแก้มองละล้าละลังอยู่กลางถนน รถคันหนึ่งวิ่งมา
ด้วยความเร็วชนแม่กระเด็นไป แม่ร้องด้วยความเจ็บปวดแม่ไซ้ขีดไซ้เซมาหาฉัน แล้วแม่ก็ฟุบลงตรงหน้า

ตัวอย่าง

ว่าพลางทางชมคนนานก	โฉนผกจับไม้ชิงมี
เบญจวรรณจับวัลย์ชาติ	เหมือนวันพีไกลสามสุตามา
นางนวลจับนางนวลนอน	เหมือนพีแนบนวลสมรจินตหรา
จากพรากจับจากจ้านรจจา	เหมือนจากนางสการะวาตี

(อิเหนา)

จากตัวอย่าง หากผู้อ่านพิจารณาไปตามเนื้อความ ผลกระทบที่กินใจจากความสามารถทางศิลปะในการใช้คำของผู้แต่งจะสามารถสร้างความรู้สึกเห็นภาพที่เกิดขึ้นได้อย่างประทับใจ

ฯลฯ

คงจะเข้าใจมากขึ้นแล้วใช่ไหม? ลองทบทวนด้วยแบบฝึกที่ 4 ดูนะ

แบบฝึกที่ 4 ให้นักเรียนจัดกลุ่มคำที่มีความหมายเดียวกันโดยเรียงน้ำหนักของคำตามระดับความรู้สึกของอารมณ์ (10 คะแนน)

ตัวอย่าง

	ระดับที่ 1	ระดับที่ 2	ระดับที่ 3
ก.	ทะนง	หยิ่ง	ยโส
ข.	หวัง	ไฝ่ฝัน	มุงมั่น
ค.	หลง	รัก	ชอบ
ง.	ติดใจ	พอใจ	สนใจ
จ.	หมกมุ่น	ครุ่นคิด	พะวง
ฉ.	ผิด , ผิดใจ	สะเพร่า	บกพร่อง
ช.	แค้นเคือง	ผิดเคือง	ขัดสน
ซ.	นิสสัย	ความประพฤติ	สันดาน
ฅ.	งมง่าย	สำคัญผิด	พลาด
ญ.	สงสัย	ระแวง	แคลงใจ
ฎ.	เล่ห์กล	อุบาย	ชั้นเชิง
ฏ.	ยื่นกราน	ขัดขืน	ยื่นคำขาด

เขียนตอบในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

คำในภาษาไทยมากมาย ที่บ่งบอกให้รู้ถึงความรู้สึกได้ตามระดับของภาษา เช่น ไม่ชอบ ไม่พอใจ เคืองใจ โกรธ แค้น อาฆาต หากเป็นคนช่างสังเกต พิจารณาการใช้ภาษาของผู้เขียน ก็จะช่วยให้อ่านจับความรู้สึกของผู้เขียนได้ถูกต้อง ชัดเจนขึ้น

น้ำเสียงในลักษณะต่างๆ กันที่ยกมากล่าวให้ทราบนี้ ยังมีอีกมากมาย ผู้อ่านต้องหมั่นฝึกสังเกตเพื่อประโยชน์ในการแปลความทางภาษาให้เข้าใจได้ใกล้เคียงกับความคิดของผู้เขียน การแปลความโดยพิจารณาจากความหมายของคำในนัยต่างๆ ให้มารวมกันเกิดเป็นภาพที่ชัดเจน ผู้อ่านจะได้รสของวรรณกรรมนั้นๆ อย่างลึกซึ้ง ผู้เขียนแต่ละคนมีวิธีการเขียน การใช้คำที่แตกต่างกันไป ผู้เขียนที่มีความสามารถสูงย่อมใช้คำในการสื่อภาษาได้อย่างมีศิลปะ เช่นการใช้คำในรูปของ ภาพพจน์ หรือรูปแบบสัญลักษณ์ ดังนี้

ภาพพจน์ (Figures of Speech) เป็นศิลปะในการใช้คำเพื่อการสื่อความหมายให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน และตรงไปตรงมา

ภาพพจน์หรือคำโวหาร ที่พบได้ในทางคำรามีความหมายเดียวกันซึ่งแบ่งเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1. **อุปมา (simile)** เป็นการเปรียบเทียบกับสิ่งต้องการกล่าวถึง โดยใช้คำเชื่อมได้แก่

ราว	ปาน	ดั่ง	เหมือน	ประดุจ	เฉก	เช่น
เสมอ	เพียง	เพียง	คล้าย	กล	แม่น	เปรียบดุจ
เปรียบปาน	ฉั้่น	ราวกับ	เทียม	ยิ่ง	ฯลฯ	

ตัวอย่าง

เจ้างามเนตรประหนึ่งนัยนาทราย	เจ้างามพักตร์ผ่องเพียงบุหลันฉาย
เจ้างามนาสายดั่งกลขอ	เจ้างามขนงก่งละม้ายคันศรทรง
.....	

ตัวอย่าง

ถึงแม่จะเป็นสัตว์ชั่วร้ายเรื้อนก็จริงแต่แม่ก็มีคุณสมบัติของแม่เหมือนกับสัตว์ทั้งหลายแม่มีความรักความห่วงใยต่อลูกอย่างท่วมท้น...แม่วิ่งกลับไปกลับมาในที่สุดก็ตัดสินใจว่ายข้ามสายน้ำที่เชี่ยวกราก มาหาฉัน

2. **อุปลักษณ์ (Metaphor)** การเป็นการเปรียบเทียบของ 2 สิ่ง ที่มีความแตกต่างกันแต่นำมาเปรียบเหมือนกับเป็นสิ่งเดียวกันโดยใช้ เป็น หรือ คือ เป็นตัวเชื่อม

ตัวอย่าง

หากจะขออะไรกันได้อ่าง	หนึ่งขอให้วางความผาดโผน
สองจงหยิบนัยความอ่อนโยน	สามอย่าเป็นโจรในร่างครู
	(ขรรค์ชัย บุนปาน)

ความรักคุดคุดคือยาพิษ	เติมเจือวันละนิดชีวิตคลั่ง
รักแท้คือยาชูกำลัง	ปรุปรนเสริมสร้างพลังใจ

พ่อหอมเจ้าเข้าค่ายความรัก	แม่ปรุปรนพร้อมสรรพสิ่งสร้างสรรค์
หวังสิ่งเดียวแม่เฝ้าเฝ้าเป็นรางวัล	คือเรือนแก้วมิ่งขวัญอยู่คู่ครอบครัว
	(อุปโลภณ์)

อุปลักษณะในบางครั้งไม่พบคำเชื่อม แต่อาจนำลักษณะเด่น ของสิ่งนั้นๆ มาเป็นตัวเปรียบให้คนอ่านตีความเอง ซึ่งโดยทั่วๆ ไปมักเป็นคำติดปาก ที่นิยมเปรียบกันแพร่หลายมาก่อนแล้ว

ตัวอย่าง

- เมื่อแรกเชื่อว่าเนื้อทับทิมแท้ มาแปรเป็นพลอยหลงไปเสียได้
- “นายคนนี้นะหรือ เอาดีไม่ได้หรือเห็นหน้าก็รู้ว่าเหลือบตัวโต เห็บหมัดเรียกพี่”

เด็กเกี้ยววันะ มันก็น่าสงสารหรือก ตัวมันเองไม่เท่าไรถ้าไม่มีแม่คอยหนุนหลัง ยายไฉนจะแกเลื้อ
เจนสังเวียนเห็นหน้าก็รู้ว่าใส่เกลื้อ

(กฤษณา อโศกสิน)

3. **บุคคลวัต / บุคลาธิษฐาน (Personification)** คือการสมมุติให้สิ่งไม่มีชีวิต สัตว์หรือสิ่งที่เป็นนามธรรมทั้งหลายให้มีกิริยา ความคิดเหมือนมนุษย์เพื่อให้เกิดความรู้สึกประทับใจ สะเทือนใจ

ตัวอย่าง

- ลมหนาวเริ่มล่องมาจากฟ้าแล้ว	พรมจุบเจ้าพระยาโรยฟ้าผัน
คลื่นคลีเกลียวแก้วม้วนกับนวลจันทร์	กระซิบสั่งชานกระเซ็นเป็นลำน้ำ

- อู๊ย ! นี่ฉันซักจะส่งเสียงดังไปแล้ว	ต้นกระถินสะตูดังแล้วหุบปากเงียบ
เมื่อหนูแหวนซักถามก็เพียงแต่ไถยออดไหวไปมา	

(โลกของหนูแหวน)

6. **ปฏิพจน์ (Oxymoron)** คือ การใช้คำที่ไม่สอดคล้องกันหรือขัดแย้งกันมารวมไว้ในข้อความซึ่งดูเหมือนคำนั้นจะขัดแย้งกันแต่ไม่ขัดแย้งกลับช่วยเพิ่มน้ำหนักให้แก่ความหมายของคำแรก เช่น 'ไฟเย็น' 'สันติภาพร้อน' 'ชัยชนะของผู้แพ้' 'สงครามเย็น' 'บาปบริสุทธิ์' เป็นต้น

ตัวอย่าง

- เธอตายเพื่อจะปลุกให้คนตื่น เธอตายเพื่อคนอื่นอีกหมื่นแสน
เธอคือดินก้อนเดียวในดินแดน แต่จะหนักและจะแน่นเต็มแผ่นดิน
(เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)

คำว่าตายและตื่นมีความหมายขัดแย้งกันอยู่ในตัวเอง ตายนั่นคือการยุติไม่รับรู้แต่ตื่นเป็นการเริ่มต้นที่จะรับรู้ “ตายเพื่อจะปลุกให้ตื่น” จึงหมายถึงการยุติชีวิตของเธอเพื่อจะปลุกให้คนอื่นๆ ตื่นจากความไม่รู้ ความเขลา

แบบฝึกที่ 5

ให้นักเรียนนำตัวอักษรหน้าข้อความที่อยู่ในกรอบ ไปเติมในช่องว่างที่กำหนดไว้หน้าข้อ 1-10 ให้ถูกต้อง

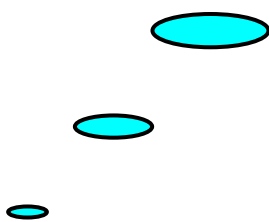
ก. อุปมา ข. อุปลักษณะ ค. บุคคลวัต ง. อติพจน์
จ. สัทพจน์ ฉ. ปฏิบาท ช. สัญลักษณ์

- 1. ถึงตายแล้วเกิดใหม่อีกแสนชาติ ก็ขยาดร่วมพิ่งพงศัวงษา
- 2. เป็นกะลาให้ถือแม่เธอคือขอทาน เป็นบัลลังก์ตระการแม่เธอคือนางพญา
- 3. ดาวกระพริบตาเязเราหรือดาวเอ๋ย
- 4. ไฉนารีนี้อมตะ ภวาระเหือกกาลนานยิ่ง
จะล่องลอยอ้อยอิง เสมือนปลิงเกาะสวรรค์นิรันดร์
- 5. เจ็ดดาบพันชนะขาด ง่างาวฟาดชะดับ
ขยับปีกซ้ายเข้าดา ขยับปีกขวาเข้าแตก
- 6. อ่านหนังสือเรื่องนี้แล้วชุ่มชื้นเหมือนนั่งมองพลุวันน้ำยามลมอำว
- 7. ไม่ซอฮ่อเอียดเปียดอด ลมลอดไต้เลี้ยวเร็วไว
อดแอดแอดอดดยอดไกว แพบใบไต้ลำคลอง
- 8. เธอนี้ม้ามีตจริง ๆ มาแรงแซงโค้ง วิ่งพรวดพรวดเข้าป่าไปเลย
- 9. ประตูที่เปิดออกนั้นราวกับว่ามันกำลังหวนนอน กับอาการ่วงงุนที่ได้รับ
- 10. บ้านหลังใหญ่ดูติดัด ผู้อยู่อาศัยยังคงก่อสงครามเย็น ปีแล้วปีเล่า เด็กน้อยหลายรุ่น
ล้มตามาตุโลก เขาเหล่านั้นคงเป็นบาปบริสุทธิ์

เขียนคำตอบในกระดาษคำตอบที่กำหนดให้

หน่วยที่ 3

เรื่อง
การอ่านตีความ

เอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูล
เรื่อง การอ่านตีความ

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การอ่านตีความ เป็นวิธีอ่านแบบหนึ่ง ที่ผู้อ่าน อ่านข้อความอย่างพินิจพิจารณา เพื่อทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนมีได้บอกให้รู้โดยตรง ผู้อ่านจะต้องใช้ความคิดประมวลเรื่องราว แปลความ ขยายความ เพื่อค้นหาความหมายลึกซึ้งที่ซ่อนเร้นอยู่ในข้อความนั้น เพื่อจะได้เข้าใจความคิด หรือเข้าใจเจตนาของผู้เขียนได้ตรงตามทีผู้เขียนประสงค์จะสื่อสารบอกให้ผู้อ่านได้รู้ด้วย

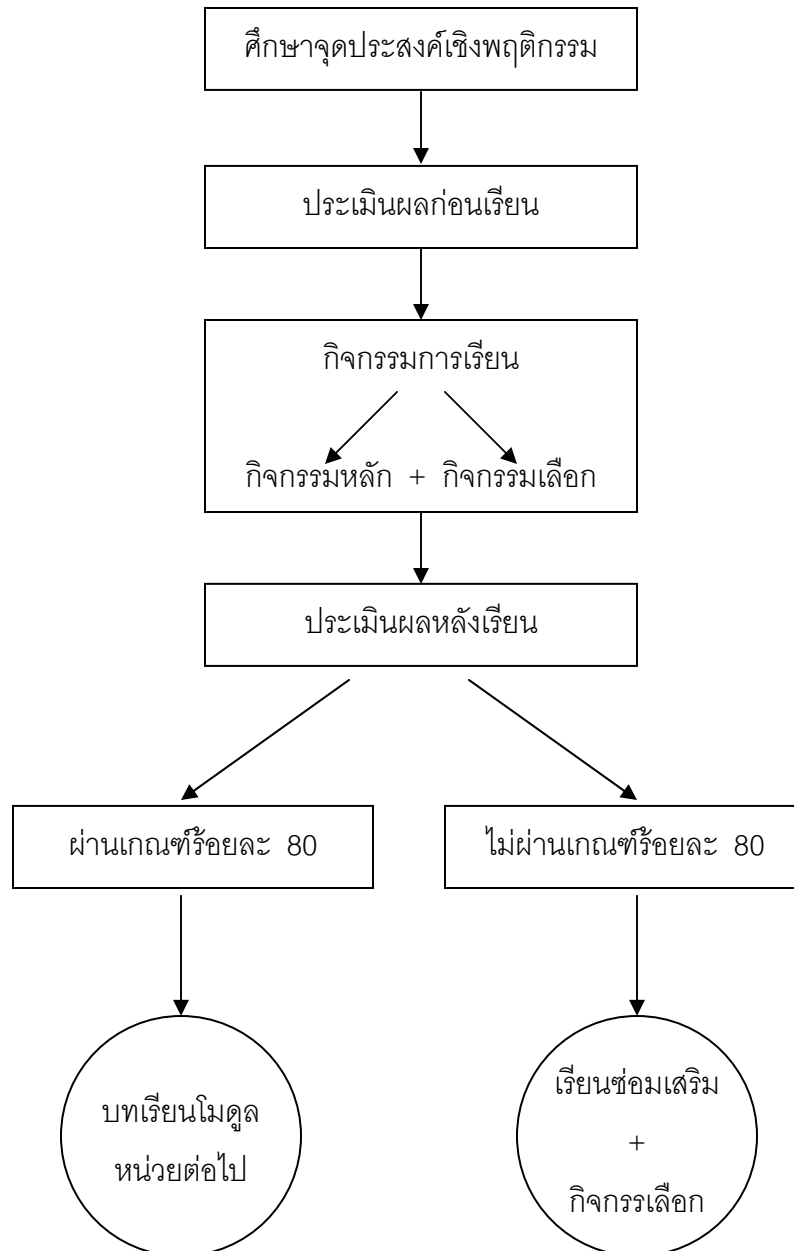
การอ่านตีความเป็นการอ่านที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรองพิจารณา ฉะนั้นการฝึกอ่านตีความ นักเรียนควรอ่านข้อความอย่างละเอียด และใช้ความพินิจพิเคราะห์มากกว่าการอ่านตามปกติธรรมดา

ความรู้พื้นฐาน

จากการเรียนรู้และการพัฒนาการทางสมรรถภาพการอ่านในระดับชั้นมัธยมศึกษาช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – ม.3)

แผนภูมิแสดงขั้นตอนการเรียนรู้แต่ละหน่วย

คู่มือนักเรียน

เอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูล หน่วยที่ 3

เรื่อง การอ่านตีความ

1. นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนก่อนเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 เรื่องการอ่านตีความ จำนวน 10 ข้อ แล้วตรวจคำตอบจากเฉลยที่ครูแจกให้
2. ศึกษาจุดประสงค์แต่ละตอนให้เข้าใจ
3. รับเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 จากครู
4. กิจกรรมหลักคือกิจกรรมที่ทุกคนต้องทำในของเอกสารประกอบการเรียนบทเรียนโมดูลแต่ละตอน
5. กิจกรรมเลือกคือกิจกรรมที่มีไว้สำหรับนักเรียนที่สอบไม่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมเลือกที่กำหนดไว้ให้
6. ศึกษาใบความรู้ เรื่อง การอ่านตีความ
7. รับกระดาษเขียนคำตอบแบบฝึกจากครูเพื่อทำแบบฝึก
8. รับกระดาษใบเฉลยแบบฝึกจากครูมาตรวจเอง
9. นักเรียนทำแบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนหลังเรียนโมดูลหน่วยที่ 3 เรื่องการอ่านตีความ จำนวน 10 ข้อเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
10. นักเรียนผ่านเกณฑ์ประเมินผลร้อยละ 80 สามารถเรียนบทเรียนโมดูลต่อไปได้ แต่ถ้าไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินร้อยละ 80 นักเรียนต้องเรียนซ่อมเสริม
11. การเรียนซ่อมเสริม โดยนักเรียนต้องศึกษากิจกรรมเลือกและทำแบบทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนอีกครั้งจนกว่าจะผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
12. นักเรียนมีข้อสงสัยไม่เข้าใจสิ่งใดๆ ให้ปรึกษาขอคำแนะนำจากครูผู้สอน
13. นักเรียนจัดเก็บเอกสารและสื่อการสอนโมดูลทุกหน่วยให้เรียบร้อย

โครงสร้างเอกสารประกอบการเรียน

บทเรียนโมดูล หน่วยที่ 3

การอ่านตีความ

ความหมายทั่วไป

นักเรียนมีความสามารถในการอ่านตีความ

ขอบข่ายเนื้อหาวิชา

บทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความ

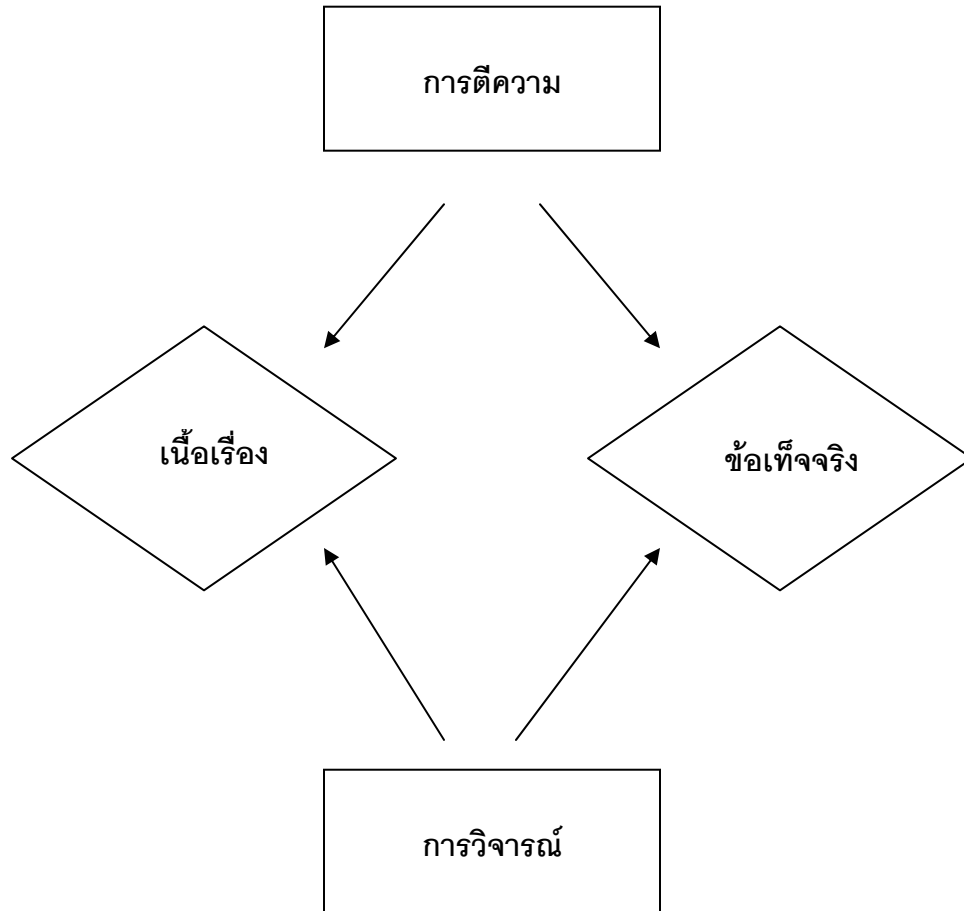
ประกอบด้วย

- การตีความหมายของเรื่อง
- การตีความจากข้อเท็จจริง

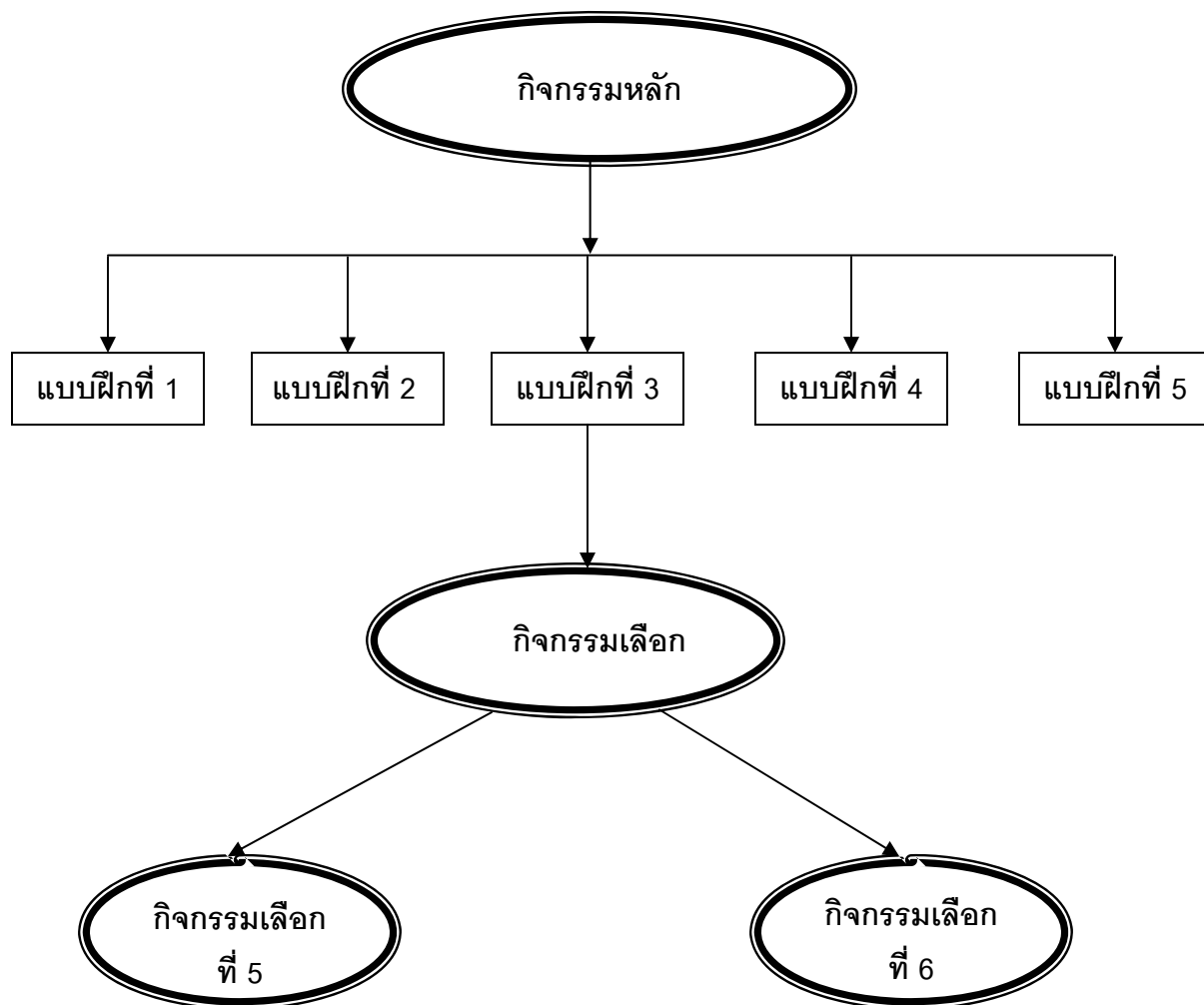
สื่อการเรียนการสอน

1. บทเรียนโมดูลเรื่อง การอ่านตีความ 1 ชุด
2. กิจกรรมเลือกที่ 5 – 6
3. ใบเฉลยกิจกรรม
4. กระดาษคำตอบแบบฝึกแต่ละตอน
5. ใบเฉลยแบบฝึก
6. แบบทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียนประจำหน่วย
7. ใบเฉลยแบบทดสอบ

ผังมโนภาพ (Concept Mapping)

ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติกิจกรรมหลักและกิจกรรมเลือก

หน่วยที่ 3

การอ่านตีความ

ความมุ่งหมายทั่วไป

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านตีความทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถวิเคราะห์แนวคิดสำคัญของผู้เขียนออกจากเนื้อเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถบอกความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ พฤติกรรมของบุคคล โดยอาศัยข้อเท็จจริงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันได้อย่างสมเหตุสมผล
3. นักเรียนสามารถสรุปกระบวนการอ่านตีความได้

เนื้อเรื่อง

- การอ่านตีความ →
- การตีความหมายของเรื่อง
 - การตีความข้อเท็จจริงแบบวิจารณ์

หน่วยที่ 3

เรื่องการอ่านตีความ

กิจกรรมหลัก

ในการศึกษาคุณค่าของวรรณคดีหรือวรรณกรรมใด ๆ จำเป็นต้องอาศัยจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ด้วยการทำความเข้าใจเรื่องราวที่ปรากฏในงานเขียนนั้นทั้งความรู้สึกนึกคิด ประสบการณ์ ค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมต่าง ๆ ซึ่งในการทำความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ นั้นต้องอาศัยการสื่อสารด้วยภาษาและภูมิหลังของผู้เรียนและผู้อ่านประกอบกันไป

การอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านต้องทำความเข้าใจสารที่ปรากฏซึ่งถือเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญทำให้ผู้อ่านท่านสามารถรวบรวมความคิดจากสิ่งที่อ่านได้ นอกจากนี้สิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้การอ่านเป็นการรับสารที่สมบูรณ์คือการอ่านตีความ

การตีความ (Interpretation) เป็นการอ่านเพื่อพยายามทำความเข้าใจสิ่งที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อความคิดอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อค้นหาความหมายที่ซ่อนเร้นโดยที่มิได้กล่าวไว้โดยตรง แต่เป็นภาระของผู้อ่านที่ต้องประมวลเรื่องราว ขยายความเพื่อรับรู้สารที่ซ่อนอยู่นั้นได้ตรงตามเจตนาของผู้เขียนที่ประสงค์จะสื่อสารกับผู้อ่าน

ตัวอย่าง “เห็นช้างขี้ อย่าขี่ตามช้าง”

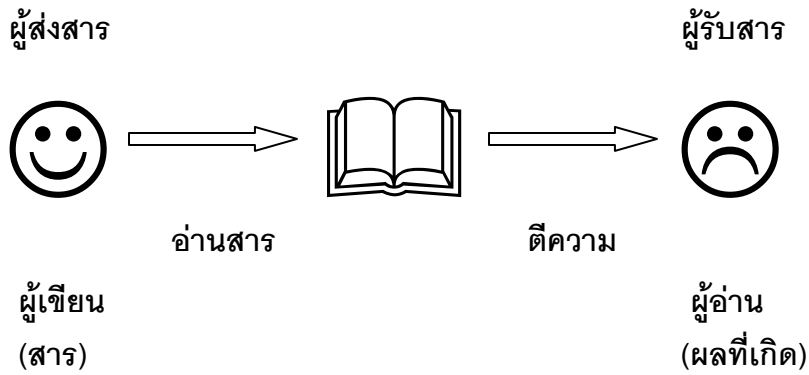
จากข้อความนี้อาจตีความตามตัวอักษรได้ว่า มวลช้างนั้นใหญ่กว่ามวลคนไม่ความทำตามอย่างช้าง แต่ที่ถูกต้อง ชัดเจนตามเนื้อแท้ของข้อความนี้คือต้องการจะบอกว่า ให้รู้จักประมาณตนตามอัตภาพ ดูตามฐานะไม่ควรเอาอย่างคนอื่นที่เขามีฐานะดีกว่าเรา

ตัวอย่าง “คืบก็ทะเล ศอกก็ทะเล”

ผู้เขียน กล่าวถึงการกำหนดระยะของพื้่นน้ำทะเลแต่นัยทางภาษาเป็นการตีความให้ผู้อ่านทราบถึงอันตรายที่เกิดจากท้องทะเลที่มีได้ตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นระยะทางแคคืบหรือศอก

การตีความมีลักษณะคล้ายกับการแปลความคือต้องมีความเข้าใจในความหมายของคำและข้อความเหมือนกัน แต่การตีความนั้นละเอียดและลึกซึ้งมากกว่า มีหลักที่พึงสังเกตได้คือ

การตีความ จะต้องเกิดจากการแปลความพาดพิงถึงสิ่งต่างมากกว่า ๑ สิ่งแล้วนำผลที่ได้มาสรุปใหม่เพื่อให้ได้ความหมายใหม่ที่กว้างไปกว่าเดิม หรือเป็นอีกนัยหนึ่ง

ในการตีความจะให้ความสำคัญกับสิ่งต่อไปนี้

การตีความบทประพันธ์

ตัวอย่าง

ความรักของพ่อแม่

“แมงเอ๋ยแมงมุม	ขยี้มหลังคาที่อาศัย
สั่งสอนลูกรักให้ซื่อ	ลูกเถลไถลไม่ทำก็จำดี...”
ความรักของแม่พ่อต่อลูก	หวังปลูกฝังหลักศักระดีศรี
ความรู้ความงามอีกความดี	เพื่อยู่วิถีที่สมควร
แม้จะต้องทุกข์ทนกันยาก	ลำบากเพียงใดไม่ผันผวน
เพื่อให้ลูกได้ดีมีน้ำนวล	อย่าดวนเหินโลกกว่าน่าผจญ
ขยันหมั่นเพียรเรียนหนังสือ	ฝึกปรืองานบ้านให้เป็นผล
พาลภัยไหนเล่าจะเท่าคน	ระวังตนอย่าเกลือกกลั้วตัวทำลาย
“คบพาลพาลพาไปหาผิด”	คบบัณฑิตครองธรรมนำจุดหมาย
แต่หากพลังพลาตอาจอันตราย	คล้ายคล้ายโลกเขาเฝ้าไยไพ
กลับเถิดกลับมาหาพ่อแม่	จะแผ่ความรักปกปักให้
พ่อแม่รักหวังดังดวงใจ	ตั้งต้นชีวิตใหม่จะลูกรัก

(ความรักของพ่อแม่ ของชยศรี สุนทรพิพิธชาติ)

กลอนบทนี้ได้เปรียบความรักของพ่อแม่เหมือนกับแมงมุมที่ขยุ้มอยู่บนหลังคา แมงมุมได้สอนลูกให้รักใคร่ แต่ลูกได้เผลอไม่ยอมทำแม่แมงมุมก็ต้องจำใจตัดลูก ก็เหมือนกับความรักของพ่อแม่ของเราที่หวังปลูกฝังให้ลูกมีชีวิตที่ยืนได้ด้วยตนเอง ให้มีศักดิ์ศรี มีความรู้และเป็นคนดีในสังคมเพื่อจะได้มีชีวิตที่มั่นคง แม้ว่าพ่อแม่จะต้องทุกข์ทน ลำบากเพียงใดก็ไม่เคยย่อท้อ หวังเพียงเพื่อให้ลูกได้มีอนาคตที่ดี ก้าวเดินไปสู่โลกภายนอกที่แข็งแกร่ง ขยันหมั่นเพียรเรียนหนังสือ หมั่นทำการบ้าน อย่าคบกับคนพาลเพราะคนพาลจะพาลไปหาสิ่งที่ไม่ดี ถ้าคบบัณฑิตจะนำพาไปสู่จุดหมายที่ดี หากลูกพบกับอันตรายหรือเกิดพลาดพลั้งพบกับสิ่งที่เลวร้ายให้กลับมาหาพ่อแม่ เพราะพ่อแม่พร้อมที่จะให้ความรักและปกป้องลูกเสมอ ขอให้ลูกกลับมาเริ่มต้นชีวิตใหม่

หลักพิจารณาการตีความจากเรื่อง

1. อ่านวรรณกรรมที่กำหนดให้โดยละเอียด และจับประเด็นสำคัญของผู้เขียนให้ได้
2. ทำความเข้าใจกับถ้อยคำที่สำคัญโดยอาศัยบริบทแวดล้อมเพื่อหาความหมายโดยรวม
3. สรุปเรื่องราวนั้นด้วยข้อความสั้น ๆ ในแง่ใหม่หรือย่อขยายจนเห็นแนวทางใหม่
4. ในการเรียบเรียงถ้อยคำที่ดีความแล้ว ควรใช้ภาษาที่เป็นกลางมุ่งเน้นที่เหตุผลของการตีความเป็นสำคัญ

ตัวอย่าง

นักเรียนลองพิจารณากวีนิพนธ์บทนี้

หิ่งห้อย

1. ดับดาวดวงสุดท้ายที่ปลายฟ้า
แสวงหาความหยิ่งแสงหิ่งห้อย
จากดินคู่อู่น้ำ-ดาวพรางพร้อย
กับสัตว์น้อยด้อยแรง...แสงพอทาน
2. แล้วฉันเลือกเป็นหิ่งห้อย
แทนดาวลอยสูงศักดิ์อัครฐาน
จึงมีปีก มีความหวัง อหังการ
มีสิทธิผ่านมมอับอันลับดาว
เบาปีกบาง บินไป บินไป
เผชิญพายุบ้างบางคราว
ร้อนหนาว เข้าถึงโลกแท้จริง

3. ไม่มีดาวดวงสุดท้ายที่ปลายฟ้า
บางครั้งฉันอ่อนล้า เหนื่อยนิ่ง
ในมุมมืดหม่นมอดถูกทอดทิ้ง
ฉันอยากมีค่ายิ่ง ณ ที่นั้น

(จรัญนันทน์ พิตรปรีชา)

กวีนิพนธ์บทนี้ ผู้เขียนใช้คำ “หิ่งห้อย” และ “ดาว” ในความหมายแฝงหิ่งห้อยในที่นี้หมายถึง สิ่งที่สำคัญ ดาวหมายถึง สิ่งที่สูงส่ง กวีจึงใช้คำทั้งสองเพื่อให้มีลักษณะตรงกันข้าม “ฉัน” เลือกเป็น “หิ่งห้อย” ทั้ง ๆ ที่มีโอกาสเป็น “ดาว” เพื่อจะได้ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสตามอุดมการณ์ที่ตั้งไว้ แม้ว่าการเป็น “หิ่งห้อย” จะเผชิญอุปสรรคนานัปการก็ตาม ผู้อ่านได้รับรู้ถึงความคิดอัน “ความยิ่งใหญ่” ของกวีแม้ว่าเขาจะเปรียบเทียบตนเป็นเพียงหิ่งห้อยมิใช่ดาว

การที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจความหมายแฝงของถ้อยคำต่างๆ ได้ มีส่วนช่วยในการตีความชัดเจนขึ้น และสะท้อนให้เห็นประสบการณ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้อ่านเองด้วย

ลองทำแบบฝึกทบทวนความเข้าใจนะ

แบบฝึกหัดที่ 1 อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม (ข้อ 1-3)

ตลาดเทปผี นับจากข้างถนนถึงห้างร้านในสรรพสินค้าทั่วไปมีวางขายกลาดเกลื่อน เส้นทางของเทปผีจะผลิตออกจากโรงงานที่ลับตาของเจ้าหน้าที่ โดยผลิตเทปจากโรงงานแห่งหนึ่งจนเสร็จสิ้นในการบันทึกเสียง แล้วส่งตรงไปยังโรงงานพิมพ์ปกเทปอีกแห่งหนึ่ง โดยการเคลื่อนย้ายที่ไร้ร่องรอย บรรจุเทปให้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยหมายเลขจากโรงงานผลิตม้วนเทปกับปกเทปตรงกัน วิธีการผลิตเหนือชั้นเช่นนี้เป็น การป้องกันกำกับการจับกุมของเจ้าหน้าที่และเพื่อให้เอกสารในการฟ้องอาชญากรรม

- คำว่า “เทปผี” มีนัยความหมายและการสร้างคำตรงกับคำใดในข้อความต่อไปนี้
 - จับไม้ผีชะชนะชนข้ามแดน
 - ดินผีเหยียบแข่งกันแหลกทั้งคู่
 - คนผีอะไรก็ไม่รู้ ชอบหาเรื่องอยู่ได้ทั้งวัน
 - มีคนเห็นงานผีลอยวนเวียนทางทิศเหนือ
- ใจความสำคัญของข้อความนี้สรุปได้ว่าอย่างไร
 - เทปผีตลาดกว้างขวางอยู่ทั่วทุกแห่ง
 - โรงงานผลิตม้วนเทปต้องบันทึกเสียงด้วย
 - การผลิตเทปผีอาจถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและฟ้องร้องได้
 - เทปจะสมบูรณ์เมื่อหมายเลขที่ม้วนเทปกับที่ปกเทปตรงกัน
- ข้อความนี้เป็นการสื่อความหมายในลักษณะใด
 - บรรยายข้อมูล
 - อธิบายกรรมวิธี
 - วิเคราะห์ข้อมูล
 - วิจารณ์การกระทำ
- “ชายหนุ่มยิ้มนิด ๆ ไม่ตอบว่าอะไร เพราะนี่เป็นเนื้อแท้ของเขาที่เขาเห็นใจผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้ พร้อมเสมอที่จะถูกทอดทิ้ง “

คำว่าเนื้อแท้ในข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

- เอื้ออาทร
 - ความคิด
 - ความนับถือ
 - อุปนิสัย
- ทราบใดที่เวลายังมีอยู่ เราต้องสู้เต็มกำลังไม่ท้อถอย
ให้รู้ว่าข้างหนายังมีคนคอย ไม่ใช่ปล่อยเวลาให้ผ่านไป
อยู่อย่างมีความสุขไม่ชื่นชม พลาดแล้วล้มก็ต้องลุกขึ้นมาใหม่
ฟ้ามีดยังมีวันสว่างได้ คนล้มไปคงไม่นานคืนกลับมา

(ดิสนอพอง จ. นครปฐม)

ประเด็นสำคัญของบทประพันธ์นี้คือข้อใด

ก. วันพระไม่มีหนเดียว

ข. ชั่วเจ็ดที่ดีเจ็ดหน

ค. ชีวิตคือการต่อสู้

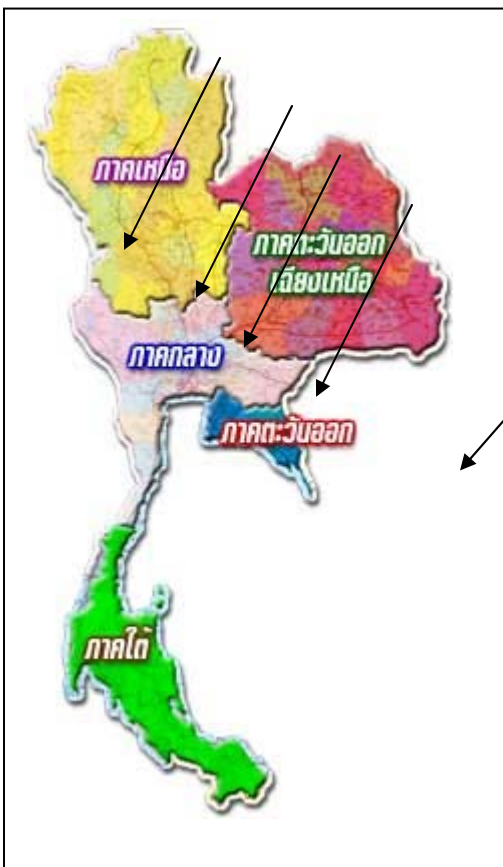
ง. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น

ตีความจากข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริง คือสิ่งที่ปรากฏชัดเจนของเรื่องต่างๆ เช่น เรื่องราวที่ปรากฏในวรรณคดี ประวัติศาสตร์ ปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือสิ่งที่เกิดขึ้นจากการทดลองใด ๆ ในข้อเท็จจริงนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่กระทำขึ้นแล้ว มีลักษณะเป็นอดีต เป็นความจริงที่พิสูจน์ได้และมีเหตุผลรองรับ

จะขอยกตัวอย่างในการพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยาจะต้องอาศัยข้อมูลของสภาวะอากาศในขณะนั้นมาประกอบเข้าด้วยกัน เพื่อการพยากรณ์ (การคาดหมาย) ให้มีประสิทธิภาพ ดังนี้

การคาดหมายลักษณะอากาศ

- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลมที่พัดประจำในฤดูหนาวซึ่งพาความหนาวเย็นจากประเทศจีนเข้ามาปกคลุมประเทศไทยทำให้อุณหภูมิลดลง H - บริเวณความกดอากาศสูง

ข้อมูลอุตุนิยมวิทยาในภาคกลางและเขตปริมณฑล

ภาค	อุณหภูมิ (°ซ)		ลม		ความชื้นสัมพัทธ์ %	ฝน	
	สูงสุดเฉลี่ย	ต่ำสุดเฉลี่ย	ความเร็ว (กม./ชม.)	ทิศทางลม		ปริมาณ มม.	จำนวนวันฝนตก (วัน)
กลาง	31-33	20-22	10-30	ส่วนมากเป็นลมตะวันออกเฉียง	65-75	10-20	1-4
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	31-33	21-23	10-25	ส่วนมากเป็นลมตะวันออกเฉียง	65-75	10-20	1-4

พยากรณ์ได้ว่า

ลักษณะทั่วไป เดือนพฤศจิกายนเป็นช่วงของฤดูหนาว ความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนจะปกคลุมประเทศไทยตอนบนและจะมีกำลังแรงเป็นช่วง ๆ ทำให้มีรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งพัดเอาความหนาวเย็นและแห้งลงมาปกคลุมประเทศไทย มีกำลังแรงตามไปด้วยเป็นผลกระทบทำให้ประเทศไทยตอนกลางท้องฟ้าโปร่งเป็นส่วนมาก อากาศเย็นกับมีหมอกในตอนเช้า โดยในบางช่วงทางตอนบนของภาคจะมีอากาศหนาว กรุงเทพฯและปริมณฑล ท้องฟ้าโปร่งเป็นส่วนมาก อากาศเย็นกับมีหมอกในตอนเช้าและในบางช่วงอุณหภูมิจะลดลงทำให้มีอากาศค่อนข้างหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 31-33/21-23 °C

จะเห็นได้ว่าถ้าจะมาเป็นการพยากรณ์ให้เราทราบทิศทางของการดำเนินชีวิตในแต่ละวันนั้นได้นั้นนักพยากรณ์อากาศต้องรวบรวมข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจำนวนมากประกอบการพิจารณาตีความลักษณะสภาพอากาศ

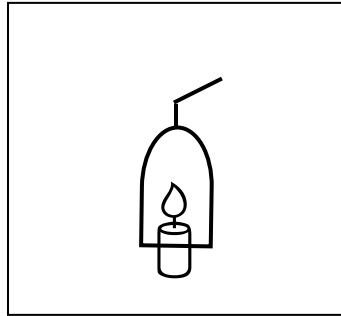
หลักการพิจารณาการตีความข้อเท็จจริง

1. อ่านวรรณกรรมที่กำหนดให้โดยละเอียด
2. จับคำสำคัญและใจความของเรื่อง

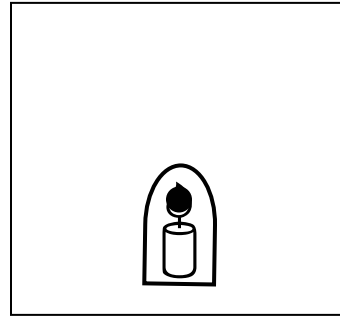
3. ค้นหาและเปรียบเทียบ ทั้งความสำคัญและความสัมพันธ์ของส่วนย่อย ๆ ภายในเรื่องราว เพื่อหาคำค้นให้พบเจตนา ความมุ่งหมาย ความเชื่อมั่น หรือคตินิยมของผู้แต่งอันเป็นสารซ่อนเร้น ซึ่งผู้แต่งต้องการบอกแก่ผู้อ่าน เมื่อค้นพบ ก็ถือได้ว่าผู้อ่านวรรณกรรมได้รับสารของผู้เขียนแล้ว เมื่อตีความได้

แล้ว สามารถรับสารได้แล้ว เราก็บอกไปยังผู้หนึ่งผู้ใดต่อไปได้ การบอกต่อไปก็คือการแกล้งสาร (บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2524 : 10)

ตัวอย่าง

ก

ข

จากภาพ ก. เราจะเห็นได้ว่าครอบแก้วที่ครอบลงมานั้นไม่แนบสนิทกับพื้นคงลอยอยู่เล็กน้อย ทำให้อากาศจากภายนอกเข้าไปได้เปลวเทียน จึงยังคงลุกสว่าง

ส่วนภาพ ข. ครอบแก้วปิดแนบพื้นสนิท ไม่มีอากาศเข้าไปได้เปลวไฟจึงมีแสงริบหรี่ และดับลง เพราะขาดออกซิเจนจากอากาศที่ช่วยให้ไฟติด จากตัวอย่างเป็นการพิสูจน์ให้เห็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 2 ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

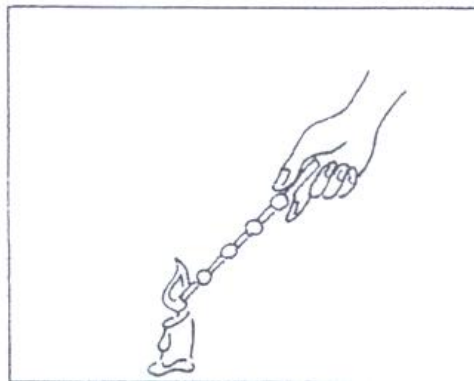

1. บรรยายภาพในภาพตรงกับข้อใด

- ก. ก และ ข คู่กันตามประสาเพื่อนเก่า
- ข. ก ตัดพ้อ ข ด้วยความน้อยใจ
- ค. ข โกรธ ก ที่ไม่เชื่อฟัง
- ง. ก โกรธ ข ที่ถูกสบประมาท

2. ข้อใดแสดงว่า ต้นไม้เคลื่อนไหวได้

- ก. ใบก้าน แกว่งไกวตามสายลม
- ข. ผลไม้ร่วงหล่นเมื่อแก่จัด
- ค. รากซอนไซไปได้ไกล
- ง. ดอกบานเข้าหุบเย็น

3. จากภาพสิ่งใดจะเกิดขึ้น

- ก. มือไม่ร้อน เพราะไม่มีการนำความร้อน
- ข. มือร้อน เพราะมีการนำความร้อน
- ค. มือไม่ร้อน เพราะไม่มีการพาความร้อน
- ง. มือร้อน เพราะมีการพาความร้อน

จากตารางต่อไปนี้ ให้นักเรียนตอบคำถามข้อ 4 – 5

จากสรุปยอดการขายสินค้ารายเดือนของสหกรณ์ร้านค้าแห่งหนึ่ง (โดยคิดเป็นหน่วย ๆ ละ 10,000 บาท)

เดือนที่	จำนวนเงิน/บาท
1	20
2	14
3	9
4	35
5	18
6	12

4. ในช่วงไตรมาสแรกการค้าขายเป็นอย่างไร

- ก. ลดลงอย่างรวดเร็ว
- ข. ลดลงเล็กน้อย
- ค. ลดลงอย่างสม่ำเสมอ
- ง. ลดลงมาก

5. ระยะเวลาใดที่ขายสินค้าได้สูงสุด

- ก. สัปดาห์ที่ 1 – 8
- ข. สัปดาห์ที่ 9 – 12
- ค. สัปดาห์ที่ 13 – 16
- ง. สัปดาห์ที่ 17 – 20

แบบฝึกหัดที่ 3 ให้นักเรียนอ่านตีความจากร้อยกรอง

การอบรมปมนิสัยให้ศิษย์นั้น	แต่ละวันละนาที่ยังดีถม
ศิษย์จะดีมีชื่อหรือลุ่มจม	อาจเป็นเพราะอบรมหนึ่งนาที่

ตีความเนื้อหา : _____

ตีความน้ำเสียง : _____

ชายชาญเห็นได้เมื่อ	สงคราม นั้นเนอ
ความซื่อส่อนัดยาม	สงหนี้
เห็นมิตรคิดเห็นความ	จริงเมื่อ ทุกข์แล
เมียสัดยขัดซื้อชี้	เมื่อใช้เรสิน

ตีความเนื้อหา : _____

ตีความน้ำเสียง : _____

ถือตามคำโบราณท่านว่ามา	ว่าวายน้ำเข้าหาจะเข้ใหญ่
ยากง่ายตายเป็นประกาใด	ให้เป็นไปตามกรรมที่ทำมา

แปลความว่า : _____

ตีความน้ำเสียง : _____

พระเอยอาบน้าขุ่น	เอาเย็น
ปลาพอกหมกหม็นยาม	อยากเคี้ยว
รุกรวยราคจำเป็น	ปางเมื่อ แคลนนา
อดอยู่เยียวด้วด้ยว	อยู่ได้จั้นใด

แปลความว่า : _____

ตีความน้ำเสียง : _____

แบบฝึกหัดที่ 4 ให้นักเรียนตีความสำนวน/คำพังเพย

กษัตริย์ตรัสแล้วไม่คืนคำ

แปลความว่า :

ตีความว่า :

ตาลูกตาพอง

แปลความว่า :

ตีความว่า :

ข่มเขาโคขึ้นให้กินหญ้า

แปลความว่า :

ตีความว่า :

ขายผ้าเอาหน้ารอด

แปลความว่า :

ตีความว่า :

ขึ้นต้นไม้สุดยอด

แปลความว่า :

ตีความว่า :

กินน้ำเห็นปลิง

แปลความว่า :

ตีความว่า :

แบบฝึกหัดที่ 5 : ให้นักเรียนตีความจากภาพที่กำหนดให้

ตีความได้ว่า :

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความ 40 ข้อ

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1-2

เงาของพ่อแม่ทอดทาบบนชีวิตของพวกเขา ท่านอยู่กับเราตลอดชีวิตอยู่ใน
ใบหน้าที่ทำทาง อยู่ในมือและหัวใจ ตลอดชีวิตนี้เราพยายามแยกตัวจากท่านและเมื่อท่าน
จากไปนั้นแหละจึงรู้ว่าท่านกับเราไม่เคยพรากจากกัน

1. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในลักษณะใด

ก. เสนอข้อคิด

ข. แนะนำ

ค. ชักชวน

ง. ว่ากล่าว

2. ผู้เขียนมีความรู้สึกอย่างไร

ก. รักและคิดถึงท่าน

ข. เติบโตจนพระคุณพ่อแม่

ค. เสียเวลาที่ผ่านมา

ง. ใคร่ครวญถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา

ตู้ : เป็นไงบ้าง....ภรรยาดีอยู่รึ
หนุ่ม : ภรรยาผมนะรึดีราวกับแม่ที่เดียว

3. จากบทสนทนานี้ หนุ่ม กล่าวถึงภรรยาด้วยน้ำเสียงใด

ก. ชื่นชม

ข. รันทด

ค. เหน็บแนม

ง. เยาะเย้ย

คำชี้แจง : อ่านบทร้อยกรองนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4 – 6

มีงานบนลานชยะ	
ไม้กวาดเก่ามือกร้านกรำงานกวาด	หยุดยืนปากเหมือบ้างข้างถนน
ทำหน้าที่ที่ทำอย่างจำทน	เพราะความจนต้องตำกรรมกร
ก้มหน้าจูดุดเงินจากงานง่าย	เก็บความกระดากอายเอาไว้ก่อน
ภาระมากปากท้องต้องอาหาร	ไม่อาจเลี้ยงเลี้ยงงานเลื่องงานงาม
หลบแวตหลายคู่ความรู้สึก	เกรงเขานั่งรังเกียจมองเหยียดหยาม
แม้เขาถ่มทิ้งต่อหน้าก็ตาม	มีอาจห้ามน้ำใจเขาได้เลย
คนทิ้งทิ้งตามใจได้เกลื่อนกลาด	คนตามเก็บตามกวาดก็กวาดเฉย
ระเบียบบทกฎหมายไม่คุ้นเคย	หากใครเคร่งเขาวาเซยจนหน้าชา
ถึงชยะยืนเรียบอย่างเงียบเหงา	ไกลมือเขาก็คล้ายเหมือนไร้ค่า
คำขวัญคำประกาศโทษโฆษณา	ออกหลบหูเกลื่อนตาใครให้คล่อง
กวาดไปเถอะกวาดไปให้สะอาด	กวาดทั้งปีทั้งชาติกวาดให้คล่อง
ตราบที่คนมักง่ายมีกายกอง	ก็จะต้องเพิ่มไม้กวาดให้เยอะเยอะ
ศิวกันท์ ปทุมสูติ	

4. เจตนาของผู้แต่งบทร้อยกรองนี้ คืออะไร

- แสดงความเห็นใจคนกวาดชยะ
- เสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาเรื่องชยะ
- ชี้ให้เห็นถึงสาเหตุหนึ่งของปัญหาเรื่องชยะ
- ตำหนิผู้รักษากฎหมายที่ไม่เอาผิดกับผู้ทิ้งชยะ

5. “คนทิ้งทิ้งตามใจได้เกลื่อนกลาด คนตามเก็บตามกวาดก็กวาดเฉย
ระเบียบบทกฎหมายไม่คุ้นเคย หากใครเคร่งเขาวาเซยจนหน้าชา”

พฤติกรรมของผู้ทิ้งชยะที่กล่าวถึง เปรียบได้กับสำนวนใด

- มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ
- เอาหูไปนา เอาตาไปไร่
- ต่อหน้ามะพลับลับหลังตะโก
- ว่าแต่เขาอิเหนาเป็นเอง

6. ผู้เขียนกล่าวข้อความข้างต้นนี้ด้วยเจตนาใด

ก. ปลอบโยน

ข. เสนอแนะ

ค. ประชดประชัน

ง. กระทบทกระเทียบ

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 7-9

ทุกคนเมื่อได้ลงมือทำงานก็ย่อมต้องประสบปัญหาการปฏิบัติงานที่นำเอาทฤษฎีมาใช้ตรงๆ ไม่ได้อยู่เสมอทำให้เกิดความลังเลสงสัยไม่มั่นใจขึ้น และจะต้องหยุดชะงัก ซึ่งเป็นผลเสียคือเสียเวลา เสียการเสียงานและเสีย ประโยชน์ที่พึงจะได้ไปมาก และโดยที่ทำงานต้องดำเนินต่อไปโดยไม่ขาดสายก็เกิดความจำเป็นที่จะต้องหาวิธีแก้ไขโดยเร็ว ความต้องการใช้งานเสร็จๆ ไปนั้นจะชวนให้มั่งก่ายหันไปหยิบฉวยเอาวิธีปฏิบัติและทฤษฎีของคนอื่นมาใช้ โดยที่เขามีสำเร็จรูปอยู่แล้ว เขาหยิบยื่นมาให้ ถ้าทำเช่นนั้นทฤษฎีที่รับของเขามาใช้ทั้งดุ้นมีหวังไม่เหมาะ ไม่ตรงกับงานกับปัญหาและสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ ที่เรากำลังเผชิญอยู่ก็มีหวังเสียหายใหญ่ วิธีทำที่ถูกต้องก็คือการดำเนินงานส่วนที่ทำได้ต่อไปแล้วรีบขบคิดปัญหาที่เกิดขึ้น โดยอาศัยทฤษฎีที่มีอยู่แล้วเป็นหลัก โดยคิดว่าทฤษฎีทั้งหลายวางไว้เป็นหลักใหญ่สำหรับงานโดยส่วนรวมเพื่อมาปฏิบัติงานที่เฉพาะลงไปจำเป็นต้องใช้ความสามารถของตน ให้ปัญหาคลีคลายลุล่วงไปโดยเร็ว การแก้ไขปัญหาเพื่อกำจัดปลดเปลื้องความสงสัยดังเลนี้จำเป็นต้องฝึกหัดให้กระทำโดยฉับไว ชัดเจน เพราะในชีวิตประจำวันนั้นจะต้องประสบปัญหาขัดข้องอยู่ตลอดเวลา ถ้าสร้างความพร้อมและความมั่นใจดังนี้ได้ดี ก็จะสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์แก่งานตนเองได้อย่างแน่นอน

7. การนำเอาวิธีปฏิบัติและทฤษฎีของคนอื่นมาใช้แก้ไขปัญหาในการทำงานมีผลเสียร้ายแรงที่สุดคือข้อใด

ก. ทฤษฎีนั้นอาจไม่เหมาะสม ไม่ตรงกับงานก็ได้

ข. ทฤษฎีนั้นไม่ตรงกับสภาพแวดล้อมที่เราเผชิญอยู่

ค. อาจเกิดความผิดพลาดในการทำงานนั้นๆ ได้

ง. ทำให้เป็นผู้ขาดความเชื่อมั่นในการประกอบการเงิน

11. ประโยคใจความสำคัญคืออะไร

ก. 1

ข. 1 , 5

ค. 1 , 2

ง. 5

12. ข้อใดแสดงถึงโวหารสิ่งที่ไม่มีชีวิตที่ทำการอาการเหมือนสิ่งมีชีวิต

ก. เหล่าพฤษชาติยืนต้นแน่นิ่งทะมึนประดุจทหาร

ข. เสียงครวญอ้อยสร้อยของนางตัวเมียกังวานมาแต่ไกล

ค. เหล่านกกลางคืนขึ้นกระพือปีกดังฟื๊ฟฟื๊บ

ง. ดวงจันทร์เผยอยิ้มประดุจใบหน้าอันขาวกลมของรูปปั้นที่ปราศจากดวงตา

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13

“สัญญาณไฟไหม้เป็นเครื่องเตือนให้ทราบว่าการเกิดไฟหรือความพินาศได้เกิดขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่ดับเพลิงก็ทำหน้าที่ของเขา เจ้าของทรัพย์สินก็ขนย้ายตามแต่จะหยิบฉวยอะไรได้ ไฟอีกชนิดหนึ่งเกิดจากความประมาทหรือใจ เป็นไฟโทสะเกิดขึ้นไม่สามารถดับได้ในทันที ไม่มีใครช่วยดับได้นอกจากผู้ที่ทำให้ไฟนั้นเกิดขึ้น เมื่อไฟไหม้บ้านเรือน เจ้าหน้าที่สัญญาณ มีคนดับเพลิง มีน้ำยาเคมีช่วยดับไฟ แต่ไฟโทสะจะใช้อะไรดับไม่ได้ นอกจากขันติ ความอดทน และความมีเมตตาปรารถนาดีต่อผู้อื่น”

13. “ไฟโทสะ” เป็นการใช้อภาพพจน์โดยวิธีใด

ก. การกล่าวเกินจริง

ข. การใช้สิ่งหนึ่งแทนอีกสิ่งหนึ่ง

ค. การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง

ง. การเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งว่าเหมือนอีกสิ่งหนึ่ง

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14

“คนที่มีอำนาจนั้น สร้างทั้งมิตรและศัตรู หากเสียอำนาจเมื่อไรจะโดนแก้แค้นทันที ดังนั้นจึงต้องพยายามดำรงอำนาจไว้ตลอดไป เหมือนกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่ผู้ที่เป็นฝ่ายเสียอำนาจกำลังโดนอำนาจเล่นงานแบบตามล้างตามเช็ด ”

14. ความรู้สึกของผู้เขียนที่แฝงอยู่คือข้อใด

ก. เห็นใจผู้เสียอำนาจ

ข. ไม่พอใจการใช้อำนาจ

ค. ไม่เห็นด้วยกับการใช้อำนาจ

ง. หมดหวังในการครองอำนาจ

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15

สำหรับผู้เก็บเงินไว้ในรูปของสิ่งของที่ซื้อหามาแต่ไม่ได้ใช้นั้น เท่ากับผลาญพว่เงินทองอย่างเปล่าเปลืองโดยแท้ เรื่องจากวัตถุข้าวของคือพลังงานที่สะสมอยู่ในรูปแบบต่างๆ นั้นเอง ดังนั้นถ้าเราไม่ได้ใช้พลังงานนี้อย่างสม่ำเสมอมันก็จะตกลงอยู่ในภาวะชะงักงันและสูญเสียไป

15. หากคนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตามข้อความข้างต้นนี้ คนในสังคมไทยจะเป็นเช่นใด

ก. นิยมวัตถุ

ข. ขาดระบบเงินออม

ค. ใช้เงินอย่างฟุ้งเฟ้อ

ง. ใช้เงินอย่างฟุ่มเฟือย

คำชี้แจง: อ่านคำประพันธ์นี้แล้วตอบคำถามข้อ 16-17

เด็กรุ่นใหม่

ลูกแม่

เด็กรุ่นใหม่

อยู่ในวันเวลาใหม่

ก็น่าจะสร้างสรรค์สิ่งใหม่

มิใช่มีแต่ความชิงชังเก่าเก่า

(จำง แซ่ตั้ง)

16. เจตนาของผู้กล่าวข้อความนี้คืออะไร

ก. ตำหนิ

ข. ประชด

ค. สั้งสอน

ง. เสนอแนะ

17. พฤติกรรมของ “ลูก” ในบทร้อยกรองนี้ตรงกับข้อใด

- ก. มีความเจ็บแค้นเรื่องราวในอดีต
- ข. ต้องการเปลี่ยนแปลงสังคมให้ดีขึ้น
- ค. ไม่พอใจสภาพแวดล้อมและสังคมที่เป็นอยู่
- ง. ดำเนินแนวความคิดและวิธีการดำเนินชีวิตของคนรุ่นก่อน

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 18-19

“ถ้าหากคนจะมีความรักชาติมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ ช่วยรักษาสิ่งที่เป็นประโยชน์ของชาติทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม เพื่อรัฐบาลจะไม่ต้องเสียทรัพย์ไปโดยไม่สมควร ชadb้านเมืองก็จะเจริญขึ้น และผลแห่งความเจริญก็จะบังเกิดแต่ตนเอง”

18. ผู้กล่าวข้อความนี้ต้องการอะไร

- ก. ให้ทุกคนมีความสุข
- ข. ให้ช่วยป้องกันชาติไทย
- ค. ให้ทุกคนรู้จักพัฒนาประเทศ
- ง. ให้รู้จักรักษาสถาธรรณสมบัติ

19. ข้อความนี้กล่าวในลักษณะใด

- ก. ชักชวน
- ข. แนะนำ
- ค. บอกเล่า
- ง. ตักเตือน

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20-21

“เมื่อฐานะทางบ้านแย่ลง ฉันจึงตัดสินใจขายหนังสือพิมพ์ตอนเย็น หลังจากทำอะไรในบ้านเสร็จแล้ว ฉันจะไปตามบริเวณที่มีการจราจรติดขัด “หนูขอซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับซี” เสียงตะโกนมาจากข้างหลัง ฉันรีบวิ่งไปทันที่ก่อนที่เด็กคนอื่นจะไปถึงก่อน แล้วฉันก็ขายได้อีกฉบับหนึ่ง

ชีวิตฉันและพวกเขาก็ต่างอะไรกัน ฐานะเรายากจนเหมือนกัน “ซื้อหนังสือพิมพ์หน่อย” เสียงดังอีกแล้ว ฉันรีบหันกลับแต่พอจะวิ่งก็พอดีไฟเขียว ฉันจึงหยุดไม่กล้าเสี่ยงกับรถแล้วหันหลังกลับ หลีกให้รถวิ่ง ไครม! เสียงดังสนั่น เด็กร่างเล็กๆ ถูกรถชน เพราะการวิ่งไปขายหนังสือพิมพ์ที่มีเสียงเรียกไป ฉันยืนงง เขาตายแล้ว ทำไมเขาต้องตาย ครอบครัวของเขาต้องสูญเสียลูกไปอย่างน่าอนาถ อนิจจา!

20. ข้อใดมิใช่ลักษณะของ “ฉันท” ในบทความนี้

ก. ว่องไว

ข. รอบคอบ

ค. ช่างคิด

ง. ช่างพูด

21. จากข้อความนี้ อะไรเป็นสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เด็กชายหนังสือพิมพ์ตาย

ก. การจลาจลครั้ง

ข. ความประมาทของเด็ก

ค. ความประมาทของคนขับรถ

ง. เสี่ยงเรียกจากคนซื้อหนังสือพิมพ์

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 22

“วินาทีแรกที่ลูกเกิดมา จนกระทั่งโตมานี้ ทุกเวลาคือการอบรมสั่งสอน ทุกเวลาคือการบอกกล่าว เพราะฉะนั้น เราค่อนข้างมั่นใจว่าเขาได้รับในแก่นของความเป็นมนุษย์ แก่นของความคิดไปจากเราตั้งแต่เกิดมาแล้ว”

22. “แก่นของความเป็นมนุษย์” คืออะไร

ก. การรู้แพ้ รู้ชนะ รู้ภัย

ข. การรู้จักผิด ชอบ ชั่ว ดี

ค. การรู้จักรัก และปล่อยวาง

ง. การรู้จักการเกิด แก่ เจ็บ ตาย

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23

“รูปปั้นไม่มีทางเหมือนคนได้เลย เพราะมันเป็นซากไม่มีชีวิต.....คนเราก็แปลกจริงๆ ไม้ใหญ่มันก็ใหญ่ของมันอยู่แล้ว คนไม่ได้ทำให้ช้างใหญ่ แต่ท่อนของมันใหญ่ของมันเอง ตัวมันจริงๆ คือต้นไม้ แต่คนกลับไม่เห็นความสุข และคุณค่าของมันตอนที่รุ่มเภา มีชีวิต กลับโค่นมัน ลิดกิ่ง ตัดใบให้เป็นซากไม้ แล้วเอามาแกะให้เหมือนซากช้างขึ้นชมกัน มากกว่าได้เห็นช้างจริงหรือต้นไม้ที่มีชีวิตเสียอีก ทำไปทำมาก็จะไม่มีของจริงเลยสักอย่าง ไม่ว่าช้างหรือต้นไม้”

23. ผู้เขียนมีน้ำเสียงเช่นไร

ก. กังวล

ข. เสียดี

ค. น้อยใจ

ง. นึกตำหนิ

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 24-25

“..... ลมพัดจัดเหลือเกิน สายลมหวีดหวิวผ่านฝ่าไม้ขัดแตะเข้ามาบาดผิวกาย ชุยกอดน้องไว้แนบอก มีดปานฉะนี้แล้ว แมยังไม่กลับมา จะมีวันพຼ่งนี้สำหรับเราไหมหนอ”

24. ข้อความนี้สร้างภาพพจน์ในลักษณะใด

ก. การเลียนเสียงธรรมชาติ + การใช้สิ่งแทน

ข. การกล่าวเปรียบเทียบ + การกล่าวเกินจริง

ค. การกล่าวเกินจริง + การเลียนเสียงธรรมชาติ

ง. การกล่าวเปรียบเทียบ + การใช้สิ่งแทน

25. ข้อความในข้อใดมีความหมายได้เพียงอย่างเดียว

ก. พระคุณเจ้าฉันอยู่บ้านนี้จ๊ะ

ข. เธอจำมานี้ขอหอมหน่อย

ค. คนที่อยู่ข้างบนเป็นคนสาวแน่นนอน

ง. ถ้าผมไม่มีเขาคงลำบากมากทีเดียว

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 26

สังคมทุกระดับทั้งครอบครัว ชุมชน หรือสังคมโลก ล้วนต้องการหลุดพ้นจากความบีบคั้นทั้งสิ้น ถ้ามีเผด็จการก็มีความบีบคั้น มนุษย์จะชอบประชาธิปไตย ชอบการมีส่วนร่วม ชอบความเสมอภาค ชอบกระจายอำนาจ และกระแสที่ยิ่งใหญ่ที่เกิดขึ้นในโลกก็คือ กระแสของประชาธิปไตย

26. ข้อความดังกล่าวอนุมานได้ว่าผู้พูดมีทัศนคติต่อประชาธิปไตยอย่างไร

- ก. ประชาธิปไตยเป็นทางออกของมนุษย์
- ข. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่พึงปรารถนา
- ค. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งชอบธรรม
- ง. ประชาธิปไตยเป็นสิ่งจรรโลงสังคม

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 27

วังเฮ้ยวังเวง	หง่างเหง่งย่ำคำระฆังขาน
ฝูงวัวควายผ่ายลาทิวากาล	ค่อยค่อยผ่านท้องทุ่งมุ่งถิ่นตน
ชาวนาเหนื่อยอ่อนต่างจรกลับ	ตะวันลับอัสดงทุกแห่งหน
ทิ้งทุ่งให้มีดมั่วทั่วมณฑล	และทิ้งตนดูเปลี่ยวอยู่เดียวดาย
	(บทดอกสร้อยรำพึง ในป่าช้า)

27. กวีบรรยายสภาพชีวิตได้ตรงกับข้อใด

- ก. ปากกัดตีนถีบ
- ข. ชีวิตเหมือนเรือจ้าง
- ค. หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน
- ง. ยามจนคนเครียดแค้นชิงชัง

คำชี้แจง : อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28

นายแพทย์สุรพงศ์ได้พูดสรุปการบรรยายเรื่องมะเร็งปอดว่า “สาเหตุส่วนใหญ่ของมะเร็งปอดเกิดจากการสูบบุหรี่ ดังนั้นจึงควรเลิกสูบบุหรี่เพราะจะมีผลในการลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดมะเร็งปอดได้อย่างมาก นอกจากนี้ยังไม่เป็นอันตรายต่อคนใกล้เคียงและเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจทั้งส่วนตัวและส่วนรวมอีกด้วย”

28. กวีแฝงความหมายของบทร้อยกรองในข้อความใด

- ก. ให้กำลังใจคนที่สูญบุญหรือ
- ข. อธิบายโทษของการสูญบุญหรือ
- ค. ชักชวนให้เลิกสูญบุญหรือ
- ง. ชี้แจงเรื่องการสูญบุญหรือ

คำชี้แจง: อ่านคำประพันธ์นี้แล้วตอบคำถามข้อ 29

ลมหายใจมีไว้ให้ความหวัง	สร้างพลังดวงจิตอย่างคิดถอย
อย่าอยู่อย่างชีวิตที่เลื่อนลอย	โหยละห้อยอ่อนเพลียจะเสียกาล
วรารมณ์ หนาจันทร์	

29. บทประพันธ์ให้ข้อคิดเรื่องใด

- ก. ความพยายาม
- ข. ความสำเร็จ
- ค. ชีวิตคือการต่อสู้
- ง. ชีวิตยังมีหวัง

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30

ท่านอาจารย์หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช พหูสูตรและเส้าหลักของเมืองไทย เคยสอนผมเป็นนัยๆ ว่าเวลาแจ้งให้พระภูมิที่บ้านใครก็เหมือนกับกราบไหว้เคารพ เจ้าของบ้านรวมทั้งบรรพบุรุษของท่านเหล่านั้น

30. คำว่า “พหูสูตรกับเส้าหลัก” หมายถึงข้อใด

- ก. รู้มาก – คนสำคัญ
- ข. คนที่มีชื่อเสียง – ผู้ใหญ่
- ค. ผู้ศึกษาเล่าเรียนมาก – ผู้มีชื่อเสียงน่านับถือ
- ง. คนสำคัญ – ได้ยินได้ฟังมานาน

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 31

พูดไทยเป็นอังกฤษไม่ผิดแผก	เขียนไทยแทรกอังกฤษเป็นนิสัย
ไทยไม่ซึ้งถึงคำว่าภาษาไทย	ก็ควรไปเป็นข้าฝรั่งมัน

31. ข้อใดสอดคล้องแทรกอารมณ์ของผู้เขียน

ก. เยาะเย้ย

ข. เสียดสี

ค. ประชด

ง. เหยียดหยาม

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 32

“คมนาคมไฟเขียวขึ้นค่าธรรมเนียมทางด่วน”

32. คำว่า “ไฟเขียว” หมายถึง

ก. อนุมัติ

ข. อนุญาต

ค. รับรอง

ง. รีบด่วน

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 33

มาตรการป้องกันรวมทั้งการวิจัยหาวัคซีนและการปรับปรุงระบบการเลี้ยงไก่และเป็ด รวมไปถึงสัตว์ปีกทั้งหลายทั้งปวงนั้น ย่อมจะทำให้ค่าใช้จ่ายในอุตสาหกรรมด้านนี้สูงขึ้นยังต้องฆ่าสัตว์ปีกกันมากมาย แล้วก็ทำให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้นไปอีก

33. บทความนี้กล่าวถึงเรื่องอะไรเป็นประเด็นหลัก

ก. การป้องกันไข้หวัดนก

ข. ค่าใช้จ่ายในการฆ่าสัตว์ปีก

ค. การฆ่าสัตว์ปีกเนื่องจากล้นตลาด

ง. อุตสาหกรรมในการเลี้ยงเป็ดและไก่

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 34

คนไทยเรารู้จักสรรหาความสุขจากการรับประทานอาหารนอกบ้านมานานแล้ว เมนูอาหารจากต้นตำรับแท้ดั้งเดิมฝีมือการปรุงละเอียดละไม รสชาติถึงพริกถึงขิง ครองหัวใจผู้คนมาช้านาน ต่อให้อยู่ที่ไหนก็ดันดันซื้อหามาชิมกันจนได้

34. “สำนวนถึงพริกถึงขิง” หมายความว่าอย่างไร

ก. อร่อย

ข. กลมกล่อม

ค. มีพริกและขิงมาก

ง. เผ็ดร้อนรุนแรง

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 35

ชายหนุ่มยิ้มนิดๆ ไม่ตอบว่าอะไร เพราะนี่เป็นเนื้อแท้ของเขาที่เขาเห็นใจ
ผู้เฒ่าผู้แก่ ผู้พร้อมเสมอที่จะถูกทอดทิ้ง

35. คำว่า “เนื้อแท้” ในข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

ก. เอื้ออาทร

ข. ความคิด

ค. ความนับถือ

ง. อุปนิสัย

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 36

คนไทยชอบปั่นกันทุกคนกันและมีปั่นกันได้ง่ายเกินไป คนที่มีปั่นใน
ครอบครองทั้งที่ถูกกฎหมายและไม่ถูกกฎหมายมักประมาท บางคนใช้ปั่นโดย
ไม่ได้ตั้งใจ บางคนปล่อยให้คนอื่นหยิบปั่นไปใช้โดยสะดวก คนที่ตายด้วยอาวุธ
ปั่นทั้งโดยเจตนาและไม่เจตนามีเป็นจำนวนมากในแต่ละปี

36. ข้อความนี้ผู้กล่าวมีน้ำเสียงอย่างไร

ก. ตำหนิ

ข. ไร้ค่าญ

ค. ท้อแท้

ง. ผิดหวัง

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 37

อะไรที่ไปในทางบุญก็ให้เป็นเรื่องของผู้ชาย ถึงขนาดมีคำกล่าวที่รู้ๆ กัน
ว่า “ฆ่าได้หยามไม่ได้” ยอมตายดีกว่ายอมให้คนอื่นเหยียดหยาม และจริงๆ ผู้ชายก็
ตายกันมาเสียเน่กเพราะถือคตินี้ ไม่ยกใช้สมองคิดเพื่อที่จะไม่ต้องตาย

37. ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอย่างไร

- ก. ฆ่าได้หยามไม่ได้
- ข. มีสมองไม่ตรงก็ตาย
- ค. เป็นผู้ชายต้องบู้สู้ไม่ถอย
- ง. ตายดีกว่าเสียศักดิ์ศรีที่มาหยาม

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 38

การที่ผู้แทนหันมาเล่นกีฬากันในยามว่างนี้ ผมมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะกีฬาสอนคนให้เป็นคนมากขึ้นโดยเฉพาะเกมกอล์ฟนั้นเป็นเกมที่สอนให้รู้จักซื่อสัตย์ต่อตนเองและรับผิดชอบต่อตนเอง เพราะกอล์ฟเป็นกีฬาที่โกงกันได้ง่ายที่สุด ผมก็ได้แต่หวังว่าความซื่อสัตย์ต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองติดตัวไปในยามที่บุญมาวาสนาส่งได้เป็นปากเสียงแทนประชาชนในอนาคตข้างหน้า

38. จุดมุ่งหมายของผู้เขียนบทนี้คือ

- ก. อยากให้กีฬาสอนคนให้เป็นคน
- ข. อยากให้ผู้แทนตีกอล์ฟให้มีสุขภาพแข็งแรง
- ค. อยากให้ผู้แทนมีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อตนเอง
- ง. อยากให้ผู้แทนตีกอล์ฟเพื่อฝึกให้มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อ

39 “บุญมาวาสนาส่ง” หมายความว่าอย่างไร

- ก. คนที่เป็นผู้แทนจะมีบุญวาสนา
- ข. คนที่ตีกอล์ฟจะมีบุญวาสนา
- ค. ถ้าใครมีบุญ วาสนาก็จะส่งให้เป็นผู้แทน
- ง. ใครทำบุญมากวาสนาจะส่งให้เป็นผู้แทนได้

คำชี้แจง : อ่านข้อความนี้แล้วตอบคำถามข้อ 40

แม้ว่าดอกไม้จะไม่ใช่อะไรสำคัญที่สุดต่อชีวิตคนเรา แต่ทุกคนคงยอมรับว่าถ้าโลกของเราขาดดอกไม้ โลกก็คงจะไม่สดใสไม่มีชีวิตชีวาเช่นทุกวันนี้

40. ประเด็นที่สำคัญของข้อความนี้คืออะไร

- ก. โลกอยู่ได้ด้วยดอกไม้
- ข. ดอกไม้จำเป็นต่อชีวิตคนเรา
- ค. ดอกไม้ช่วยให้โลกมีสีสันน่าอยู่
- ง. ถ้าคนเราขาดดอกไม้ก็เหมือนไร้ชีวิตชีวา

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบประเมินผลหน่วยที่ 1 – 3

แบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียนเรื่อง พื้นฐานการอ่าน

คำสั่ง : ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วตอบคำถามข้อ 1-3

1. สาระสำคัญของข้อความนี้คืออะไร

“แต่คนทั้งปวงบางทีอาจจะลืมเสียสนิทว่า ชนบทนั่นเองเปรียบเสมือนเปลือกของต้นไม้ และคนโดยมากนั้นเมื่อพูดถึงต้นไม้ก็มักจะไปยกย่องเอาเสียที่แก่นไม้มากกว่าเปลือกไม้ ยามจะตัดสินใจค้นหาใคร บางทีก็ยังคงอุปมาเอาว่าเป็นคนไม่มีแก่น มีแต่เปลือกคือหาสติปัญญาอะไรไม่ได้

ดูถูกเปลือกแต่ไปยกย่องแก่น

ต้นกล้วยนั้นมีแก่นหรือไม่ แต่ก็เลี้ยงชีวิตคนมาเสียไม่น้อยด้วยผลของมัน

ฉันใดก็ฉันนั้น ที่ชนบทนั่นเองหล่อเลี้ยงแก่นคือชาวเมืองหรือชาวกรุงอยู่ทุกวันนี้ แต่คนก็มาเพ่งหนักเอาที่ในเมือง หุ่มนเทส่วนใหญ่อลง ณ ที่นี้ จนเมืองนั่นเองกลายเป็นแหล่งของมลภาวะทั้งปวงไป”

ก. เมืองเป็นแหล่งมลภาวะที่ควรแก้ไข

ข. รัฐบาลให้ความสำคัญแก่เมืองมากกว่าชนบท

ค. ชนบททำประโยชน์แก่เมืองมาก แต่ได้รับผลตอบแทนน้อย

ง. สังคมชนบทมีความสำคัญน้อยกว่าสังคมชาวเมือง

2. ผู้เขียนมีจุดประสงค์ในการเขียนอย่างไร

ก. แนะนำ

ข. เปลี่ยนทรรศนะ

ค. ปราบปราม

ง. เตือนสติ

3. ข้อความนี้มีจุดเด่นในเรื่องกลวิธีการเขียนอย่างไร

ก. ยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน

ข. ให้เหตุผลสนับสนุนดี

ค. ใช้ถ้อยคำกะทัดรัด

ง. ใช้แนวใหม่ในการเปรียบเทียบ

ให้นักเรียนอ่านบทหรือกรอนี้แล้วตอบคำถามข้อ 4-5

ภาษาเปรียบเทียบกับกล่องสองความคิด
ถ้าเขียนพุดปุดเปื้อนเลอะเลือนไป

ภาพน้ำจิตอาจเห็นได้เด่นใส
ก็น้ำใจภาจะแจ่มแอร่มฤทธิ์

4. จากบทประพันธ์นี้เปรียบเทียบภาษากับสิ่งใด

ก. น้ำใจ

ข. คำพูด

ค. ความคิด

ง. รูปภาพ

5. ผู้เขียนกล่าวว่า “ถ้าเขียนพุดปุดเปื้อนเลอะเลือนไป” ผลข้อใดจะตามมา

ก. ตามองไม่เห็น

ข. ทำให้รู้ว่ใจคิดอย่างไร

ค. ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง

ง. เป็นคนเล้งน้ำใจ

“เมื่อทุกคนรู้ว่า น้ำและไฟฟ้าคือสิ่งจำเป็นในชีวิตก็ควรช่วยกันประหยัดใช้อย่างระมัดระวังและ
คุ้มค่า เพราะนอกจากจะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในครอบครัวและประเทศชาติแล้ว ยังช่วยรักษา
ทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย

6. จากข้อความนี้ชี้ให้เห็นความสำคัญของเรื่องใด

ก. การประหยัดน้ำและไฟฟ้า

ข. การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ

ค. เห็นประโยชน์ของน้ำและไฟฟ้า

ง. ลดค่าใช้จ่ายเรื่องน้ำและไฟฟ้า

“สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตของคนคนหนึ่ง มิได้หมายความว่าสิ่งนั้นจะต้องดีงามสำคัญทุกชีวิตเสมอ
ไป จงเลือกรับเอาเฉพาะสิ่งที่ดีและเหมาะสมกับชีวิตของเรามากที่สุด”

7. สิ่งที่คุณเขียนต้องการจะนำเสนอให้แก่ผู้อ่านได้ทราบคือข้อใด

ก. คนเรามีโอกาสในชีวิตที่แตกต่างกัน

ข. คนเรามีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกัน

ค. คนเรามีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน

ง. คนเรามีทัศนคติที่แตกต่างกัน

แม้มิได้เป็นดอกกุหลาบหอม	ก็จยยอมเป็นเพียงลดาหาว
แม้มิได้เป็นจันทร์อันสกา	ขอเป็นดาวดวงแจ่มแอร่มตา
แม้มิได้เป็นหงส์ทะนงศักดิ์	ก็จรักเป็นโนรีที่หรรษา
แม้มิได้เป็นน้ำแม่คงคา	จเป็นธาราใสที่ไหลเย็น

8. สารสำคัญของบทประพันธ์นี้คืออะไร

ก. หวังให้ไกลไปให้ถึง	ข. คนเราเลือกเกิดไม่ได้
ค. จงพอใจในสิ่งที่ตนเองเป็น	ง. ทำสิ่งใดต้องทำให้ดีที่สุด

ทุกคนล้วนมีประสบการณ์อันเป็นการเปลี่ยนให้รู้จักอะไรควรไม่ควร ทำอะไรแล้วถูก อะไรที่ทำให้พลาด อะไรเลว สิ่งใดที่ทำให้ถูกและสิ่งใดที่ทำให้สุข ประสบการณ์ทั้งนั้นที่สอนเราชีวิตคนอื่นสอนชีวิตเรา ชีวิตเราเองสอนชีวิตตัวเอง ชีวิตเราเองก็เป็นบนเรียนแก่ชีวิตคนอื่นเช่นกัน และจะเป็นเช่นนี้จวบจนวันตาย

9. ข้อความที่มีสาระสำคัญคือข้อใด

ก. ชีวิตสอนบทเรียนแห่งชีวิต	ข. มนุษย์สอนมนุษย์
ค. ชีวิตสอนมนุษย์	ง. ประสบการณ์สอนชีวิต

ถึงจะอยู่ใกล้กันห่างพันโยชน์ อยากมาเยือนอยากมาพบประสพเจอ	ขอเพื่อนโปรดเข้าใจห่วงใยเสมอ แต่แล้วแก้อเคว้งคว้างหนทางไป
---	--

10. สารสำคัญของคำประพันธ์นี้คือ

- ก. เคยมาหาเพื่อนแล้วไม่พบ
- ข. ถึงจะอยู่ไกลกันก็ไม่เคยลืม
- ค. เพื่อนกับผู้ประพันธ์อยู่ใกล้กันมาก
- ง. ผู้ประพันธ์ต้องการมาหาเพื่อนแต่กลัวไม่พบ

แบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียน เรื่อง
การสำรวจความหมาย

คำสั่ง: ให้นักเรียนเลือกข้อความที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

“หมู่บ้านเขืออาทรอยู่ใกล้เมืองหลวง ทางคมนาคมสะดวก ปลอดภัย วาง
เงินงวดแรก 1 พันบาท เข้าอยู่อาศัยได้ทันที ครอบครัวของท่านจะสุขสบายทั้งกายและ
ใจเมื่อเข้าอาศัยอยู่ในชุมชนของเรา”

1. ข้อความใดแสดงเจตนาล่อลวงผู้อ่าน
- ก. อยู่ใกล้เมืองหลวง
- ข. การคมนาคมสะดวก ปลอดภัย
- ค. วางเงินงวดแรกพันบาทก็เข้าอยู่อาศัยได้
- ง. ครอบครัวจะสุขสบายทั้งกายและใจ

พฤษภาทศ	อีกฤดูร้อนปลดปล่อย
โททนต์เสนห์คง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายี่นั้งอินทรีย์
สถิตทั่วแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา

2. คุณลักษณะของสัตว์ในข้อใดแตกต่างไปจากบทโคลงที่กำหนดให้

- ก. ยีราฟ – กระชู่
- ข. ละมั่ง – กระจก
- ค. กวาง – โค
- ง. กระบือ – เก้ง

“คนดีชอบแก้ไข คนจัญไรชอบแก้ตัว”

3. ข้อความนี้มุ่งกล่าวถึงเรื่องอะไร

- ก. คนชอบแก้ตัว
- ข. การยอมรับในความผิดพลาด
- ค. การเลียงความรับผิดชอบ
- ง. การแสดงออกของคนขาดมารยาท

4. ข้อใดมีความหมายเป็นนัย

- ก. ฉันทันไฟแล้ว
- ข. ไฟฉันทันแล้ว
- ค. ไฟดวงนั้นดับแล้ว
- ง. ดับไฟดวงนั้นหน่อย

“นี่ก็เย็นมากแล้ว แม่ของหนูคงคอยอยู่ที่บ้าน รีบกลับเถอะนะจ๊ะ”

5. จากข้อความนี้ ผู้พูดแสดงความรู้สึกในข้อใด

- ก. ตื่นเต้น
- ข. กังวล
- ค. ห่วงใย
- ง. สงสาร

6. ข้อใดแสดงถึงการกระทำเพียงคนเดียว

- ก. ป๊อปไปกับบัด
- ข. ป๊อปกับบัดไป
- ค. บัดและป๊อปไป
- ง. ป๊อปตามบัดไป

“คนเรานั้น เมื่อเกิดไม่มีสิทธิ์ในการเลือกเกิด ไม่มีสิทธิ์เลือกพ่อแม่พี่น้อง แต่เมื่อโตขึ้นเรามีสิทธิ์จะเลือกทำความดีหรือทำความชั่วได้”

7. ข้อความนี้เป็นข้อความลักษณะใด

- ก. ความคิดเห็น
- ข. ความเชื่อ
- ค. ความจริง
- ง. จินตนาการ

8. คำกล่าวที่ว่า “คนเรานั้นเมื่อเกิดไม่มีสิทธิ์ในการเลือกเกิด” กล่าวถูกต้องหรือไม่ถูกต้องตามข้อสรุปข้อใด

- ก. ถูกต้อง เพราะคนเราเกิดมาแล้วก็ต้องตามทุกคน
- ข. ถูกต้อง เพราะคนเราเกิดมาแล้วมีรูปร่างหน้าตาและฐานะต่างกัน
- ค. ไม่ถูกต้อง เพราะคนเราเกิดมาแล้วมีสิทธิ์และหน้าที่เหมือนกัน
- ง. ไม่ถูกต้อง เพราะคนเราเกิดมาแล้วมีความสามารถเท่าเทียมกัน

ถึงที่สับสนเหตุร้าย	แรงเชืญ
พึงพินิจนั้นไซ้เป็น	สิ่งร้าย
พักหนึ่งจึงจิตเย็น	ระลึกอยู่ เกิดนา
รู้แยกรู้ยกย้าย	จักได้ทางเกษม

9. บทประพันธ์นี้มุ่งกล่าวถึงสิ่งใด

- ก. การใช้ปัญญา
- ข. การมองปัญหา
- ค. การคิดทบทวน
- ง. การมีสมาธิ

“ชีวิตนัการพนันของลุงไม่ยั้งยั้งอะไรเลย ของที่เคยมีก็หมดไปที่คงอยู่ก็แต่เสียงคนดูถูก”

10. ข้อความนี้ผู้เขียนต้องการจะบอกให้ทราบถึงสิ่งใด

- ก. โทษของการใช้ชีวิตที่ไม่ถูกต้อง
- ข. โทษของการพนัน
- ค. โทษของการไม่รู้จักรักษาทรัพย์

ง. โทษของการไม่รับผิดชอบต่อตนเอง

แบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียน เรื่อง การอ่านตีความ

คำสั่ง: ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

ในฐานะที่เราเป็นคนไทยคนหนึ่ง เราจะทนได้หรือที่จะปล่อยให้พี่น้องชาวไทยต้องประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติและอุทกภัยอย่างใหญ่หลวง โดยไม่ได้รับการช่วยเหลือและแก้ไข ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชาติของเราต้องอยู่ในสภาพลำบากยากไร้เช่นนั้นหรือ

1. ข้อความนี้ผู้พูดมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. จูงใจ

ข. ปลุกใจ

ค. ประชด

ง. เรียกร้อง

“พื้นฐานบ้านเราคือชาวบ้าน
รวมพลังสร้างสรรค์มั่นคง

ทำงานไร่นาพาเสริมส่ง
รากหญ้าหยั่งร่มเย็น”

2. “รากหญ้า” หมายถึงผู้ใด

ก. ประชาชนเต็มขั้น

ข. พวกหลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน

ค. ผู้ด้อยโอกาส

ง. มนุษย์เงินเดือน

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3-4

“เสียดายฉันไม่มีเงินมากพอที่จะซื้อควายสักคู่หนึ่งเสียด้วย....
ทั้งที่ทุ่งหญ้าแถวนี้มันก็มี”
“คุณพี่จะซื้อควายมาทำไมกัน”
“อ้าว....ก็ซื้อมาให้ลูกเราเลี้ยงนะดิ เรียนอะไรก็ไม่จบสักอย่าง
เลี้ยงควายนะดีที่สุดแล้วนะแม่เข้มทอง

3. ผู้พูดพูดด้วยความรู้สึกเช่นไร

ก. เสียดาย

ข. เสียใจ

ค. พอใจ

ง. เศร้าใจ

4. ข้อความนี้กล่าวถึงเรื่องใด

ก. การเลี้ยงควาย

ข. การเลี้ยงลูก

ค. การศึกษาของลูก

ง. การทำงานของลูก

“ลูกใครไม่สำคัญ

ศิษย์ของฉันนั่นคือลูก

พุ่มพริกพันผูก

จะสอนลูกเป็นคนดี”

5. จุดประสงค์ของกวีคืออะไร

ก. จะดูแลลูกอย่างดี

ข. จะสอนศิษย์ให้เป็นคนดี

ค. จะดูแลศิษย์เป็นอย่างดี

ง. จะสอนลูกทุกคน

จากการวิพากษ์วิจารณ์ของกลุ่มนักเรียนชั้นหัวกะทิเรื่องการขึ้นค่า G.P.A.เพื่อการสอบเข้ามหาวิทยาลัยทางสถานีโทรทัศน์รายการหนึ่ง
ฉบัพลันก็มีผู้ส่งข้อความขึ้นที่หน้าจอว่า อย่าเถียงกันเลย “เปลวเทียน
ให้แสง รามคำแหงให้ทาง”

6. เจตนาของผู้ส่งข้อความนี้คือใคร

ก. แย้แห้ย

ข. เยาะเย้ย

ค. โกรธเคือง

ง. เศร้าใจ

เด็กเอ๋ยเด็ก

อย่าดี้อ

ผู้ใหญ่รักปรานี

ไม่เว้น

เด็กผิดยิ่งทวี

ความห่วง

เด็กเก่งพลอยตื่นเต้น

กล่าวร้องสรรเสริญ

7. ผู้ใหญ่ห่วงเด็กประเภทใด

- ก. เด็กดี ข. เด็กอวดดี ค. เด็กที่ทำผิด ง. เด็กที่เรียนอ่อน

“คนที่มีอำนาจนั้น สร้างทั้งมิตรและศัตรู หากเสียอำนาจเมื่อไรจะโดนแก้แค้นทันที ดังนั้นจึงต้องพยายามดำรงอำนาจไว้ตลอดไป เหมือนกับเหตุการณ์ปัจจุบันที่ผู้ฝ่ายเสียอำนาจกำลังโดนอำนาจเล่นงานแบบตามล้างตามเช็ด”

8

แนวคิดสำคัญของข้อความนี้ตรงกับข้อใดมากที่สุด

- ก. ศัตรูคือยากำลังในการครองอำนาจ
ข. การแย่งชิงอำนาจเป็นเรื่องธรรมดาโลก
ค. ไม่มีมิตรและศัตรูที่ถาวรในการครองอำนาจ
ง. ตามต่อตา ฟันต่อฟัน เป็นวิธีการของผู้ครองอำนาจ

9. ความรู้สึกของผู้เขียนที่แฝงอยู่คือข้อใด

- ก. เห็นใจผู้ที่เสียอำนาจ ข. หมดหวังในการครองอำนาจ
ค. ไม่เห็นด้วยกับการใช้อำนาจ ง. ไม่พอใจการใช้อำนาจ

“ผู้หญิงวันนั้นนอกจากจะต้องเลี้ยงลูก ดูแลบ้านช่อง เข้าครัวหาอาหารให้ทุกคนรับประทานแล้ว ยังต้องทำงานนอกบ้านหนักเท่าเทียมผู้ชายอีกด้วย”

10. ข้อใดเป็นน้ำเสียงของผู้เขียนข้อความข้างต้น

- ก. เห็นใจผู้หญิงในปัจจุบันที่ต้องรับภาระหนัก
ข. ค่อนข้างพอใจสถานภาพของผู้หญิงในปัจจุบัน
ค. ภูมิใจที่ผู้หญิงสามารถทำงานหนักได้เท่าเทียมผู้ชาย
ง. ไม่พอใจที่ผู้หญิงต้องทำงานหนัก แต่ก็พอใจที่ทำงานได้เท่าเทียมกับผู้ชาย

ภาคผนวก ง
กิจกรรมเลือกที่ 1 – 6

กิจกรรมเลือกที่ 1

ให้นักเรียนฟังเพลง / อ่านเนื้อเพลง ต้นไม้ของพ่อ
ในใบงานที่ 2 แล้วตอบคำถามท้ายบท

- สื่อการเรียนรู้
- ใบงานที่ 2
 - กระดาษเขียนตอบใบงานที่ 2
 - เทปเพลงต้นไม้ของพ่อ

นานมาแล้ว พ่อได้ปลูกต้นไม้ไว้ให้เรา เพื่อวันหนึ่งจะบังลมหนาว และคอยเป็นร่มเงา ปลูกไว้เพื่อพวกเราทุกๆ คน

พ่อใช้เหงื่อแทนน้ำรดลงไป เพื่อให้ผลิดอกออกผล ให้เราทุกๆ คน เติบโตอย่างร่มเย็นในบ้านของเรา ผ่านมาแล้วห้าสิบปี ต้นไม้นั้นสูงใหญ่ ลมแรงเท่าไรก็บรรเทา ออกผลให้เก็บกิน แตกใบเพื่อให้ร่มเงา คอยดูแลเรา ให้เรายังมีวันต่อไป

จนวันนี้ได้ร่มเงาแห่งต้นไม้ใหญ่ ลูกได้อยู่ได้คอยอาศัย แผ่นดินอันกว้างไกล แต่เหมือนหัวใจพ่อกว้างกว่า ลูกที่เกิดตรงนี้นั้นยังอยู่ และยังอยู่เพื่อคอยรักษา จะรวมใจเข้ามา จะมีเพียงสัญญาในหัวใจ

จากวันนี้ซีกหมื่นปี ต้นไม้ที่พ่อปลูก ต้องสวยต้องงดงามและยิ่งใหญ่ สืบสานและติดตามจากร้อยที่พ่อตั้งใจ เหงื่อเราจะเทไป (จากหัวใจ) ให้ต้นไม้ของพ่อยังคงงาม

2.2 ให้นักเรียนฟังเพลง / อ่านเนื้อเพลง ต้นไม้ของพ่อ แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

1. ผู้ประพันธ์เพลงนี้มีจุดมุ่งหมายใด

1.

2.

2. ให้นักเรียนบันทึกข้อความจากเนื้อเพลง

ส่วนที่เป็นใจความสำคัญ

1.

2.

3.

4.

ส่วนที่ขยายใจความสำคัญ

1.

2.

3.

4.

กิจกรรมเลือกที่ 2

ให้นักเรียนพิจารณาประโยคต่อไปนี้ตามความหมาย

1. เขาเป็นคนใช้ฉันทน์
 - ความหมายที่ 1.....
 - ความหมายที่ 2.....
2. ปาริตาตกรกจึงไม่ได้เข้าห้องสอบ
 - ความหมายที่ 1.....
 - ความหมายที่ 2.....
3. ลูกบัดนี้...เธอทำอะไรก็ทำเสีย
 - ความหมายที่ 1.....
 - ความหมายที่ 2.....
4. วันๆ หนึ่งผมยุ่งมากเลยไม่มีเวลา
เอาใจใส่
 - ความหมายที่ 1.....
 - ความหมายที่ 2.....
5. ผู้ใหญ่บุญให้ทุนช่วยเหลือนักเรียน
ในโรงเรียนต่างๆ ที่ยากจน
 - ความหมายที่ 1.....
 - ความหมายที่ 2.....

กิจกรรมเลือกที่ 3

“การเลือกหนังสืออ่าน ก็มีความสำคัญอยู่มีใช่น้อย เวลานี้หนังสือมีอยู่มากมายกายกอง ไม่มีผู้ใดจะสามารถอ่านหนังสือได้หมดทุกเรื่องทุกเล่ม ฉะนั้นเราจึงต้องฉลาดเลือก หนังสืออ่านให้พอเหมาะกับเวลาที่เรามีอยู่ หนังสืออะไรเหมาะแก่ท่าน ท่านคนเดียวเท่านั้นที่ทราบดี จงพยายามเลือกหนังสือที่ทรงคุณค่าสาระะ จดเว้นหนังสือที่ไม่ทำให้เราดีขึ้นหรือฉลาดขึ้นเสีย ยิ่งเป็นหนังสือประเภทต้องห้ามด้วยแล้ว ควรหลีกเลี่ยงดีกว่า”

1. จากข้อความข้างต้นข้อใดเป็นใจความสำคัญที่ดีที่สุด

- ก. ปัจจุบันนี้หนังสือมีอยู่มากมายกายกอง
- ข. การเลือกหนังสืออ่านมีความสำคัญมาก
- ค. ไม่มีผู้ใดสามารถอ่านหนังสือได้หมดทุกเรื่อง
- ง. ควรหลีกเลี่ยงการอ่านหนังสือประเภทต้องห้าม

2. ข้อใดถือว่าเป็นหนังสือต้องห้าม

- ก. หนังสือลามกอนาจาร
- ข. หนังสือการก่ออาชญากรรมแบบต่างๆ
- ค. หนังสือเกี่ยวกับลัทธิหรือนิกายใหม่ๆ ในศาสนาอื่น
- ง. หนังสือประวัติศาสตร์เกี่ยวกับการสืบราชวงศ์ของกษัตริย์

คนมีดาว	มีรถคันยาว	ไว้รืดไว้ไถ
คนไม่มีดาว	ไม่มีรถคันยาว	ถูกรีดถูกไถ
คนมีดาว	ชอบพูดชอบกล่าว	ขอความเห็นใจ
คนไม่มีดาว	ไม่พูดไม่กล่าว	กระดากหัวใจ
คนมีดาว	มีเรื่องยืดยาว	รำรื้อรำไร
คนไม่มีดาว	มีเรื่องยืดยาว	อัดอั้นตันใจ
อยากถามอยากกล่าว	คนที่มีความ	ให้จะแจ้งไป
ก่อนท่านมีดาว	ท่านคิดหรือเปล่า	ว่าท่านเป็นใคร
หากหลงกับดาว	ดาวก็อาจร้าย	แล้วหลุดลอยไป
เราไม่มีดาว	แต่เราจะกล่าว	เรื่องราวรืดไถ
คนมีดาว	มีรถคันยาว	จงหยุดรืดไถ
คนไม่มีดาว	ไม่มีรถคันยาว	จะสุขหัวใจ

3. ข้อใดไม่น่าจะหมายถึง “คนมีดาว”

- ก. ตำรวจ
- ข. ทหาร
- ค. ข้าราชการ
- ง. ดารานักแสดง

4. ข้อใดตีความไม่ถูกต้อง

- ก. “คนมีดาว” หมายถึง บุคคลที่ใช้อำนาจเพื่อเอาเปรียบผู้อื่น
- ข. “คนไม่มีดาว” หมายถึง ประชาชนธรรมดาทั่วไป
- ค. “รถคันยาว” หมายถึง บารมีอันได้มาจากการทำความชั่ว
- ง. “ไม่มีรถคันยาว” หมายถึง ไม่มีเงินซื้อรถยนต์คันใหญ่มาขับได้

5. ผู้แต่งมีจุดหมายประการใด

- ก. บอกให้ผู้มีอำนาจเลิกกดขี่ข่มเหง เอาไว้เอาเปรียบประชาชน
- ข. เสนอภาพให้เห็นวิถีชีวิตของประชาชนตาต้อๆ ที่มักถูกเอาเปรียบเสมอ
- ค. เตือนสติผู้ที่มีอำนาจว่าถ้าหากใช้อำนาจในทางที่ผิด อำนาจที่มีอยู่อาจหลุดลอยไป
- ง. สะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยว่าประชาชนมักตกอยู่ใต้อำนาจของข้าราชการผู้บ้าอำนาจ

กิจกรรมเลือกที่ 4 ให้นักเรียนอ่านนิทานแล้วตอบคำถามจากเนื้อเรื่อง

นิทานอาจารย์ทอง

ตาทองเป็นคนเกียจคร้านไม่ชอบทำงานหนัก แต่เป็นคนมีไหวพริบ แกมีหลานชายชื่อทอง เหมือนกัน เจ้าทองเป็นคนฉลาดช่างสังเกต มีความรอบรู้ในเรื่องต่างๆ วันหนึ่งตาทองก็ปรึกษากับหลานชายว่าทำอะไรจึงจะร่ำรวยเหมือนคนอื่นเขาบ้าง หลานชายก็ออกอุบายว่า อาชีพที่จะทำให้ร่ำรวยได้โดยไม่เหนื่อยยากก็คือการเป็นหมอดู และอาชีพหมอดูก็เป็นอาชีพที่เข้าได้กับทุกคน คือ ใครๆ ก็ชอบดูหมอดูตั้งแต่ไพร่สามัญชนไปจนถึงพระราช

แล้วเหตุการณ์ที่ทำให้ตาทองเป็นที่รู้จักของชาวบ้านก็มาถึง นั่นคือเมื่อฝนฟ้าไม่ตกต้องตามฤดูกาล ชาวบ้านก็ปรึกษากันว่าเมื่อไหร่ฝนถึงจะตกสักที เจ้าทองได้โอกาสก็บอกกับชาวบ้านว่า ตาทองของเขาเป็นหมอดูแม่นยำให้ชาวบ้านไปถามตาทองดูได้ว่าฝนจะตกลงมาเมื่อไร

เมื่อชาวบ้านไปหาตาทองก็ให้ตาทองทำนาย ตาทองตกใจเพราะเรื่องอย่างนี้ไม่เคยรู้มาก่อน แต่ก็ทำทีหลับตานั่งทางใน เจ้าทองทำท่าชู 3 นิ้ว เพราะเห็นว่าขณะนี้เข้าฤดูฝนแล้ว เมฆตั้งเค้าลอยต่ำลงมาหลายวัน และคงจะตกในไม่ช้า ตาทองเห็นดังนั้นก็ตอบชาวบ้านว่า ฝนจะตกภายใน 3 วันนี้แหละ หลังจากนั้นฝนก็ตกจริงดังคำทำนายของตาทอง ชาวบ้านก็ลือกันว่าตาทองดูหมอดูแม่นยำนัก

วันหนึ่งมหาดเล็กทำขันทองฝังเพชรของพระราชชายา หากเรื่องนี้รู้ไปถึงพระราชชายาจะต้องถูกประหารชีวิต จึงช่วยกันออกค้นหา แต่หาเท่าไรก็ไม่พบ มีทางเดียวเท่านั้นก็คือไปให้ตาทองทำนาย

เมื่อทหารเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ตาทองรู้ แกตกใจมากเพราะคราวนี้เป็นเรื่องหนักหนาสาครจริงจังกว่าเก่า คราวนี้เห็นทีจะแย็กี่เหลือบไปมองเจ้าทอง พอตีเจ้าทองเป็นคนซอกแซกรู้มาว่า เพื่อนของมหาดเล็กนั้นแหละที่แอบเอาขันทองฝังเพชรไปซ่อนไว้ในหนองน้ำ จึงทำท่าบอกใบ้ตาทองโดยรินน้ำ ตาทองเห็นลึกลับและตอบไปด้วยไหวพริบว่า ขันน้ำก็ต้องอยู่กับน้ำนั่นแหละ ลองไปตามหาที่ที่มีน้ำดูสิ แล้วจะพบ ฝ่ายมหาดเล็กได้ฟังดังนั้นก็ดีใจกลับไปหาขันทองฝังเพชรที่หายไปก็พบว่าอยู่ในหนองน้ำ

แห่งหนึ่ง ตาทองก็เลยมีชื่อเสียงโด่งดังไปถึงหูพระราชว่าเป็นหมอดูตาทิพย์ มองเห็นทั้งเรื่องในอดีตและเรื่องในอนาคต

พระราชาก็ให้ทหารมารับตาทองเข้าไปในวังและเลี้ยงดูอย่างดี แต่ทหารมหาดเล็กบางคนยังไม่ค่อยเชื่อมั่นว่าตาทองจะเป็นหมอดูที่แม่นยำจริงๆ จึงจับเอาแมลงหวี่มาขังในขันแล้วคว่ำลง จากนั้นไปตามตาทองให้มาทายว่าในขันนั้นมีตัวอะไรอยู่

ตาทองเดินมาด้วยความงอแงๆ ขณะที่ผ่านประตูนั้นเองศึระะก็ชนไม้ขวางประตูอย่างแรง จนถึงกับผงะหงายหลังหน้ามืด ตาทองยกมือลูบหน้าผากตัวเองพลางบ่นว่า มีด มีด หวี หวี เลยวู้ย ทหารนำเรื่องดังกล่าวไปเล่าให้พระราชารู้ พระราชาชื่นชมมากสั่งให้เลี้ยงตาทองด้วยอาหารอร่อยๆ ตาทองกับหลานไม่เคยกินอาหารดีๆ เช่นนี้มาก่อน ก็กินเข้าไปมาก บังเอิญกระดูกไก่เข้าไปติดในลำคอ อาจารย์ทองไม่รู้จะทำอย่างไรได้แต่ทำขย้อหน้าผงๆ จึกๆ ให้กระดูกไก่ออกจากลำคอ พระราชาเข้าใจว่าตาทองเรียกให้ไปหาจึงเดินเข้าไปหาตาทอง

ทันใดนั้นเองฟ้าก็ผ่ามาที่พระที่นั่ง อาจารย์ทองตกใจกระดูกไก่อตกลงไปในคอด้วยไหวพริบก็บอกพระราชารู้ว่า ถ้าไม่เรียกพระองค์ออกมาฟ้าคงผ่าตายแน่ พระราชาก็ดีใจและเลื่อมใสอาจารย์ทองเป็นอันมาก แต่งตั้งให้เป็นโหรหลวง ชีวิตตาทองก็สุขสบายนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

แบบฝึกหัด

จงตอบคำถามจากเรื่องนิทานอาจารย์ทอง

1. ตัวละครสำคัญในการดำเนินเรื่องคือใคร

ก. ตาทอง	ข. หลานชาย	ค. มหาดเล็ก	ง. พระราชา
----------	------------	-------------	------------
2. จุดมุ่งหมายที่ปรากฏในเรื่องคือข้อใด

ก. บอกเล่า	ข. สั่งสอน	ค. ว่ากล่าว	ง. อธิบาย
------------	------------	-------------	-----------
3. ส่วนใดจากเรื่องถือว่ามีความสำคัญน้อยที่สุด

ก. ตาทองเป็นที่รู้จักของชาวบ้าน	ข. ตาทองเป็นคนมีไหวพริบช่างสังเกต	ค. พระราชาให้มหาดเล็กทดสอบตาทอง	ง. ชีวิตของตาทองสุขสบายตั้งแต่นั้นเรื่อยมา
---------------------------------	-----------------------------------	---------------------------------	--
4. ข้อความในข้อใดตรงกับใจความสำคัญในเรื่องนี้

ก. ลิ่นเป็นปลาไหล	ข. รู้รักษาเอาตัวรอดเป็นยอดดี	ค. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น	ง. รู้อะไรรู้กระจ่างแต่อย่างเดียว แต่ให้เชี่ยวชาญเกิดจะได้ผล
-------------------	-------------------------------	---	--
5. ใจความสำคัญจากเรื่อง คือข้อใด

ก. การทำสิ่งใดควรทำด้วยใจรัก	ข. เมื่อมีโอกาสดีควรรีบไขว่คว้าไว้	ค. การงานจะสำเร็จได้ด้วยความเพียร	ง. ผู้มีไหวพริบยอมอยู่เหนือผู้ขาดสติทั้งมวล
------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	---

กิจกรรมเลือกที่ 5 ให้นักเรียนอ่านบทร้อยกรองต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

ความรักของพ่อแม่

“แมงเอ๋ยแมงมุม	ขยุ้มหลังคาที่อาศัย
สั่งสอนลูกรักให้ซักเีย	ลูกไกลไม่ทำก็จำดี...”
ความรักของแม่พ่อต่อลูก	หวังปลูกฝังหลักคักดีศรี
ความรู้ ความงาม อีกความดี	เพื่ออยู่ในวิถีที่สมควร
แม้จะต้องทุกข์ทนกันอยาก	ลำบากเพียงใดไม่ผันผวน
เพื่อให้ลูกได้ดีมีน้ำนวล	อย่าด่วนเห็นโลกว่าน่าผจญ
ขยันหมั่นเพียรเรียนหนังสือ	ฝึกปรี้งานบ้านให้เป็นผล
พาลภัยไหนเล่าจะเท่าคน	ระวังตนอย่าเกลือกกลัวตัวทำลาย
“คบคนพาลพาลพาไปหาผิด”	คบบัณฑิตครองธรรมนำจุดหมาย
แต่หากพลังพลาตอาจอันตราย	คล้ายคล้ายโลกเขาเฝ้าไยไฟ
กลับเถิดกลับมาหาพ่อแม่	จะแผ่ความรักปกปักให้
พ่อแม่รักหวังดังดวงใจ	ตั้งต้นชีวิตใหม่จะลูกรัก

(ความรักของพ่อแม่ ของ ชยศรี สุนทร, พิพิธ ชาลี)

- ให้นักเรียนสรุปใจความสำคัญ และใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

- ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

3. “สั่งสอนลูกรักให้ชั้ย ลูกไถลไม่ทำก็จำดี...”
 คำว่า ชั้ยไย หมายความว่า _____
4. “พาลภัยไหนเล่าจะเท่าคน ระวังตนอย่าเกลือกกลั้วตัวทำลาย”
 หมายความว่า _____
5. “กลับเถิดกลับมาหาพ่อแม่ จะแผ่ความรักปกปักรั้ให้
 พ่อแม่รักห่วงดังดวงใจ ตั้งต้นชีวิตใหม่จะลูกรัก”
 หมายความว่า _____

กิจกรรมเลือกที่ 6 ให้นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่าหมายความว่าอย่างไร

1. เดวิด เบ็คแฮม นักเตะลูกหนังจะลงฟาดแข้งในนัดนี้ด้วย
หมายความว่า
2. ภราดร ศรีชาพันธุ์ นักหวดลูกหนังไทย กล่าวว่าเด็กไทยรุ่นใหม่เท่าที่ได้โดยไม่ต้องใช้ยาเสพติด
หมายความว่า
3. คนที่กลัวการเปลี่ยนแปลงจะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง
หมายความว่า
4. วันนี้คือวันที่ฉันรอคอย ฉันดีใจที่สุดที่ได้พบพ่อในครั้งนี้
หมายความว่า
5. พวกเราต้องการน้ำ ไม่ใช่ น้ำลาย
หมายความว่า
6. การปราบปรามอย่างอื่นพอปราบได้ แต่ที่ยากที่สุดคือ การปราบคอร์รัปชัน
หมายความว่า
7. พ่อแม่รักและถนอมลูกน้อยดังไข่มุนี
หมายความว่า
8. อย่าทำอะไรให้เกินกำลังตัวเอง ดักน้ำใส่กะโหลกชะโงกดูเงาตัวเองเสียบ้าง
หมายความว่า
9. พ่อแม่คือ พระพรหมของลูก
หมายความว่า
10. ไม่มีใครรักเรายิ่งกว่าเรารักตัวเอง
หมายความว่า

ภาคผนวก จ

เฉลยแบบทดสอบ/แบบฝึกต่าง ๆ

เฉลย
แบบทดสอบประเมินผลประจำบทเรียน
เรื่องพื้นฐานการอ่าน

1. ค	6. ข
2. ง	7. ข
3. ก	8. ค
4. ค.	9. ก
5. ข	10. ข

เฉลย
แบบทดสอบประเมินผล
เรื่องการสำรวจความหมาย

1. ข	6. ข
2. ค	7. ก
3. ข	8. ค
4. ง.	9. ข
5. ข	10. ง

เฉลย
แบบทดสอบประเมินผล
เรื่อง การอ่านตีความ

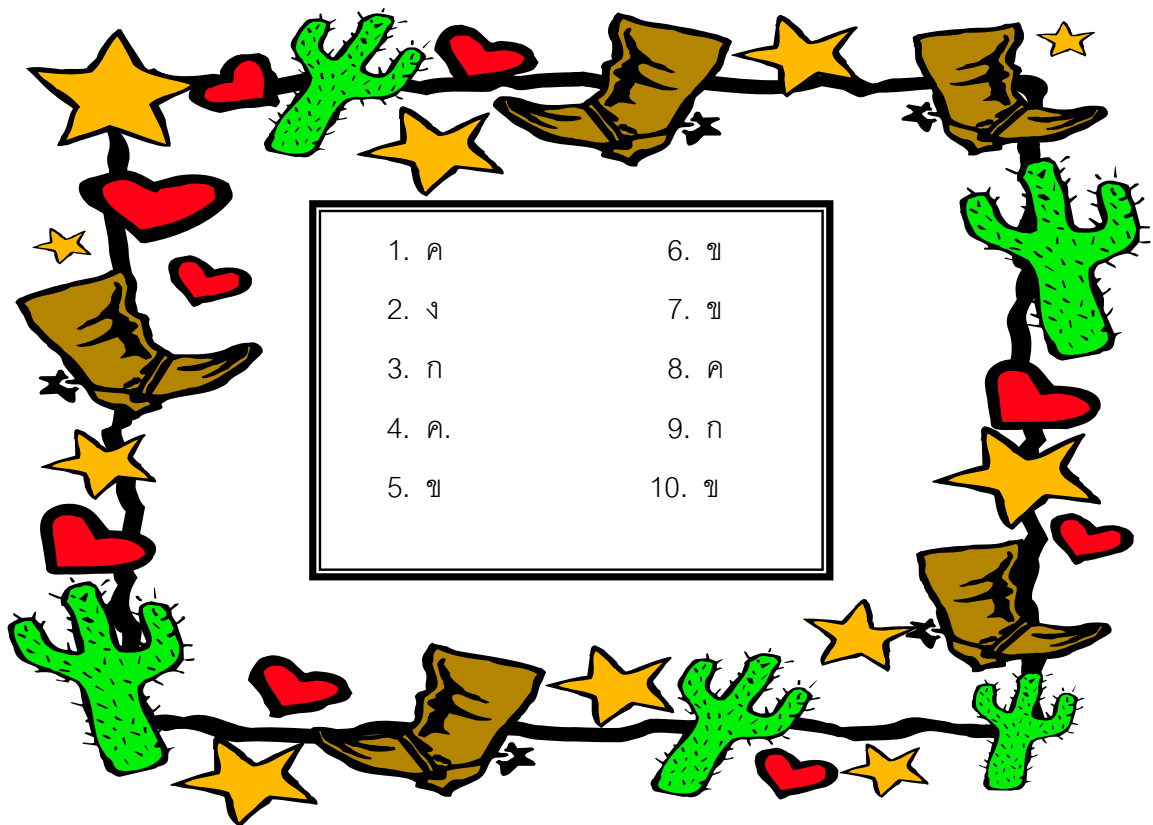
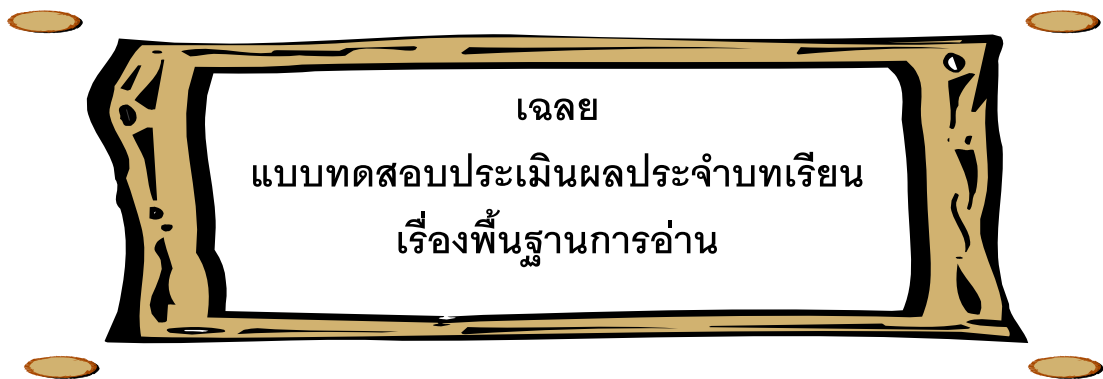
1. ค	6. ก
2. ก	7. ข
3. ค	8. ค
4. ค.	9. ก
5. ข	10. ง

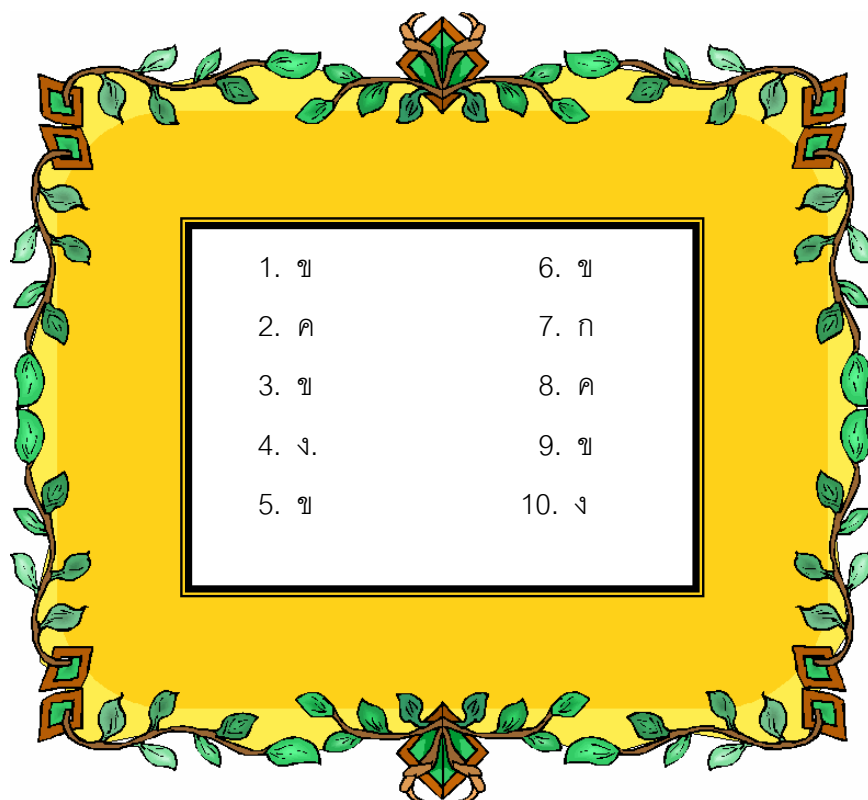
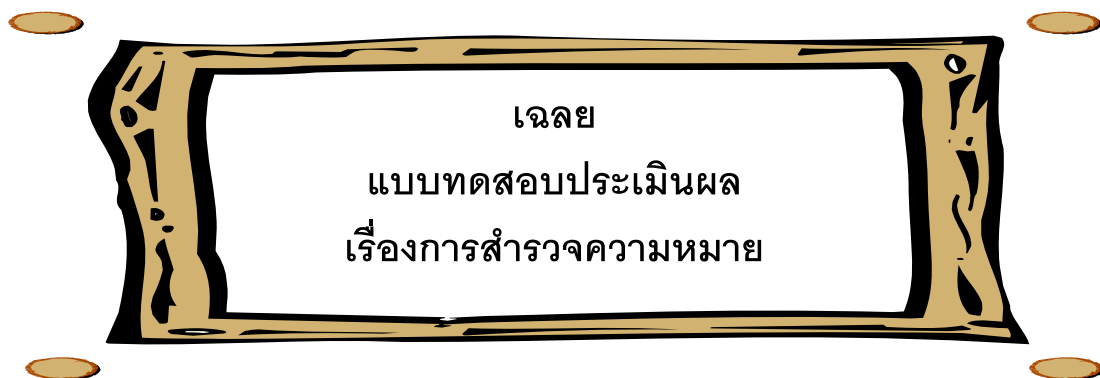
เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียน

1. ก	21. ข
2. ก	22. ข
3. ค	23. ง
4. ก	24. ค
5. ก	25. ง
6. ค	26. ง
7. ข	27. ค
8. ง	28. ค
9. ก	29. ง
10. ง	30. ค
11. ข	31. ค
12. ง	32. ก
13. ค	33. ก
14. ค	34. ง
15. ข	35. ง
16. ก	36. ก
17. ง	37. ข
18. ง	38. ง
19. ค	39. ค
20. ง	40. ค

ภาคผนวก จ

เฉลยแบบทดสอบ/แบบฝึกต่าง ๆ

1. ค	6. ก
2. ก	7. ข
3. ค	8. ค
4. ค.	9. ก
5. ข	10. ง

เฉลยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียน

1. ก	21. ข
2. ก	22. ข
3. ค	23. ง
4. ก	24. ค
5. ก	25. ง
6. ค	26. ง
7. ข	27. ค
8. ง	28. ค
9. ก	29. ง
10. ง	30. ค
11. ข	31. ค
12. ง	32. ก
13. ค	33. ก
14. ค	34. ง
15. ข	35. ง
16. ก	36. ก
17. ง	37. ข
18. ง	38. ง
19. ค	39. ค
20. ง	40. ค

ภาคผนวก จ
เฉลยกิจกรรมเลือกที่ 1 – 6

1. ผู้เขียนมุ่งเสนอว่าสาระสำคัญ
ให้ผู้อ่านเข้าใจสภาพชีวิตของคน
2. ผู้เขียนกล่าวเปรียบเทียบชีวิตตามพฤติกรรมของมนุษย์กับต้นไม้หลายๆ พันธุ์
3. ตัวอย่างประโยคขยายใจความสำคัญ
 - ชีวิตบางคนจะดั่งต้นไม้ยืนต้น
 - บางชีวิต แม้จะยากไร้คล้ายต้นไม้หญ้า
 - การที่มีปัญหาชีวิตเป็นคนยิ่งใหญ่

1. จุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์คือ เพื่อเทิดทูนพระมหากษัตริย์คุณของในหลวงและสืบสานต่อพระราชปณิธานของพระองค์ในโอกาสฉลองปีกาญจนาภิเษก (2 คะแนน)
2. ส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง (ใจความสำคัญ)

- พ่อปลูกต้นไม้ไว้ให้เรา
- ต้นไม้ที่พ่อปลูกอายุ 50 ปี
- ต้นไม้ใหญ่ของพ่อคุ้มครองให้เราปลอดภัย
- ลูก ๆ ทุกคนได้อาศัยอยู่บนแผ่นดินพ่อ

ส่วนที่เป็นข้อคิดเห็น (ขยายใจความสำคัญ)

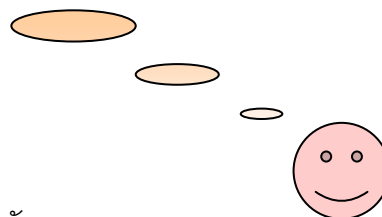
- พ่อตั้งใจให้เราอยู่สุขสบาย
- ต้นไม้ใหญ่ของพ่อทำให้เรามีวันนี้และวันต่อ ๆ ไปอย่างมีความสุข
- หัวใจของพ่อกว้างใหญ่กว่าแผ่นดินของพ่อ
- ลูก ๆ สัญญาว่าจะรักษาดูแลต้นไม้ของพ่อให้งดงามและยิ่งใหญ่ตลอดไป

1. ง
2. ข
3. ข
4. ก
5. ง

การเรียนแม้จะหนักมาก... แต่ก็ไม่ใช่
ยากถ้าเราพยายาม

1. ความหมายที่ 1 _____ เขาเป็นคนรับใช้ของฉัน
ความหมายที่ 2 _____ เขาเป็นคนใช้ให้ฉันไป
2. ความหมายที่ 1 _____ จะทำอะไรก็รีบทำ
ความหมายที่ 2 _____ จะทำอะไรก็เสียหายหมด
3. ความหมายที่ 1 _____ ผู้ใหญ่บุญให้ทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน
ความหมายที่ 2 _____ ผู้ใหญ่บุญให้ทุนช่วยเหลือโรงเรียนที่ยากจน
4. ความหมายที่ 1 _____ วัน ๆ หนึ่งผมมีภารกิจมาก ไม่มีเวลาเอาใจใส่
ความหมายที่ 2 _____ วัน ๆ หนึ่ง (เส้น) ผมยุ่งเหยิงมาก ไม่มีเวลาเอาใจใส่
5. ความหมายที่ 1 _____ เสียโอกาสในการเดินทาง
ความหมายที่ 2 _____ เกิดอุบัติเหตุ

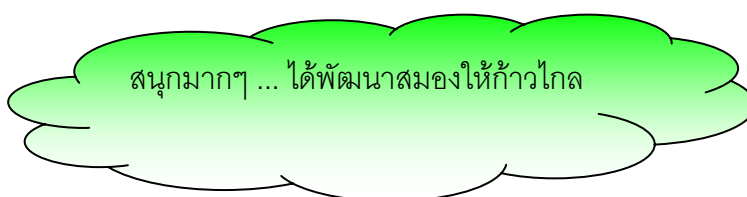
1. ก

2. ข

3. ข

4. ข

5. ค

1. หมายความว่า เดวิด เบ็คแฮม เป็นนักกีฬาที่จะลงแข่งในครั้งนี้นี้ด้วย
2. หมายความว่า ภราดร ศรีชาพันธุ์ นักเทนนิสไทย กล่าวว่า เด็กรุ่นใหม่ทันสมัยได้โดยไม่ต้องใช้ยาเสพติด
3. หมายความว่า คนที่กลัวการเปลี่ยนแปลงจะไม่กล้าทำอะไร จึงไม่มีความก้าวหน้าเท่าที่ควร
4. หมายความว่า ฉันเป็นเด็กที่ขาดพ่อ ฉันหวังอยู่เสมอว่าจะได้พบพ่อเมื่อพบพ่อครั้งนี้จึงมีความสุขสมหวังที่สุด
5. หมายความว่า ในภาวะที่แห้งแล้ง ประชาชนต้องการน้ำ ไม่ต้องการการพูดพล่ามว่าจะช่วยแต่ทำไม่ได้
6. หมายความว่า อย่าทำอะไรเกินกำลังตัวเอง จงพิจารณาว่าเป็นใคร มีความสามารถอย่างไร แค่นั้น
7. หมายความว่า การปราบคนโกงเป็นสิ่งที่ยากที่สุด หากปราบได้ปัญหาอื่นๆ จะลดน้อยลง
8. หมายความว่า พ่อแม่รักและทะนุถนอมลูกเหมือนระวางไข่ที่อยู่ในหิน เพราะถ้ากระทบกับสิ่งใดอาจทำให้แตกได้
9. หมายความว่า พระพรหม คือผู้สร้าง ผู้ให้ พ่อแม่ก็เป็นผู้สร้าง ผู้ให้ ผู้เสียสละให้ลูก จึงเปรียบเสมือนพระพรหม
10. หมายความว่า เราควรรักตัวเองที่สุด ถ้าไม่รักตัวเอง ประพฤติตนไม่ดี แล้วจะหวังให้ใครมารักได้อย่างไร

ภาคผนวก ช
ตารางต่าง ๆ และค่าความเชื่อมั่น

ตารางที่ 4 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความวิชาภาษาไทย

ข้อที่	p	r
1	0.3	0.2
2	0.8	0.2
3	0.8	0.4
4	0.6	0.5
5	0.3	0.3
6	0.4	0.3
7	0.3	0.2
8	0.8	0.4
9	0.5	0.2
10	0.8	0.4
11	0.6	0.5
12	0.7	0.6
13	0.8	0.2
14	0.8	0.2
15	0.7	0.4
16	0.8	0.3
17	0.5	0.4
18	0.8	0.2
19	0.6	0.4
20	0.7	0.2

ข้อที่	p	r
21	0.6	0.2
22	0.7	0.4
23	0.6	0.5
24	0.3	0.2
25	0.5	0.3
26	0.8	0.3
27	0.7	0.3
28	0.5	0.4
29	0.7	0.4
30	0.6	0.4
31	0.5	0.3
32	0.5	0.4
33	0.7	0.4
34	0.6	0.3
35	0.8	0.3
36	0.6	0.3
37	0.8	0.4
38	0.8	0.4
39	0.5	0.4
40	0.5	0.2

หมายเหตุ จากข้อทดสอบวัดความสามารถที่สร้างขึ้นจำนวน 60 ข้อ นำมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติเลือกไว้จำนวน 40 ข้อและมีค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

ตารางที่ 5 แสดงค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบประเมินผล
บทเรียนโมดูลวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านตีความ

ข้อที่	p	r
1	0.6	0.5
2	0.4	0.2
3	0.2	0.2
4	0.7	0.3
5	0.7	0.3
6	0.5	0.3
7	0.2	0.3
8	0.7	0.2
9	0.4	0.2
10	0.4	0.3
11	0.3	0.3
12	0.4	0.7
13	0.8	0.2
14	0.2	0.4
15	0.7	0.2
16	0.5	0.2
17	0.6	0.3
18	0.7	0.3
19	0.8	0.2
20	0.3	0.3

ข้อที่	p	r
21	0.8	0.2
22	0.4	0.2
23	0.6	0.3
24	0.7	0.3
25	0.3	0.6
26	0.8	0.3
27	0.5	0.2
28	.05	0.2
29	0.7	0.3
30	0.4	0.2

หมายเหตุ จากข้อทดสอบประเมินผลทั้ง 3 หน่วย ที่สร้างขึ้นจำนวน 50 ข้อ นำมาหาค่าของสถิติ
คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อและมีค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

ตารางที่ 6 คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านตีความก่อนและหลังเรียนบทเรียน
โมดูล

คนที่	ก่อนเรียน (40 คะแนน)	หลังเรียน (40 คะแนน)
1	22	36
2	20	26
3	25	34
4	20	34
5	23	33
6	25	34
7	19	35
8	19	25
9	25	34
10	25	37
11	19	28
12	21	35
13	19	35
14	20	34
15	23	34
16	25	35
17	16	24
18	22	32
19	18	32
20	18	33
21	18	25
22	19	35

คนที่	ก่อนเรียน (40 คะแนน)	หลังเรียน (40 คะแนน)
23	24	32
24	27	32
25	19	37
26	23	34
27	23	36
28	23	35
29	19	30
30	25	33
31	19	27
32	22	35
33	22	36
34	22	34
35	19	32
36	16	21
37	20	29
38	24	38
39	19	27
40	23	38
41	16	25
42	29	30
43	28	30
44	22	35

ตารางที่ 7 ตารางเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านตีความก่อนและหลังเรียนบทเรียนโมดูล
โดยสถิติ T-Test

Paired Samples Statistics

	Mean	N	Std. Deviation	Std. Error Mean
Pair 1 PRE	20.45	44	2.961	.446
POST 1	14.34	44	3.125	.471

Paired Samples Correlations

	N	Correlation	Sig.
Pair 1	44	.709	.000

Paired Samples Test

	Paired Differences					t	df	Sig (.2-tailed)
	Mean	Std. Deviation	Std.Error Mean	95% Confidence Interval of the Difference				
				Lower	Upper			
Pair 1 PRE-POST1	6.11	2.325	.350	5.41	6.82	17.443	43	.000

ตารางที่ 8 ค่าประสิทธิภาพ (E_1) ของบทเรียนโมดูล

คนที่	คะแนนรวม	E_1
1	64	
2	59	
3	64	
4	47	
5	67	
6	51	
7	54	
8	55	
9	66	
10	53	
11	72	
12	64	
13	68	
14	56	
15	63	
16	64	
17	47	
18	62	
19	59	
20	61	
21	56	
22	65	

คนที่	คะแนนรวม	E_1
23	67	
24	61	
25	60	
26	61	
27	69	
28	63	
29	65	
30	64	
31	67	
32	58	
33	63	
34	64	
35	63	
36	61	
37	60	
38	65	
39	68	
40	56	
41	59	
42	56	
43	65	
44	69	
ค่าเฉลี่ย	61.511	83.15
คะแนนเต็ม	75	100

ตารางที่ 9 ค่าประสิทธิภาพ (E_2) ของแบบทดสอบประเมินผล

คนที่	คะแนนรวม	E_2
1	34	
2	27	
3	36	
4	34	
5	31	
6	30	
7	35	
8	32	
9	34	
10	37	
11	35	
12	32	
13	38	
14	34	
15	37	
16	35	
17	28	
18	33	
19	29	
20	31	
21	30	
22	35	

คนที่	คะแนนรวม	E_2
23	32	
24	31	
25	32	
26	37	
27	35	
28	36	
29	30	
30	35	
31	29	
32	34	
33	36	
34	31	
35	33	
36	28	
37	30	
38	31	
39	30	
40	34	
41	28	
42	31	
43	29	
44	34	
ค่าเฉลี่ย	32.51	82.12
คะแนนเต็ม	40	100

ตารางที่ 10 แสดงคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยบทเรียนโมดูลเรื่องการอ่านตีความ ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คนที่	แบบฝึกการอ่านตีความ เต็ม 30 คะแนน		ค่าความ แตกต่าง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
1	19	26	7
2	15	21	6
3	18	22	4
4	12	17	5
5	12	19	7
6	15	21	6
7	11	18	7
8	14	21	7
9	14	16	2
10	14	20	6
11	13	22	9
12	17	20	3
13	17	23	6
14	15	20	5
15	13	19	6
16	12	20	8
17	9	20	11
18	14	21	6
19	6	15	9
20	18	23	5
21	18	27	9
22	17	22	5
23	11	18	7
24	18	20	2

คนที่	แบบฝึกการอ่าน ตีความ เต็ม 30 คะแนน		ค่าความ แตกต่าง
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
25	14	2	6
26	16	22	6
27	13	17	4
28	17	24	7
29	14	22	8
30	11	13	2
31	13	21	8
32	12	18	7
33	16	17	1
34	15	23	8
35	14	18	4
36	6	17	11
37	14	19	5
38	13	18	5
39	14	22	8
40	16	22	6
41	19	24	5
42	17	27	10
43	18	22	4
44	12	21	9
รวม	625	880	272
คะแนนเฉลี่ย	14.34	20.45	6.11

ภาคผนวก ซ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์

โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

อาจารย์ศิริพร เอกอุ

โรงเรียนกาญจนาภิเษก (นครปฐม)

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางสาวรักตามา ธนาวรรณิต
เกิดวันที่	25 กรกฎาคม 2507
สถานที่เกิด	อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	23 หมู่ 2 ตำบลห้วยจรเข้ม้า อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน : ครู	
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	23 หมู่ 2 ตำบลห้วยจรเข้ม้า อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2526	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนไร่ขิงวิทยา
พ.ศ. 2530	ค.บ. (ภาษาไทย) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2549	กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ